

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

Podatki in gospodarjenje

2018

Poslovanje kovinske industrije v letu 2017

Slovenska kovinsko predelovalna industrija se uvršča med vodilne gospodarske panoge, saj zaposluje več kot desetino delovne sile vseh slovenskih gospodarskih dejavnosti in prispeva skoraj desetino celotnega prihodka gospodarstva. Tako po prihodku kot tudi po izvozu spada v vrh nosilnih dejavnosti slovenske predelovalne industrije, saj panoge slovenske kovinsko predelovalne industrije skupaj ustvarijo približno tretjino prihodka, izvoza in dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Ker je slovenska kovinsko predelovalna industrija močan izvoznik, ki kar 74 % svojih prihodkov od prodaje ustvari na tujih trgih, potrebuje redno letno mednarodno primerjavo. V njej spremljamo konkurenčni položaj skozi tri korelirane parametre; pozorni smo na dodano vrednost na zaposlenega, ustvarjen prihodek na zaposlenega in delež ustvarjene vrednosti, ki je bil namenjen za stroške dela.

Analiza kaže, da smo leta 2017 nadaljevali trende rasti tako na prihodkih (dvig za 17,1 %) kot tudi na dodani vrednosti na zaposlenega (dvig za 1,5 %), povprečna izplačana plača na zaposlenega pa je bila za 2,2 % višja kot leto poprej.

Naj tudi letošnja publikacija pomaga orisati poslovno okolje, v katerem ste poslovali, ter služi kot referenčno ozadje pri vaših poslovnih načrtih, predstavitvah in odločitvah.

mag. Janja Petkovšek, u.d.i.s.

direktorica GZS-Združenja kovinske industrije

Podatki in ocena gospodarjenja kovinske industrije v letu 2017

Izdalo in založilo: GZS Združenje kovinske industrije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Vsebina: GZS Združenje kovinske industrije

Tisk: Birografika d.o.o.

Naklada: 100 izvodov

Ljubljana, avgust 2018

ISSN 1854-2050

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

**Podatki in ocena gospodarjenja
v letu 2017**

Ljubljana, avgust 2018

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

Poslovno leto 2017 je bilo izredno težko. Naš največji kupec je relociral montažno lokacijo bankomatnih naprav iz Madžarske na Kitajsko in ZDA.

Ta sprememba je povzročila bistveno višjo zahtevnost v logistiki ter vplivala na daljšo časovnico v izvedbi. Posledično se nam je znižal promet.

Naše usmeritve so bile v največji meri usmerjene v povečevanje učinkovitosti in kadrovske politiko, kjer je pomanjkanje delovne sile že postala pomembna ovira v poslovanju, razpoložljivost delovne sile pa je postal ključni problem delovanja. V času visoke konjunktуре ni problem prodati, problem je narediti.

Uspešno smo zaključili obsežen projekt vključitve naših izdelkov glavnemu kupcu za naslednje 5-letno obdobje. Naša razvojna podpora kupcu je bila ena od bistvenih prednosti. S tem nadaljujemo politiko ohranjanja in razvoja statusa vodilnega proizvajalca varnostne opreme v Evropi in svetu.

V letu 2017 smo izvedli tudi kompletno prenovo systemske dokumentacije in skladnosti poslovanja s prenovljenima standardoma ISO 9001 in ISO 14001 verzija 2015. Zaključili smo še obsežno prenovo poslovnih prostorov in uvedli sodobne garderobno/sanitarne prostore za proizvodne delavce.

Kot eden od vodilnih proizvajalcev v Evropi smo gostili skupščino združenja EUROS SAFE na Bledu, tokrat drugič pod okriljem PRIMAT d.d.

**Slavka Marinič, PRIMAT tovarna kovinske opreme, d.d. Maribor
predsednica UO Združenja kovinske industrije**

V poslovnem letu 2017 smo beležili nadaljnjo rast, h kateri so prispevali praktično vse glavne družine proizvodov. Kljub dobremu letu 2017 pa se je v zadnjem kvartalu optimizem na tržišču še okrepil, kar se je odražalo predvsem v povečanju obsega naročil hidravličnih ventilov, ki so za podjetje najpomembnejši proizvod tako po vrednosti prodaje, kot po dodani vrednosti. Prodajne načrte smo presegli za več kot 10%. Število zaposlenih se je sredi leta povzpelo nad 300.

Pričeli smo tudi z intenzivnejšimi in sistematičnimi aktivnostmi za povečanje prepoznavnosti podjetja v lokalnem okolju in na trgu delovne sile. Večji dogodek je bilo praznovanje 10 letnice pridružitve korporaciji Poclain, katerega so se udeležili vidnejši predstavniki iz političnega, gospodarskega in lokalnega okolja, in je bil tudi intenzivneje medijsko podprt. Sistematične PR aktivnosti nadaljujemo

tudi v letu 2018.

V letu 2017 smo izvedli pomembne nadgradnje v sistemu vodenja. V začetku leta smo nadgradili sistem vodenja kakovosti po standardu IATF 16949. Gre za zelo pomembno pridobitev, ki zagotavlja našo uveljavitev in rast poslovanja s proizvajalci cestnih tovornih vozil, ki že predstavljajo enega najpomembnejših tržnih segmentov. Vpeljali smo tudi sistem vodenja upravljanja z energijo po standardu ISO 50001. S tem smo sledili naši politiki družbene odgovornosti podjetja ter zagotovili sistematični pristop k racionalni porabi energije.

Na področju proizvodne opreme smo v skladu s planom investicij investirali predvsem v smeri Industrije 4.0, v robotizacijo, avtomatizacijo CAD/CAM procesov, nadzor obdelovalnih procesov, ter v ukrepe za nadzor in zmanjšanje porabe energije. Intenzivnejša so bila tudi vlaganja na področju razvoja proizvodov, kjer smo poleg samih razvojnih kapacitet investirali tudi nova izdelovalna orodja, ter tudi v raziskave novih tehnologij 3D tiskanja kovinskih ohišij.

Močan porast naročil iz zadnjega kvartala 2017 se je nadaljeval tudi v 2018. Podobni trendi so razvidni tudi na globalnem tržišču hidravlike kot tudi v lokalnem okolju. Slednje najbolj vpliva na razpoložljivost usposobljene delovne sile, ki se je izkazal kot glavni omejitveni dejavnik rasti v pričetku 2018. K temu so pripomogli tudi dolgotrajni administrativni postopki pridobivanja delovnih dovoljenj za zaposlitev tujcev..

**Aleš Bizjak, Poclain Hydraulics d.o.o.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**

Če hočemo dobivati nove posle, moramo biti hitri in učinkoviti. To zahteva robotizacijo in digitalizacijo proizvodnje. Za nami je še eno zelo uspešno leto. Uspešno v smislu prodaje, novih projektov in obvladovanja tveganj in nihanj, ki jih prinaša trg.

V letu 2017 smo dosegli 12,4% rast prodaje. Investirali smo rekordnih 12 milijonov evrov, predvsem v nove stroje in avtomatizacijo za nove projekte. Implementirali smo nov informacijski sistem, na katerega je priključen prav vsak stroj. Prek tega sistema ves čas spremljamo, koliko proizvedemo, koliko časa za to potrebujemo in kakšna je kakovost kosov. 2017 je bilo tudi leto novih projektov, saj smo pričeli s serijsko proizvodnjo za avtomobile znamk Mercedes, Jaguar, Land Rover in Ford. Pri novih projektih je potekalo vse po načrtih oziroma brez zamud. Prav tako smo se intenzivno ukvarjali z implementacijo »I4.0«, zato je tudi poudarek na izobraževanjih večji; zanj smo v letu 2017 odšteli 55 tisoč evrov. Vsak naš sodelavec se je v 2017 usposabljal štiri dni, od tega veliko znotraj podjetja.

Naša prednost in hkrati izziv pri vodenju je tudi, da smo mlado podjetje s povprečno starostjo 35 let. Ena izmed večjih aktivnosti je bila in še je razvoj slovenskih podizvajalcev; enostavne dele proizvodnje, kot je denimo struženje prenašamo k podizvajalcem; tako dajemo posel slovenskim podjetjem in hkrati ustvarjamo pogoje za nove projekte na naši lokaciji. Za leto 2017 so poleg rasti, novih projektov in »I4.0« značilna tudi velika nihanja pri naročilih. Še bolj intenzivno bo in je leto 2018, kjer pričakujemo 20% rast prodaje.

Peter Smole, GKN Driveline Slovenija d.o.o., Zreče

Leto 2017, ki je bilo zelo intenzivno, si bomo med drugim zapomnili po naslednjih dogodkih:

- Investicijsko intenzivno leto
- Nakup in zagon 630t stiskalnice
- Spremenjen »layout« podjetja.
- Uspešno opravljena IATF 16949 presoja.
- Rast prodaje za več kot 15%.
- Visoka koncentracija projektov v orodjarni v prvi polovici leta.
- Pridobitev strateških kupcev iz Nemčije

V letu 2017 smo postali TIER 1 oz. prvorazredni dobavitelj v avtomobilski industriji, kar pomeni, da bomo kompleksne sklope izdelkov za znamko Mercedes (razred G) dostavljali neposredno na proizvodno linijo proizvajalca avtomobilov. Vrednost posla znaša 5 mio EUR. Ta dosežek podjetju nalaga veliko dodatnih odgovornosti, tveganj in investicij, hkrati pa s premikom po dobaviteljski verigi navzgor, odpira vrata do novih kupcev, ustvarjanja višje dodane vrednosti in dodatnega zaposlovanja. Prav tako omogoča vlaganja v tehnološki razvoj ter razvoj kompetenc zaposlenih.

V letu bomo 2018 nadaljevali z rastjo prihodkov in izvoza. Ocenjujemo, da bo le-ta dvoštevlična. Proaktivno iskanje potencialnih kupcev že daje rezultate, osredotočamo se predvsem na evropska podjetja. Z vlaganji v robotizacijo in avtomatizacijo povečujemo produktivnost in postajamo konkurenčnejši tudi v primerjavi s tekmeci v Vzhodni Evropi. Vsekakor naša konkurenčnost ni povezana le s ceno, temveč predvsem temelji na zagotavljanju kakovosti, pravočasnih dobav ter zaupanju. Konkuranje, ki temelji zgolj na temelju cene, bi za nas bilo pogubno, saj bi onemogočilo tehnološki razvoj podjetja v prihodnje.

Gregor Senekovič, Var d.o.o., Gornja Radgona

Leto 2017 smo na Gostol TST uspešno zaključili, saj so bili prihodki od prodaje v skladu z zastavljenim planom. Osvajali smo tako nove trge, kot tudi uspešno poslovali na domačem ter ostalih že uveljavljenih trgih, kot so Hrvaška, Srbija in Rusija.

Razvili smo nov tip bobnastega stroja za peskanje predvsem manjših obdelovancev. Dva stroja tega tipa sta bila že uspešno postavljena pri kupcih v Nemčiji in Avstriji. Kupcu, s katerim smo že sodelovali v preteklosti, smo dobavili dva

nova stroja, ki se uporabljata v proizvodnji aluminija. Poseben stroj, prilagojen specifičnim zahtevam za avtomobilsko industrijo, pa je bil narejen za slovensko podjetje.

V letu 2017 smo pridobili tudi naročila za stroje na skandinavskih trgih, kjer se kaže rezultat dobrega sodelovanja in trdega dela zastopnikov na teh trgih. Gre za nestandardne stroje, ki morajo zadostiti tako evropskim standardom, kot tudi strogim zahtevam kupca.

Z vsemi izvedenimi projekti smo dokazali, da se Gostol TST stalno razvija in prilagaja trgu ter dela tudi na zahtevnih projektih, ki vključujejo veliko strokovnega znanja.

Matej Koglot, GOSTOL – TST d.d., Čiginj pri Tolminu

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO.....	2
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2017	8
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu	12
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji.....	12
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	15
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2007 DO 2017	15
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	16
2.2. Število družb v kovinski industriji	17
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	18
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	19
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	19
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	21
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	24
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	25
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	27
5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25	27
5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov	27
5.1.2. Družbe.....	30
5.1.3. Izvoz.....	31
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	32
5.1.4.1. Investicije v panogi	33
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	34
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD 25.5).....	35
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	36
5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9).....	37
5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28.....	38
5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav	38
5.2.2. Družbe.....	39
5.2.3. Izvoz.....	41
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	41
5.2.4.1. Investicije v panogi	43
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	44
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2).....	45

5.2.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	46
5.3.	PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIK. – SKD 29	47
5.3.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic	47
5.3.2.	Družbe.....	48
5.3.3.	Izvoz.....	49
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	50
5.3.4.1.	Investicije v panogi	51
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1).....	52
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprik. (SKD 29.2)..	53
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3).....	54
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	54
5.4.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil.....	55
5.4.2.	Družbe.....	56
5.4.3.	Izvoz.....	56
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	57
5.4.4.1.	Investicije v panogi	58
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	60
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	61
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	62
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	63
5.5.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav	63
5.5.2.	Družbe.....	64
5.5.3.	Izvoz.....	65
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	66
	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33).....	67
5.5.4.1.	Investicije v panogi	68
5.5.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1).....	69
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2).....	70
6.	SEZNAM GRAFOV.....	71
7.	SEZNAM TABEL.....	71
8.	VIRI.....	72

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2017 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2017

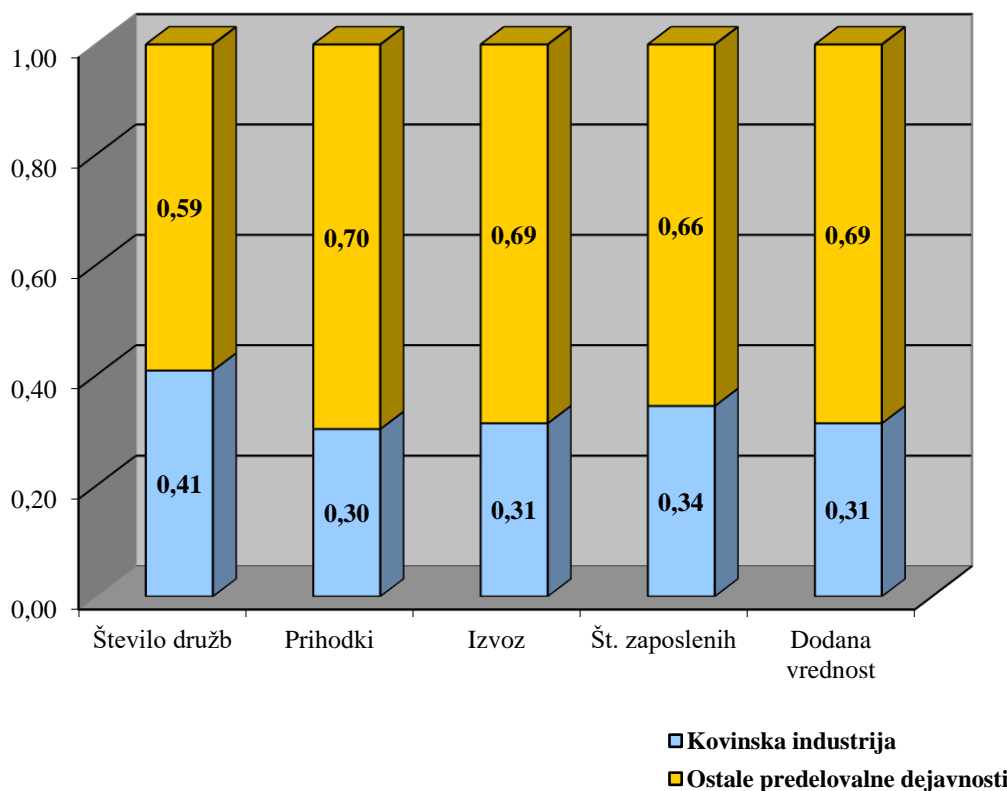
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2017 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti, UL RS 69/07, 17/08, ki je začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja neelektričnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav, izvemši pisarniške naprave (SKD 28.230)
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in neelektričnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 30 % (8,8 mrd €), v izvozu 31 % (6,3 mrd €), v številu zaposlenih 34 % (ca. 62.000), ustvarijo pa 31 % (2,5 mrd €) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16
Število družb	66.470	101,30	8.138	101,80	3.329	102,70
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	481.300	104,80	177.836	104,80	61.352	107,50
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	93.614.265.790	110,80	28.927.141.482	111,20	8.771.976.717	117,10
Kosmati donos od poslovanja	92.342.605.049	111,30	28.846.817.018	111,70	8.785.349.763	117,10
Čisti prihodki od prodaje	90.654.138.337	111,40	28.297.272.418	111,50	8.622.185.473	117,40
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	53.168.807.499	107,50	8.076.810.539	106,70	2.280.466.418	107,70
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	37.485.330.838	117,50	20.220.461.879	113,50	6.341.719.054	121,40
Odhodki	89.572.904.089	110,70	27.432.848.669	111,20	8.370.397.969	117,60
Stroški blaga, materiala in storitev	70.682.854.066	112,60	20.774.714.489	113,00	6.262.111.170	120,60
Stroški dela	12.468.031.318	107,30	4.745.907.787	107,40	1.613.596.305	109,80
Amortizacija	3.328.053.091	105,20	1.212.833.930	105,40	350.692.292	110,40
POSLOVNI IZID	4.253.349.643	110,90	1.765.888.457	115,20	469.222.750	106,00
FINANČNI IZID	-114.051.868	48,00	-132.991.824	154,60	-23.626.273	99,20
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	4.381.803.857	111,70	1.811.568.263	117,40	475.071.922	106,50
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	8.430.276.922	108,00	3.179.476.412	110,90	863.551.122	108,00
Davek iz dobička	660.146.520	123,60	212.039.814	132,10	56.591.223	115,60
Čisti dobiček	4.585.208.520	106,60	1.632.824.953	110,70	449.427.492	108,40
Čista izguba	963.704.181	86,40	173.460.390	112,40	53.569.593	143,60
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	3.621.504.339	113,60	1.459.364.563	110,50	395.857.899	104,90
Enostavni denarni tok	7.669.977.404	108,50	2.827.272.713	106,90	784.337.099	107,40
Dodana vrednost (DV)	20.769.854.026	107,40	7.879.704.395	108,30	2.471.298.255	109,10
SREDSTVA	94.460.983.207	104,60	24.737.238.570	107,20	6.179.415.346	111,50
Zaloge	9.025.079.496	109,20	3.970.897.087	111,80	1.106.425.763	114,20
Kapital	45.049.712.751	106,50	12.903.401.037	108,50	2.807.808.787	110,30
Stopnja samofinanciranja (%)	48	101,90	52	101,40	45	98,90
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	90,90	0,80	88,90	1,10	100,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	100,00	1,00	90,90
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,30	96,90	11,20	99,10	10,00	91,70
Donosnost kapitala - ROE (%)	8,30	106,40	11,80	102,60	14,80	94,90
Donosnost sredstev - ROA (%)	3,90	108,30	6,10	103,40	6,80	95,80
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	188.353	106,30	159.120	106,40	140.537	109,20
Delež prodaje na tujih trgih (%)	41	105,40	72	101,90	74	103,40
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	25.905	102,40	26.687	102,50	26.301	102,10
Plače na zaposlenega (EUR)	18.971	102,90	19.585	103,20	19.198	102,20
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	43.154	102,50	44.309	103,40	40.281	101,50
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	60	99,80	60	99,20	65	100,60
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	9.527	101,80	9.182	105,60	7.325	100,80
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	2.002	82,50	975	107,30	873	133,60
Obračanje sredstev	1	111,10	1	109,10	2	107,10
Obračanje kapitala	2	105,00	2	104,50	3	106,70
Obrat zalog	8,20	105,10	5,50	101,90	6,00	105,30
Dnevi vezave zalog	44,40	95,50	66,00	96,90	60,40	93,60
Obrat terjatev	13,90	104,50	12,30	102,50	15,40	102,00
Dnevi vezave obveznosti	31	94,70	35	96,90	35	96,40
Dnevi vezave denarja	40	95,90	61	97,30	49	93,70

Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.581	102,90	1.632	103,20	1.600	102,20
	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora

Na osnovi podatkov, prejetih od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelanih po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. Upoštevani so podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 28 (stroji in naprave), SKD 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2017

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	3.329	102,70	1.900	524	133	96	642
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	61.352	107,50	28.954	13.582	10.528	905	7.260
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.771.976.717	117,10	3.104.692.062	1.796.580.492	3.070.174.951	122.885.808	664.042.357
Kosmati donos od poslovanja	8.785.349.763	117,10	3.112.539.196	1.811.352.866	3.059.352.943	125.120.946	663.425.030
Čisti prihodki od prodaje	8.622.185.473	117,40	3.040.773.149	1.769.173.184	3.035.186.201	118.068.486	645.657.678
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.280.466.418	107,70	1.279.425.759	483.402.174	189.002.599	18.882.152	296.984.164
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.341.719.054	121,40	1.761.347.390	1.285.771.009	2.846.183.602	99.186.334	348.673.514
Odhodki	8.370.397.969	117,60	2.954.002.192	1.732.588.486	2.923.865.360	119.613.211	627.009.960
Stroški blaga, materiala in storitev	6.262.111.170	120,60	2.034.072.722	1.247.892.665	2.504.903.306	89.690.516	375.463.115
Stroški dela	1.613.596.305	109,80	709.059.790	383.838.415	274.584.359	21.878.981	221.747.240
Amortizacija	350.692.292	110,40	143.811.230	61.877.366	124.572.270	4.271.413	15.851.151
POSLOVNI IZID	469.222.750	106,00	184.677.436	91.436.176	146.348.234	6.966.704	39.426.922
FINANČNI IZID	-23.626.273	99,20	-10.981.202	-6.963.554	-3.146.207	-931.673	-1.528.873
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	475.071.922	106,50	188.381.329	92.939.036	146.152.635	7.232.633	40.009.237
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	863.551.122	108,00	351.783.663	164.572.588	273.590.488	13.010.333	59.703.848
Davek iz dobička	56.591.223	115,60	24.545.271	13.319.639	10.608.531	1.349.983	6.716.328
Čisti dobiček	449.427.492	108,40	175.217.660	92.945.431	139.962.828	7.008.334	34.035.483
Čista izguba	53.569.593	143,60	23.817.583	19.980.536	5.020.187	2.053.264	2.671.084
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	395.857.899	104,90	151.400.077	72.964.896	134.942.641	4.955.070	31.364.399
Enostavni denarni tok	784.337.099	107,40	314.802.412	144.598.448	262.380.494	10.732.770	51.059.010
Dodana vrednost (DV)	2.471.298.255	109,10	1.057.139.560	546.908.143	548.370.446	34.623.385	280.868.773

SREDSTVA	6.179.415.346	111,50	2.682.617.027	1.545.843.007	1.441.344.416	116.846.417	382.582.734
Zaloge	1.106.425.763	114,20	425.078.422	369.056.311	230.399.508	27.222.743	51.289.299
Kapital	2.807.808.787	110,30	1.310.457.253	724.136.820	561.820.205	33.859.775	173.576.698
Stopnja samofinanciranja (%)	45	98,90	49	47	39	29	45
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,00	1,00	1,40	2,40	1,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,50	0,60	0,70	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,10	1,00	1,10	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,00	91,70	11,60	9,30	9,00	11,00	9,20
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,80	94,90	12,00	10,60	25,80	15,60	18,80
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,80	95,80	5,80	5,00	10,40	4,60	8,60
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	140.537	109,20	105.020	130.256	288.284	130.488	88.936
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	103,40	58	73	94	84	54
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.301	102,10	24.489	28.260	26.080	24.181	30.545
Plače na zaposlenega (EUR)	19.198	102,20	18.039	20.977	18.137	17.714	22.291
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.281	101,50	36.511	40.266	52.085	38.266	38.688
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	65	100,60	67	70	50	63	79
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.325	100,80	6.052	6.843	13.294	7.746	4.688
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	873	133,60	823	1.471	477	2.269	368
Obračanje sredstev	2	107,10	1	1	2	1	2
Obračanje kapitala	3	106,70	2	3	6	4	4
Obrat zalog	6,00	105,30	5,10	3,60	11,70	3,50	7,90
Dnevi vezave zalog	60,40	93,60	72,10	100,30	31,20	105,20	46,20
Obrat terjatev	15,40	102,00	12,50	13,20	24,50	12,90	13,40
Dnevi vezave obveznosti	35	96,40	37	42	30	47	31
Dnevi vezave denarja	49	93,70	65	86	16	87	42
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.600	102,20	1.503	1.748	1.511	1.476	1.858
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2017

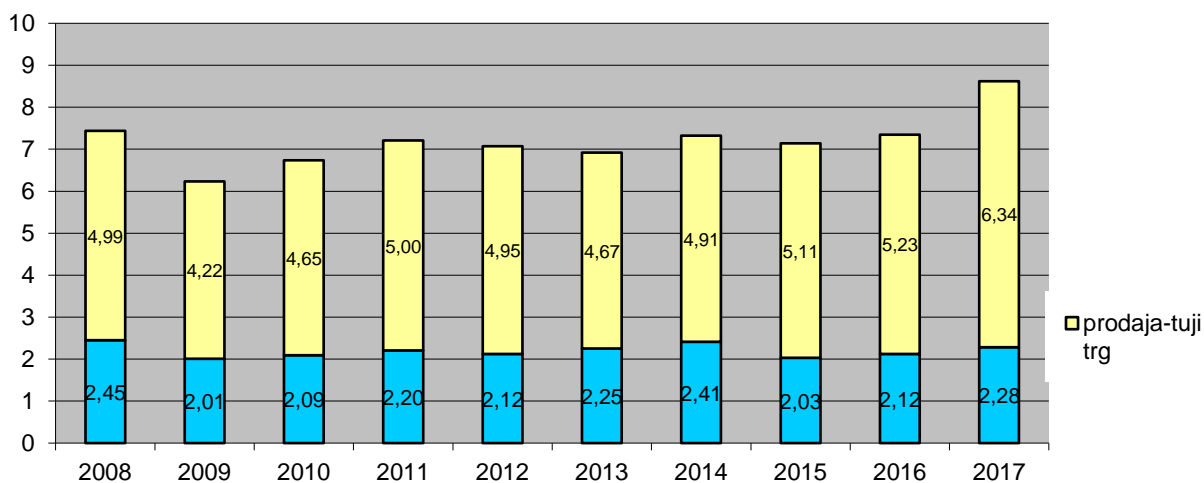
V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 – Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih, npr. v »Kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le dve podjetji ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »Število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi njihove zaupnosti: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

Osnovni podatki za leto 2017 za celotno kovinsko industrijo nam izkazujejo, da je veliko opazovanih parametrov v primerjavi z letom poprej doživela dokaj visoko rast. **V letu 2017** je kovinska industrija zaposlovala 61.352 ljudi, kar pomeni rast za 7,5 %. Prihodki v celotni kovinski industriji so se dvignili kar za 17,1 % glede na leto poprej in so znašali 8,8 mrd €, ustvarjena dodana vrednost pa je za 9,1 % višja v primerjavi z letom 2016. Dobiček pred davki in obrestmi EBIT je višji za 6,5 %, vrednosti ROE in ROA pa sta zabeležili cca 5 % padec v primerjavi z 2016. Realizacija na zaposlenega je porasla za 9,2 % v primerjavi z 2016, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je višji za 0,6 %. Medtem so se celotni stroški dela na zaposlenega povečali za 2,1 %. Dodana vrednost na zaposlenega v letu 2017 dosega 40.281 € oziroma izkazuje 1,5 % rast. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Skupna prodaja na domačem in tujem trgu se je v letu 2009 zaradi krize najprej močno zmanjšala, v letu 2010 je ponovno počasi začela naraščati, leta 2011 pa se je prodaja doma dvignila za 5,2 % in dosegla vrednost 2,2 mrd €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 16,5 % in je dosegla 5 mrd €. V letu 2012 beležimo padec prodaje na obeh trgih. Izvoz je padel pod 5 mrd € in je bil nižji za 1,1 % kot leta 2011, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,1 mrd € oz. je bila nižja za 3,1 % glede na prejšnje leto. Leto 2013 kaže podobno sliko kot 2012, pri čemer je prodaja nekoliko padla le na tujih trgih. Izvoz je padel na 4,7 mrd € in je nižji za 5,6 % kot leta 2012, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,25 mrd € in je porasla za 5,5 % v primerjavi z letom 2012. V letu 2014 se je trend ponovno obrnil, in sicer se je prodaja na obeh trgih povečala. Prodaja na domačem trgu je v 2014 imela rast za 6,9 % oz. je znašala 2,4 mrd €, izvoz pa se je povečal za 5,1 % in je znašal skoraj 5 mrd €. V 2015 se je celotna prodaja nekoliko znižala, kar je bila posledica padca domačega trga (-15,6 %), medtem ko se je prodaja na tujem trgu okrepila ter beležila rast za 4,1 %. V letu 2016 se je prodaja ponovno dvignila, in sicer za 4,3 % na domačem ter 2,2 % na tujem trgu. **Leto 2017** kaže izjemne rezultate, saj se je prodaja dvignila za 17,1 %, medtem ko se je izvoz povečal za rekordnih 21,4 %.

Prodaja na domačem in tujem trgu (v mrd €)

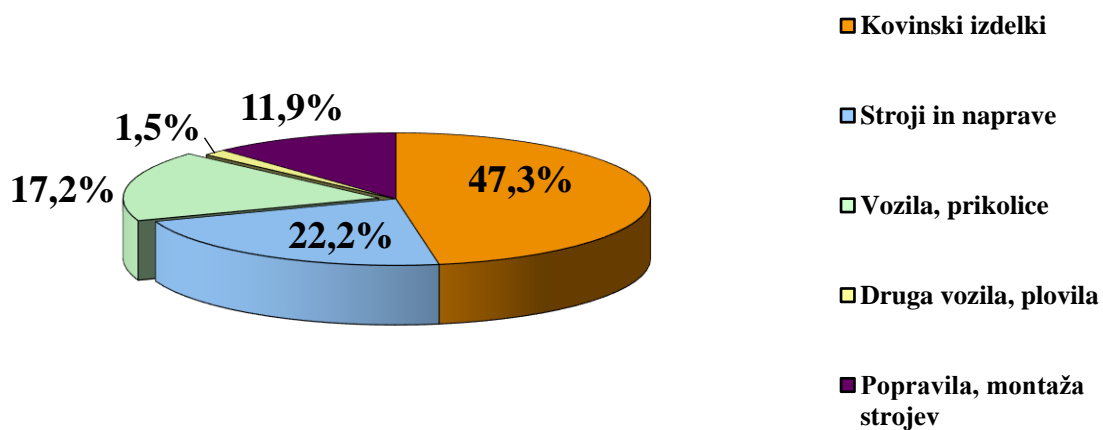

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

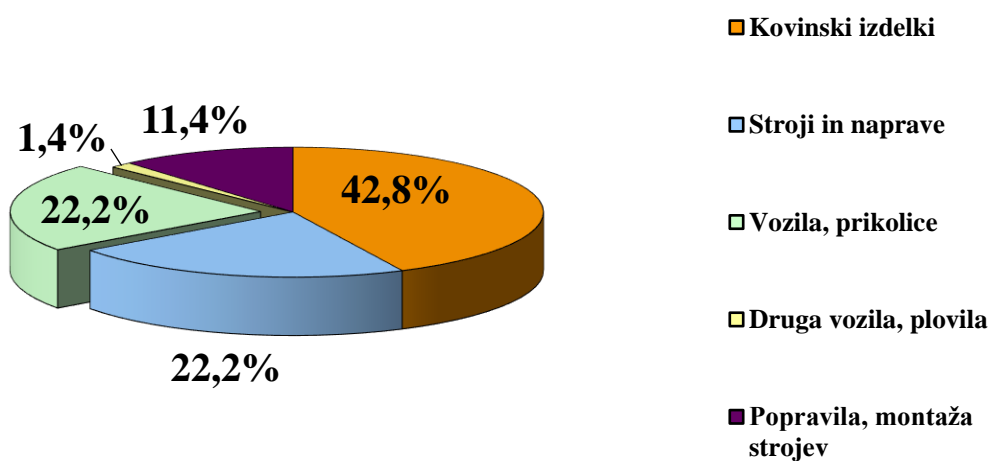
V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2017 47,3 % zaposlenih ustvarilo 35,4 % prihodka, 27,8 % izvoza ter 42,8 % dodane vrednosti kovinske industrije. V strojogradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 22,2 % zaposlenih ustvari 20,5 % prihodka, 20,3 % izvoza in 22,2 % dodane vrednosti. V panogi drugih vozil in plovil 1,5 % zaposlenih ustvari 1,4 % prihodka, 1,6 % izvoza in 1,4 % dodane vrednosti. Panoga proizvodnje motornih vozil in prikolic zaposluje 17,2 % delavcev, ustvari 22,2 % dodane vrednosti, 35,1 % prihodka in kar 44,9 % izvoza. Dejavnost popravil in montaže strojev in naprav z 11,9 % zaposlenimi ustvari 11,4 % dodane vrednosti, 7,6 % celotnega prihodka in 5,5 % izvoza celotne slovenske kovinske industrije.

ZAPOSLENI

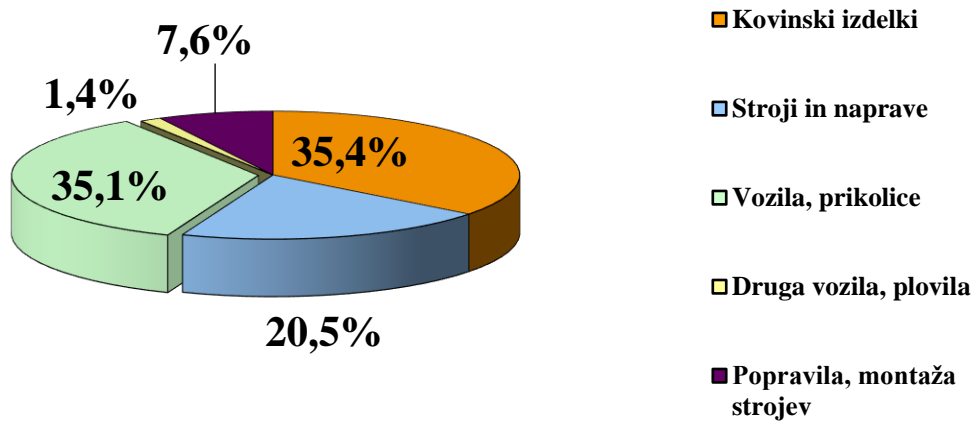
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

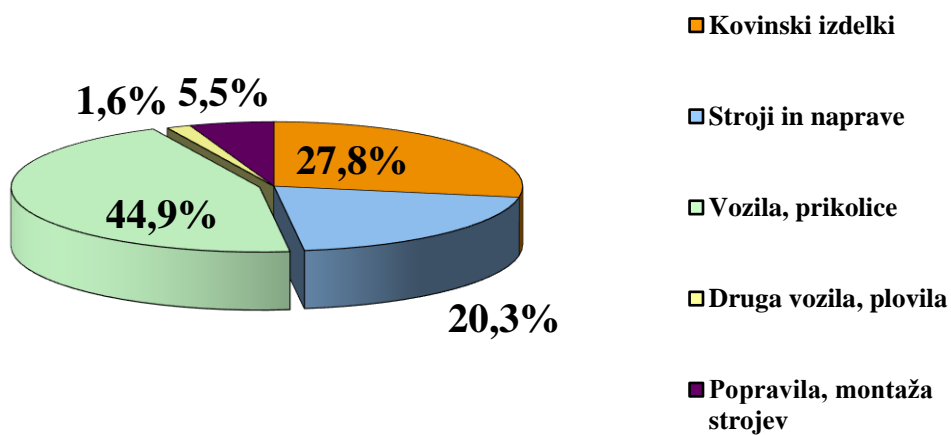
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

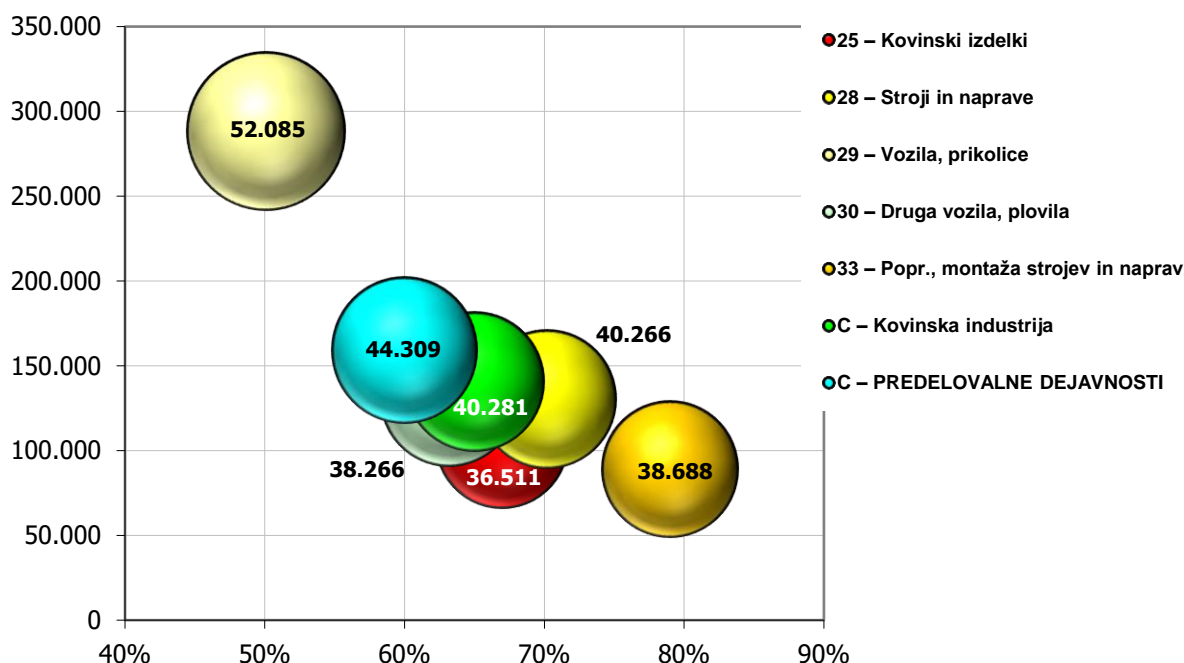

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev, in sicer realizacije na zaposlenega (R/Z), ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela v dodani vrednosti (L/DV), saj ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh vrednosti. L/DV (v %) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim višje levo je njena pozicija in čim večja je površina kroga (večja površina = večja dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2017

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2017

Kot je razvidno z grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije dokaj različna. V najboljšem položaju je kot vsa leta doslej dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), ki odstopa od preostalih dejavnosti, ki so si po dodani vrednosti na zaposlenega relativno podobne. V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2007 DO 2017

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje,
- število družb,
- število zaposlenih in
- dodana vrednost na zaposlenega.

2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

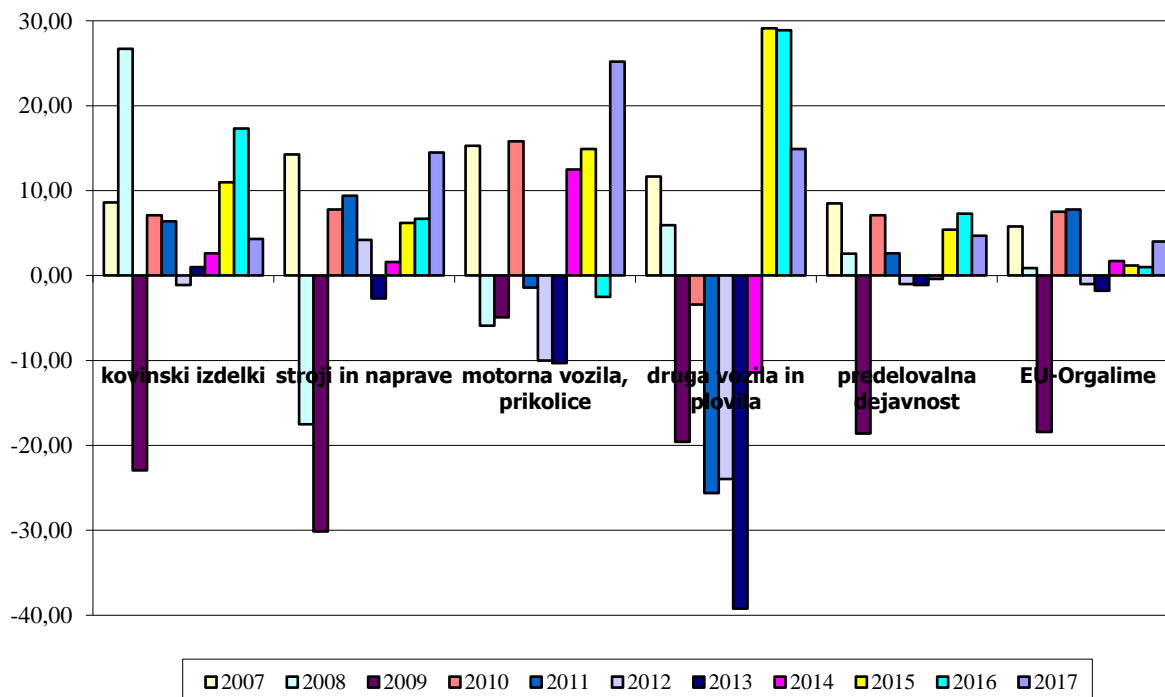
Opomba: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljane indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008). V podatkih nista izločena vpliv sezone in vpliv koledarja.

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili izvorno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU- Orgalime
2007	8,60	14,28	15,29	11,66	8,51	5,80
2008	26,69	-17,52	-5,90	5,92	2,59	0,90
2009	-22,94	-30,14	-4,93	-19,57	-18,59	-18,40
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80
2012	-1,1	4,19	-10	-23,94	-1,0	-1,0
2013	1,00	-2,70	-10,30	-39,20	-1,10	-1,80
2014	2,60	1,60	12,50	-11,40	-0,40	1,70
2015	11,00	6,20	14,90	29,10	5,40	1,20
2016	17,30	6,70	-2,50	28,90	7,30	1,00
2017	4,30	14,50	25,20	14,90	4,70	4,00

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje
ORGALIME

Vir: SURS,

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

Kot je razvidno, so bili indeksi v letu 2007 najvišji pri dejavnosti strojev in naprav. Po letu 2007 je sledila rast industrijske proizvodnje, saj so indeksi skozi leta pri vseh dejavnostih ostali večinoma pozitivni. V letu 2009 (krizno leto) se je zgodil velik zasuk, saj je bilo to obdobje za vse dejavnosti izjemno negativno, pri čemer so indeksi obsega v povprečju padli za okoli -20 % (največ pri proizvodnji strojev in naprav, in sicer za -30,14 %). Padec rasti

industrijske proizvodnje je bil posledica negativne gospodarske situacije v Evropi, kamor je pretežno usmerjen izvoz kovinske industrije. V letu 2010 so bili indeksi v slovenski kovinski industriji povsod pozitivni, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-3,40 %). Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži +7,1 % rasti. Dejavnosti kovinskih izdelkov ter strojev in naprav sta tudi v letu 2011 nadaljevali trend postopne rasti, pri dejavnosti motornih vozil in plovil pa je bil ponovno zaznan padec obsega proizvodnje. Pri drugih vozilih in plovilih je bil zaznan padec celo za -25,6 %. S tem so zabeležili negativni indeks obsega že tretje zaporedno leto od nastanka krize. V 2012 so bili vsi indeksi z izjemo dejavnosti proizvodnje strojev in naprav (+4,19 %) negativni, prav tako v letu 2013 (razen pri dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov s +1,0 %). V letu 2014 se je zgodil preobrat in so bili vsi indeksi, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-11,4 %), pozitivni. V 2016 se je trend večinoma pozitivnih indeksov nadaljeval, ravno tako v **letu 2017**. Pri vseh opazovanih dejavnostih, je bil obseg industrijske proizvodnje pozitiven. Največja rast indeksa je bila zabeležena pri dejavnosti motornih vozil (+25,20 %). Tudi dejavnosti strojev in naprav ter drugih vozil in plovil beleži visok indeks rasti (cca +15,00). Na celotni ravni predelovalnih dejavnosti je indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIME industrijami (+4,0 %) že drugo leto zapored pozitiven in beleži rast za +4,70 %.

Primerjava z evropskim povprečjem pokaže, da je bil indeks obsega v tehničnih industrijah od začetka merjenja v letu 2005 v EU-ORGALIME industrijah pozitiven, sledil je pozitiven trend obsega proizvodnje, v letu 2009 pa se je ta močno obrnil navzdol, in sicer je bil padec skoraj -20%. V letih 2010 in 2011 je bil zaznan podoben pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji v 2010 večji za +7,5 %, leto 2011 pa izkazuje +7,8 % rasti obsega industrijske proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah. V letu 2012 je indeks proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah ponovno doživel padec, in sicer za en odstotek, v letu 2013 dodaten padec (-1,8 %), v letu 2014 pa se je obseg proizvodnje ORGALIME industrij ponovno zvišal, in sicer za 1,7%. Tudi v **letu 2017**, tako kot v letu 2016 (+1,0 %), se nadaljuje trend rasti, in sicer se je indeks obsega povišal za +4,0 %.

2.2. Število družb v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev					
	leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	
2003		1178	51	27		403	39	25		56	9	9		54	2	5						
2004		1231	39	20		432	30	21		63	8	8		63	4	3						
2006	1197	99	35	23	398	62	33	19	55	15	8	8	62	3	2	4						
2007	1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3						
2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2		
2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2		
2010	1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3		
2011	1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3		
2012	1411	143	44	21	321	76	41	15	81	14	12	14	69	0	3	1	516	16	3	3		
2013	1444	159	45	20	333	76	40	17	79	11	8	9	64	1	3	1	492	19	3	3		
2014	1509	152	43	21	354	80	41	14	83	10	10	10	73	0	4	0	515	17	4	4		
2015	1581	173	42	19	369	81	44	13	91	11	10	9	86	2	3	0	563	18	4	4		
2016	1599	185	58	12	374	83	52	6	104	27	9	9	86	2	4	0	579	28	5	3		
2017	1383	443	63	11	318	137	63	6	86	27	9	11	78	14	4	0	542	91	7	2		

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

V 2008 je prišlo do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitve podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. V letih 2013 in 2014 je opazen porast števila mikro podjetij, medtem ko je pri ostalih številka na podobni ravni kot leto poprej. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 je opaziti porast mikro in malih podjetij, medtem ko se je število srednjih in velikih podjetij dokaj spremenilo oz. upadlo. V **2017** je opazen dokaj velik porast malih podjetij, medtem ko je število srednjih in velikih podjetij na podobni ravni kot leto poprej.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen**(mikro, majhne, srednje in velike družbe)**

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži skupin podjetij glede na velikost v kovinski industriji za **leto 2017** so ostali pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2016 dokaj podobni: delež mikro in malih podjetij je znašal 94,7 %, delež srednjih podjetij 4,4 %, delež velikih podjetij pa 0,9 %. Razlog za zmanjšanje deleža velikih podjetij je v dejstvu, da so se nekatera podjetja prestrukturirala, s čimer se je posledično spremenila tudi velikost družbe oz. podjetja.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
Leto																				
2003		8272	5386	9478		3987	4149	4896		787	1113	5041		298	269	2345				
2004		10149	4419	9017		4996	3689	4773		1052	1120	5566		334	732	1646				
2006	7093	4766	4541	9400	2296	2941	4093	5093	400	804	1340	6355	224	86	301	1965				
2007	9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762				
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438
2012	7291	5574	5058	6039	1696	2489	4659	4082	385	620	1893	10707	153	0	329	71	2001	680	530	3457
2013	7016	5846	5150	5801	1421	2493	4313	4355	324	522	1050	6891	175	0	291	66	1954	955	455	3314
2014	7823	5449	5209	6036	1477	2602	4468	3329	366	486	1148	7757	201	0	363	0	2204	700	786	3296
2015	8079	6163	5123	6301	1534	2560	5015	3133	395	385	1397	8108	208	39	314	0	2450	619	721	3194
2016	8397	6433	7188	5539	1465	2592	6303	2292	485	415	1060	6917	249	22	414	0	2331	1035	719	3090
2017	4640	11007	7794	5512	769	2971	7419	2423	254	698	1032	8545	102	292	511	0	1521	1833	1518	2388

Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

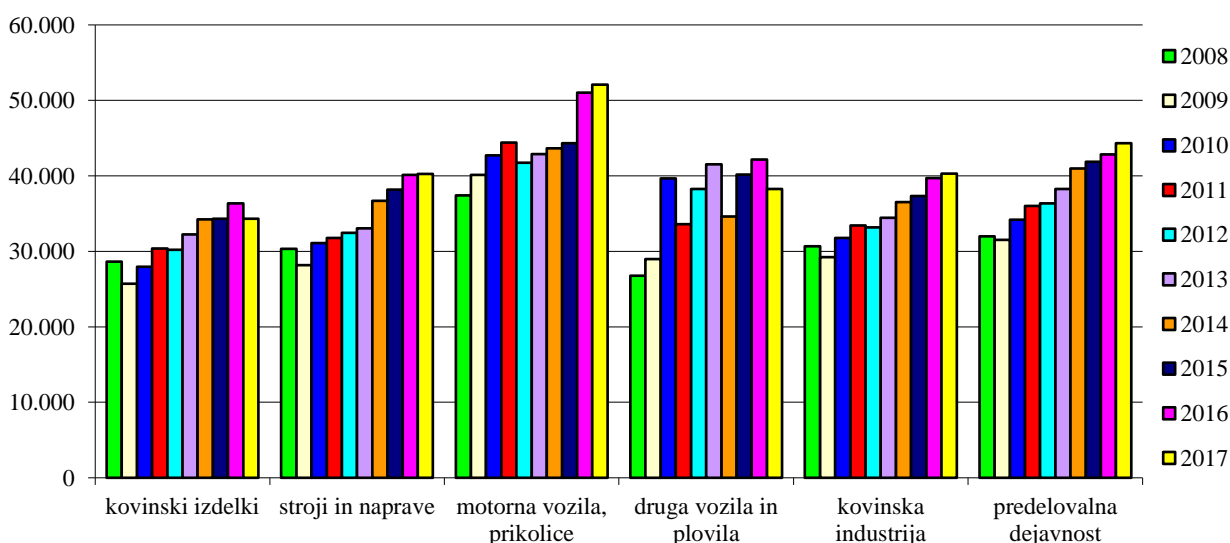
m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb: zaradi sprememb določil o velikosti podjetja podatki za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih v majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Kovinska industrija v letu 2017 skupno zaposluje 61.352 delavcev, kar je za 7,5 % več v primerjavi z letom poprej. Če primerjamo število zaposlenih po panogah, ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil ter v dejavnosti popravil in montaž strojev, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2017 velja, da je bilo v mikro podjetjih zaposlenih 11,9 % vseh zaposlenih, v malih podjetjih 27,4 % vseh zaposlenih, v srednjih 29,8 % vseh zaposlenih in v velikih družbah 30,8 % (padec za 0,5 %) vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) se je v kovinski industriji vsa leta povečevala. V letu 2009 je upadla v skoraj vseh nosilnih dejavnostih, v letu 2010 in tudi v 2011 pa ponovno narasla pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil, kjer je upadla za dobrih 15 %. V 2012 beležimo večinoma padec dodane vrednosti, razen pri dejavnostih strojev in naprav ter drugih vozil in plovil, v letu 2013 pa je pri vseh dejavnostih vidna rast dodane vrednosti na zaposlenega. V letu 2014 se trend rasti nadaljuje, večji padec pa je doživela le proizvodnja drugih vozil in plovil. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 beležimo rast dodane vrednosti na zaposlenega v celotni kovinski industriji. V letu 2017 se je rast nekoliko umirila, in sicer je dodana vrednost na zaposlenega tako v povprečju dosegla 40.281 € (1,5 % več kot leta 2016), v vseh predelovalnih dejavnostih pa 44.309 € (rast za 3,4 %). Če primerjamo posamezne dejavnosti, opazimo, da je v dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil DV/Z znašala 38.266 € (padec za 9,3 %), v strojegradnji 40.266 € (+ 0,4 %), dejavnost kovinskih izdelkov je zabeležila minimalno rast DV/Z za 0,4 % in je znašala 36.511 €, dejavnost motornih vozil in prikolic pa je zabeležila 2,1 % rasti dodane vrednosti na zaposlenega (52.085 €).

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

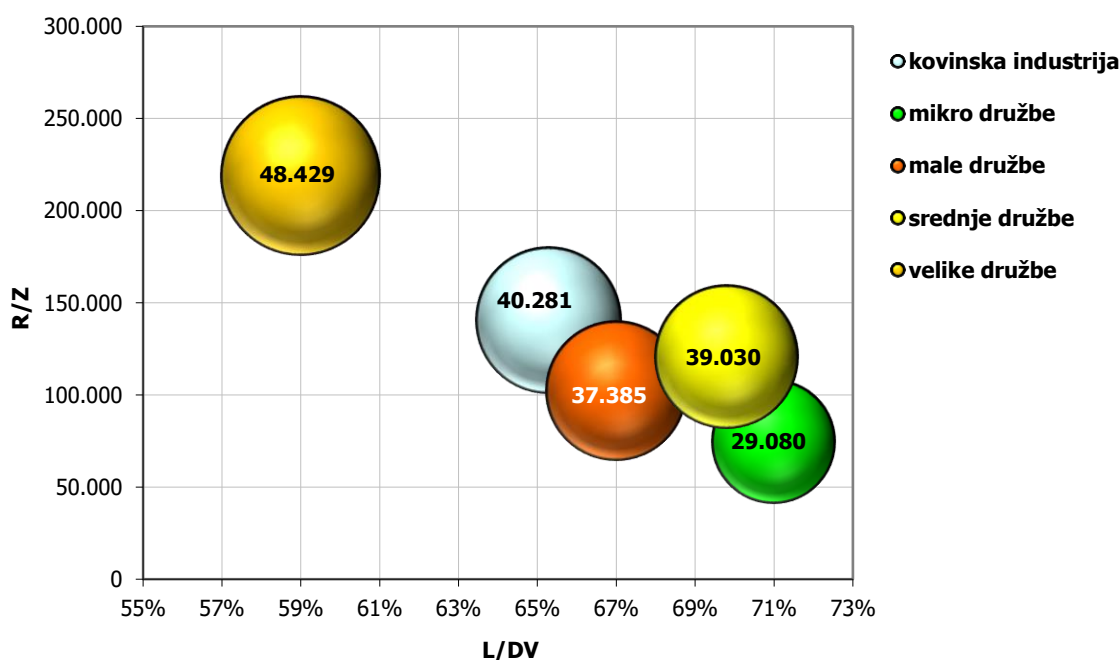
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	3.329	102,70	30	2.437	715	147,0
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	61.352	107,50	18.867	7.324	16.835	18.326

Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.771.976.717	117,10	4.185.129.703	560.545.788	1.757.511.483	2.268.789.743
Kosmati donos od poslovanja	8.785.349.763	117,10	4.180.969.695	557.242.730	1.762.492.420	2.284.644.918
Čisti prihodki od prodaje	8.622.185.473	117,40	4.135.518.924	546.129.493	1.723.329.927	2.217.207.129
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.280.466.418	107,70	472.612.291	379.441.666	871.597.528	556.814.934
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.341.719.054	121,40	3.662.906.633	166.687.827	851.732.399	1.660.392.195
Odhodki	8.370.397.969	117,60	3.998.257.866	533.703.295	1.660.067.134	2.178.369.674
Stroški blaga, materiala in storitev	6.262.111.170	120,60	3.254.812.954	339.144.894	1.119.474.513	1.548.678.810
Stroški dela	1.613.596.305	109,80	540.063.890	151.397.454	423.041.370	499.093.592
Amortizacija	350.692.292	110,40	163.387.378	25.859.972	81.221.596	80.223.347
POSLOVNI IZID	469.222.750	106,00	200.271.099	30.437.986	116.562.498	121.951.168
FINANČNI IZID	-23.626.273	99,20	-3.748.065	-2.829.079	-9.047.350	-8.001.779
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	475.071.922	106,50	199.471.905	31.304.429	120.483.905	123.811.683
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	863.551.122	108,00	372.856.912	62.454.687	210.235.627	218.003.896
Davek iz dobička	56.591.223	115,60	17.037.087	5.959.863	16.177.804	17.416.469
Čisti dobiček	449.427.492	108,40	188.218.039	36.395.884	105.784.014	119.029.555
Čista izguba	53.569.593	143,60	7.655.267	13.745.334	10.549.027	21.619.965
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	395.857.899	104,90	180.562.772	22.650.550	95.234.987	97.409.590
Enostavni denarni tok	784.337.099	107,40	353.947.778	53.800.808	184.986.710	191.601.803
Dodana vrednost (DV)	2.471.298.255	109,10	913.719.996	212.985.698	629.355.590	715.236.972
SREDSTVA	6.179.415.346	111,50	2.216.311.192	647.935.094	1.506.944.644	1.808.224.417
Zaloge	1.106.425.763	114,20	437.327.712	57.540.904	213.430.136	398.127.011
Kapital	2.807.808.787	110,30	955.656.274	266.253.136	726.958.668	858.940.709
Stopnja samofinanciranja (%)	45	98,90	43	41	48	47,5
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,20	1	1,00	1,0
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	1	0,50	0,5
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,00	1	1,10	1,0
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,00	91,70	9,00	11	12,20	9,8
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,80	94,90	19,40	10	14,00	11,9
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,80	95,80	8,50	4	6,70	5,6
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	140.537	109,20	219.190	74.565	102.368	120.990
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	103,40	89	31	49	74,9
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.301	102,10	28.624	20.671	25.129	27.235
Plače na zaposlenega (EUR)	19.198	102,20	20.416	14.934	18.637	20.164
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.281	101,50	48.429	29.080	37.385	39.030
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	65	100,60	59	71	67	69,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.325	100,80	9.976	4.969	6.284	6.495
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	873	133,60	406	1.877	627	1.180
Obračanje sredstev	2	107,10	2	1	1	1,3
Obračanje kapitala	3	106,70	4	2	3	2,7
Obrat zalog	6,00	105,30	7,90	6	5,70	4,1
Dnevi vezave zalog	60,40	93,60	46,10	57	63,70	88,7
Obrat terjatev	15,40	102,00	21,80	9	11,60	13,9
Dnevi vezave obveznosti	35	96,40	30	48	38	39,0
Dnevi vezave denarja	49	93,70	33	50	57	76,0
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.600	102,20	1.701	1.245	1.553	1.680,4
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe

V letu 2017 znaša indeks prihodkov na ravni kovinske industrije 117,1, kar kaže na visoko rast prihodka glede na leto 2016. Prihodek od prodaje na tujem trgu se je prav tako zvišal, in sicer za visokih 21,4 %. Najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer 4,2 mrd €, kar je za skoraj 25 % več kot v 2016. Prihodek v srednjih družbah je prav tako porasel, in sicer za 15,2 % v primerjavi z letom 2016. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2017 v celotni kovinski industriji izkazal porast, in sicer za 6,5 %. Čisti dobiček na zaposlenega se je v celotni kovinski industriji povečal le za 0,8 % (največ pri velikih podjetjih, in sicer +14,5%). Čista izguba na zaposlenega pa se je v letu 2017 povečala, in sicer za 33,6 % ter je znašala 873 €. Največjo izgubo na zaposlenega so ustvarile mikro družbe, in sicer je ta znašala 1.877 € na vsakega zaposlenega delavca.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb. Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre: realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV); ti vplivajo na porabo dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 140.537 € realizacije na zaposlenega, 40.281 € dodane vrednosti ter ima 65 % stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb najboljše rezultate kažejo velike družbe s 219.190 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 48.429 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 59 %.

Srednje družbe, z nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (120.990 €), kažejo podobno sliko kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 39.030 € ustvarjene dodane vrednosti, le stroški dela v dodani vrednosti so nekoliko višji, in sicer ti znašajo 69,8 %. Male družbe izkazujejo 102.368 € realizacije na zaposlenega, 37.385 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter 67 % stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 74.565 € realizacije na zaposlenega, 29.080 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki znaša 71 %.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

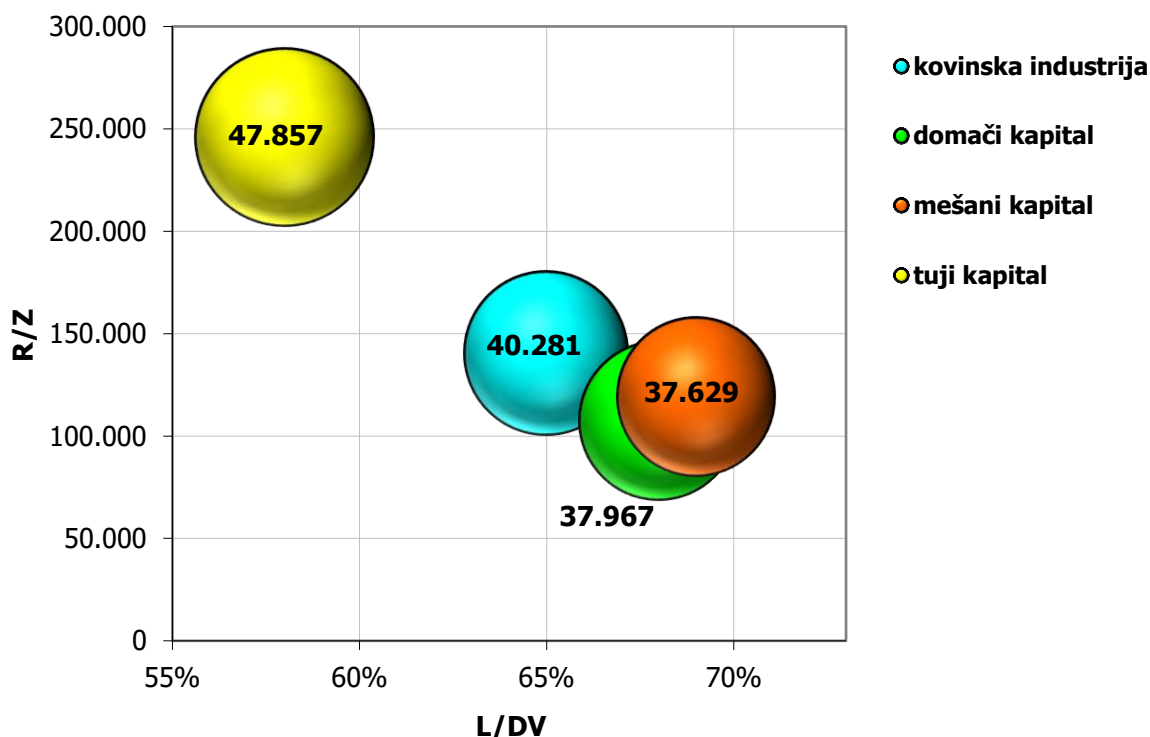
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija		domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16
Število družb	3.329	102,70	2.930	102,90	292	102,10	107	100,00
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	61.352	107,50	43.778	104,30	14.461	119,70	3.112	102,50
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.771.976.717	117,10	4.796.864.561	106,00	3.596.933.565	139,10	378.178.591	99,20
Kosmati donos od poslovanja	8.785.349.763	117,10	4.799.659.120	106,00	3.605.431.847	138,90	380.258.796	100,40
Čisti prihodki od prodaje	8.622.185.473	117,40	4.695.663.077	106,20	3.555.741.938	139,50	370.780.458	98,70
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.280.466.418	107,70	1.926.389.661	104,80	273.555.272	127,20	80.521.485	124,10
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.341.719.054	121,40	2.769.273.415	107,30	3.282.186.666	140,70	290.258.973	93,40
Odhodki	8.370.397.969	117,60	4.528.457.351	106,30	3.481.925.271	139,40	360.015.347	99,70
Stroški blaga, materiala in storitev	6.262.111.170	120,60	3.103.622.614	106,80	2.899.318.884	143,30	259.169.672	99,00
Stroški dela	1.613.596.305	109,80	1.131.198.954	105,80	402.042.764	123,80	80.354.587	105,50
Amortizacija	350.692.292	110,40	195.048.819	105,00	143.176.890	120,30	12.466.583	97,60
POSLOVNI IZID	469.222.750	106,00	308.324.698	98,90	137.970.460	125,10	22.927.592	111,80
FINANČNI IZID	-23.626.273	99,20	-17.678.422	105,00	-4.328.728	79,20	-1.619.124	105,90
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	475.071.922	106,50	314.204.367	99,90	137.703.903	124,20	23.163.652	111,50
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	863.551.122	108,00	536.796.306	102,20	289.761.244	122,70	36.993.572	97,70
Davek iz dobička	56.591.223	115,60	40.196.952	112,50	13.305.522	125,60	3.088.749	116,90
Čisti dobiček	449.427.492	108,40	288.020.411	101,30	142.083.920	129,50	19.323.161	93,40
Čista izguba	53.569.593	143,60	34.635.026	176,50	17.032.185	121,30	1.902.381	52,30
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	395.857.899	104,90	253.385.385	95,80	125.051.734	130,70	17.420.780	102,20
Enostavni denarni tok	784.337.099	107,40	475.977.324	100,10	277.109.076	125,40	31.250.699	91,60
Dodana vrednost (DV)	2.471.298.255	109,10	1.662.115.591	104,40	692.070.566	123,50	117.112.098	102,90
SREDSTVA	6.179.415.346	111,50	3.994.531.903	103,60	1.901.419.709	134,40	283.463.735	105,10
Zaloge	1.106.425.763	114,20	740.745.525	108,50	308.862.895	130,30	56.817.342	114,80
Kapital	2.807.808.787	110,30	1.895.855.380	106,30	781.302.311	123,70	130.651.096	100,30
Stopnja samofinanciranja (%)	45	98,90	48	102,60	41	91,90	46	95,40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,00	90,90	1,30	118,20	1,10	110,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,10	100,00	1,00	100,00	1,10	100,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,00	91,70	11,40	95,80	8,10	87,10	10,00	99,00
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,80	94,90	13,90	88,50	17,30	110,90	13,90	97,20
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,80	95,80	6,60	93,00	7,30	105,80	6,50	98,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	140.537	109,20	107.261	101,90	245.880	116,50	119.135	96,30
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	103,40	59	101,00	92	100,80	78	94,70
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.301	102,10	25.839	101,40	27.801	103,40	25.819	102,90
Plače na zaposlenega (EUR)	19.198	102,20	18.925	101,90	20.081	102,30	18.941	102,80
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.281	101,50	37.967	100,10	47.857	103,10	37.629	100,40
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	65	100,60	68	101,30	58	100,20	69	102,40
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.325	100,80	6.579	97,10	9.825	108,20	6.209	91,10
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	873	133,60	791	169,10	1.178	101,30	611	51,00
Obračanje sredstev	2	107,10	1	100,00	2	116,70	1	100,00
Obračanje kapitala	3	106,70	3	100,00	5	116,70	3	96,80

Obrat zalog	6,00	105,30	4,40	97,80	10,10	112,20	5,00	94,30
Dnevi vezave zalog	60,40	93,60	82,10	101,50	36,00	89,30	73,00	105,60
Obrat terjatev	15,40	102,00	12,60	101,60	22,60	90,80	13,30	94,30
Dnevi vezave obveznosti	35	96,40	39	98,70	30	95,60	35	112,20
Dnevi vezave denarja	49	93,70	72	102,10	22	94,00	66	102,70
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.600	102,20						
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	Index 17/16
	kovinska industrija		domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	

Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala

Največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. **Leta 2017** so imela največ prihodkov podjetja z domačim kapitalom, in sicer so ti znašali slabih 4,8 mrd €. Podjetja s tujim kapitalom so imela rast prihodka za +39,1 %, mešan kapital je zabeležil manjši padec (-0,8 %), medtem ko so podjetja z domačim kapitalom doživela rast prihodka, in sicer za 6 %. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja s tujim kapitalom, in sicer je vrednost dosegla 47.857 €, najvišje stroške dela v dodani vrednosti pa so imela podjetja z mešanim kapitalom, in sicer je delež stroškov dela v dodani vrednosti znašal 69 %, kar je za 2,4 % več, kot leta 2016.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na zgornji sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Leta 2017 podjetja domačega kapitala izkazujejo 107.261 € realizacije na zaposlenega, 37.967 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 68 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 245.880 € realizacije na zaposlenega, 47.857 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 58 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 119.135 € realizacije na

zaposlenega, 37.629 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 69 % stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2017	Index 17/16					
Število družb	3.329	102,70	1.900	524	133	96	642
Povp. št. zaposlenih po delurah (celo št.)	61.352	107,50	28.954	13.582	10.528	905	7.260
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	8.771.976.717	117,10	3.104.692.062	1.796.580.492	3.070.174.951	122.885.808	664.042.357
Kosmati donos od poslovanja	8.785.349.763	117,10	3.112.539.196	1.811.352.866	3.059.352.943	125.120.946	663.425.030
Čisti prihodki od prodaje	8.622.185.473	117,40	3.040.773.149	1.769.173.184	3.035.186.201	118.068.486	645.657.678
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.280.466.418	107,70	1.279.425.759	483.402.174	189.002.599	18.882.152	296.984.164
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.341.719.054	121,40	1.761.347.390	1.285.771.009	2.846.183.602	99.186.334	348.673.514
Dodana vrednost (DV)	2.471.298.255	109,10	1.057.139.560	546.908.143	548.370.446	34.623.385	280.868.773
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	140.537	109,20	100.792	130.256	288.284	130.488	88.936
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	103,40	55	73	94	84	54

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2017

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri proizvodnji motornih vozil in prikolic (2,85 mrd €), proizvodnji kovinskih izdelkov (1,76 mrd €) ter strojih in napravah (1,28 mrd €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku pa je v proizvodnji motornih vozil in prikolic. V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17 %. V letu 2010 se je indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, v 2013 in 2014 se je trend v celotni kovinski industriji ponovno obrnil rahlo navzdol. Leta 2015 se je trend ponovno obrnil navzgor, in sicer so se prihodki povečali za 4,1%. **V letu 2017** se nadaljuje rast izvoza, in sicer so se prihodki povečali za visokih 21,4 %. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih dejavnost proizvodnje motornih vozil – SKD 29 (94 %), sledita pa ji dejavnost drugih vozil in plovil – SKD 30 (84 %) ter strojev in naprav – SKD 28 (73 %).

Tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2017/2016	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	21	1.617.424.904	145,9	25,5%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	74	630.592.449	122,2	9,9%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic	38	598.166.249	117,8	9,4%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	389	460.511.477	108,8	7,3%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	631	305.751.343	113,1	4,8%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	333	303.494.986	115,5	4,8%
25.990 - Proizvodnja drugih nerazvrščenih kovinskih izdelkov	308	293.159.370	108,5	4,6%

28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	55	266.102.328	119,9	4,2%
25.500 - Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija	40	222.344.080	111,0	3,5%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	175	162.534.177	110,1	2,6%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	41	149.517.778	120,5	2,4%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	96	142.857.240	105,3	2,3%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	21	138.703.101	111,4	2,2%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in elementov za mehanski prenos energije	22	105.895.863	110,0	1,7%
28.930 - Proizvodnja strojev za živilsko in tobačno industrijo	25	97.926.939	115,2	1,5%
28.490 - Proizvodnja drugih obdelovalnih strojev	26	75.749.926	112,7	1,2%
28.290 - Proizvodnja drugih strojev in naprav za splošne namene	63	64.491.909	116,9	1,0%
28.120 - Proizvodnja naprav za fluidno tehniko	22	57.749.072	123,0	0,9%
ostalo
panoge kovinske industrije skupaj:	3.329	6.341.719.054	121,4	100,0%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice

Kovinska industrija izvažava v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija, Avstrija, Francija in Italija. Geografska usmeritev ostaja podobna tudi v letu 2017.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	1.886,3
AVSTRIJA	892,8
FRANCIJA	697,3
ITALIJA	455,5
ČEŠKA REPUBLIKA	148,3
HRVAŠKA	148,0
ŠVEDSKA	140,0
VELIKA BRITANIJA	138,3
POLJSKA	128,0
DANSKA	127,0
OSTALO	1.580,3
Vsi izvozni trgi skupaj	6.341,7

Izvozni trgi - celotna kovinska ind.

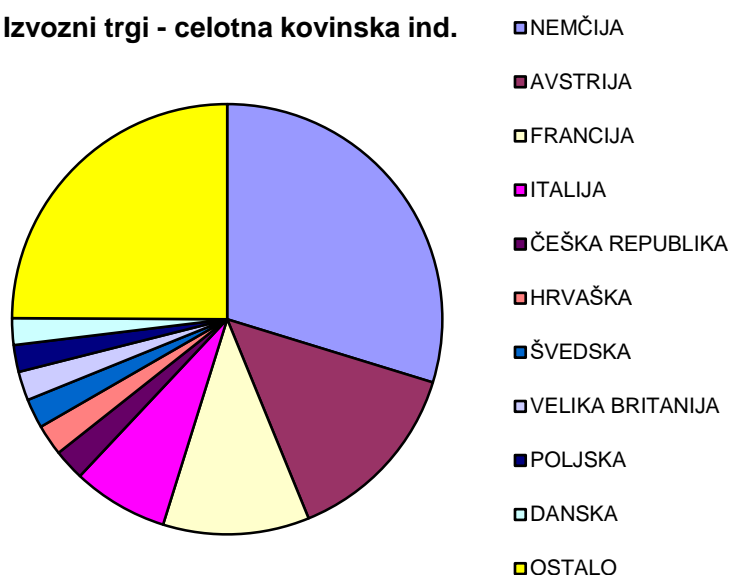

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah

Celoten izvoz za kovinsko industrijo za leto 2017 izkazuje rast za 21,4 %. Tradicionalno največ izvažamo v Nemčijo (1.886,3 mio €), ki ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno izvoznih partnericah: Avstrija (892,8 mio €), Francija (697,3 mio €) in Italija (455,5 mio €).

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIME.

ORGALIME je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojogradnje in elektro ter elektronske industrije, ki povezuje 41 združenj v 24 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja tako imenovane tehnične industrije v letu 2017 2.076 mrd € in je zaposlovala približno 11,06 milijonov delojemalcev.

Tehnične industrije predstavljajo več kot četrtino prihodka in tretjino izvoza predelovalnih industrij v Evropski uniji.

ORGALIME zbira in analizira najnovejše podatke ter vsako leto oblikuje napovedi za tehnične industrije. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji večinoma sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev. 2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mrd €)	izvoz (mrd €)	investicije (mrd €)	zaposleni (mio €)
2017	2,076	ni podatka	ni podatka	11,06
2016	1.997	ni podatka	ni podatka	11,0
2015	1.900	ni podatka	ni podatka	10,9
2014	1.825	1.794	ni podatka	10,3
2013	1.794	ni podatka	ni podatka	10,2
2012	1.840	556,8	52,0	10,3
2011	1.855	521,5	ni podatka	10,2
2010	1.545	462	46,5	9,7
2009	1.427	981 (EU+izven)	ni podatka	10,6
2008	1.885	472	62,4	11,1

Tudi v letu 2017 so pri vseh ORGALIME sektorjih zaznali rast proizvodnje, in sicer se je ta povečala za 4,0 %. Glavno gonilo rasti pa je bilo globalno okrevanje gospodarstva, še posebej se je to poznalo v državah EU. Prihodek celotne evropske industrije vključno z gradbeništvo je močno porasel, hkrati pa so se povečale tudi investicije. Močan porast prihodka se je opazil predvsem v avtomobilski industriji, in sicer se je ta podatek odslikaval v povečanem številu na novo registriranih vozil, kar je za celotno industrijo bil pomemben generator visoke gospodarske rasti.

V nekaterih državah se je kazala tudi negativna rast, in sicer se je le-ta kazala predvsem z upadom naročil, ki izhajajo iz dveh zelo pomembnih ekonomskih vidikov: negotovost v povezavi z Brexitom in s tem tudi padec funta ter padec ameriškega dolarja, kar je pomenilo, da so se evropski izdelki zaradi višje cene evra napram ostalim valutam, podražili.

Napovedi za 2018

POVPREČNA RAST +3,5 %	SKUPNI PRIHODEK +3,5 %	ZAPOSLOVANJE +0,9 %
--	---	--------------------------------------

Proizvodnja evropskih tehničnih industrij naj bi se v letu 2018 povečala za 3,5 %

V letu 2018 se pričakuje, da se bo BDP v večini industrializiranih držav nekoliko znižal. Prvi vidni negativni učinki zelo dobrega poslovnega okolja se bodo pokazali kot zelo visoke stopnje izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, naraščajoče pomanjkanje tehničnega kadra in nenazadnje tudi višji pritiski na plače, ki bodo negativno vplivali na globalni in konkurenčni položaj celotne tehnične industrije. Zato pričakujemo, da se bo celotna rast celotne tehnične industrije v letu 2018 povečala za 3,5%, rast investicij na evropski ravni pa bo ostala še naprej pozitivna.

Negotovost z določenimi tveganji bo verjetno negativno vplivala na skupno rast, učinki Brexita na evropske integracije in negotovost glede trgovinskega vprašanja z ZDA, pa bosta še naprej močno zavirala svetovni in evropski »motor« industrije.

Rast obsega proizvodnje v letu ORGALIME industrija	2013 (v %) ocena	2014 (v %) ocena	2015 (v %) ocena	2016 (v %) ocena	2017 (v %) ocena	2018 (v %) napoved
Proizvodnja kovinskih izdelkov	-1,6	+1,4	+0,5	+1,9	+3,0	+2,5
Proizvodnja strojev in naprav	-1,4	+2,1	+0,8	+1,0	+5,0	+4,0
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	-3,3	+1,6	+2,6	+0,1	+3,5	+4,0
Skupaj ORGALIME industrija	-1,8	+1,7	+1,3	+1,0	+4,0	+3,5

Strojegradnja

Evropska strojegradnja je v 2017 ustvarila 690 milijard evrov prihodka ter zaposlovala več kot 2,9 milijona ljudi. Ta panoga je bila tudi v 2017 najhitreje rastoči sektor med tehničnimi industrijami, ki se je po manjši rasti v letu poprej ponovno okrepil, in sicer za +5,0 %, za leto 2018 pa se napoveduje še dodatna 4% rast. Strojegradnja pridobiva na zagonu predvsem iz močnega okrevanja celotne evropske industrije, in sicer že od leta 2013 dalje. Prihodki in investicije: le-te so hitro naraščale in še vedno naraščajo, kar je spodbudna novica za evropsko strojegradnjo.

Kovinski izdelki

Prihodek podjetij – proizvajalcev kovinskih izdelkov v letu 2017 se je gibal okoli 506 mrd €. Zaposluje 3,7 milijona delojemalcev in s stališča zaposlovanja predstavlja največji sektor tehničnih industrij v Evropi. Večinoma proizvaja izdelke, ki se uporabljajo v drugih vejah tehničnih industrij. Zato je skupaj z izboljšanjem poslovnih rezultatov tehničnih industrij kot celote izkazal rast tudi ta sektor (+3,0 %).

Tudi v tem sektorju so pričakovanja za leto 2018 zmerno optimistična, in sicer naj bi le-ta predvidoma dosegel rast +2,5 %. Dejavnost proizvodnje kovinskih izdelkov pa raste hitreje kot sicer, predvsem na račun močnega okrevanja v strojegradnji, gradbeništvu ter visoke rasti avtomobilske industrije.

Zaposlovanje

Velja ocena, da se je zaposlenost dvignila za 0,3 % v 2017, kar je tretje zaporedno leto rasti in le-ta ostaja pozitivna. ORGALIME analitiki sicer napovedujejo porast zaposlovanja v tehničnih industrijah za 0,9% v 2018, predvsem v strojegradnji in proizvodnji kovinskih izdelkov pa bi le-ta lahko dosegla porast za +1,3%).

V obdobju 2014 - 2018 se je po opazovanju in napovedih na področju zaposlovanja v vseh tehničnih industrijah ustvarilo več kot 300.000 novih delovnih mest.

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1 – Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2 – Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva
- 25.5 – Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija
- 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9 – Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi proizvodnje kovinskih izdelkov so to agregati podpanoge 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva.

Tabela 11 prikazuje osnovne podatke po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2017.

	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	1.900	102,50	477	30	7	40	734	214	396
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	28.954	105,00	6.782	498	8	3.148	7.911	4.693	5.902
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.104.692.062	108,10	826.903.873	39.556.598	629.345	393.470.865	621.655.824	499.411.831	720.110.218
Kosmati donos od poslovanja	3.112.539.196	108,50	832.639.983	39.847.483	625.477	391.150.403	625.406.697	503.523.238	716.400.411
Čisti prihodki od prodaje	3.040.773.149	108,40	809.798.722	38.995.767	599.925	383.840.137	611.580.324	488.491.984	704.567.315
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.279.425.759	106,20	317.325.135	12.938.864	288.019	161.496.057	290.663.812	174.183.255	322.342.202
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.761.347.390	110,00	492.473.587	26.056.904	311.906	222.344.080	320.916.512	314.308.729	382.225.113
Odhodki	2.954.002.192	109,20	796.832.945	38.573.029	1.381.637	375.294.984	586.765.691	473.760.356	678.828.306
Stroški blaga, materiala in storitev	2.034.072.722	110,30	581.070.051	24.519.085	493.795	272.978.663	354.326.449	310.565.316	488.045.267
Stroški dela	709.059.790	107,00	167.935.792	11.925.997	122.194	84.522.725	183.135.529	119.187.386	141.928.278
Amortizacija	143.811.230	107,90	29.369.652	1.491.096	8.141	10.092.661	34.333.429	34.609.925	33.748.313
POSLOVNI IZID	184.677.436	97,00	40.964.493	1.635.634	-744.983	20.752.024	43.877.148	34.568.235	43.219.717
FINANČNI IZID	-10.981.202	100,30	-2.570.513	-295.795	1.337	-1.825.997	-3.369.794	-1.639.555	-1.258.725
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	188.381.329	97,40	41.944.850	1.702.732	-753.211	20.701.444	44.722.900	35.471.037	44.187.592
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	351.783.663	102,70	79.216.433	3.300.407	-745.071	31.352.604	83.700.595	71.250.752	83.145.946
Davek iz dobička	24.545.271	120,30	6.501.485	270.050	4.442	1.526.731	5.891.498	3.706.916	6.605.254
Čisti dobiček	175.217.660	98,30	39.734.772	1.474.734	31.231	17.577.429	42.436.594	30.886.681	42.733.289
Čista izguba	23.817.583	152,10	6.696.598	335.547	787.547	230.603	6.915.201	2.615.903	6.236.185
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	151.400.077	93,20	33.038.175	1.139.187	-756.316	17.346.826	35.521.393	28.270.778	36.497.105
Enostavni denarni tok	314.802.412	101,00	70.309.757	2.736.862	-748.176	27.997.987	74.499.088	64.050.493	75.455.458
Dodana vrednost (DV)	1.057.139.560	105,50	246.171.868	15.159.306	-614.649	115.925.910	265.990.371	189.535.336	224.106.348
SREDSTVA	2.682.617.027	106,90	666.095.378	39.028.919	2.967.877	351.921.708	499.368.726	483.060.954	637.374.823
Zaloge	425.078.422	110,90	85.516.941	6.746.371	10.667	89.242.265	48.913.775	90.065.444	104.101.298
Kapital	1.310.457.253	110,00	332.794.800	16.646.032	1.741.590	146.574.774	241.802.881	232.573.077	337.038.219
Stopnja samofinanciranja	49	102,70	50	43	59	42	48	48	53
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,90	1,30	0,10	1,30	1,00	1,00	0,80
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,50	0,10	0,60	0,50	0,50	0,40

Celotna gospodarnost	1,10	100,00	1,00	1,00	0,50	1,00	1,10	1,10	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,60	95,10	9,80	8,50	-124,20	8,20	13,70	14,60	11,80
Donosnost kapitala - ROE (%)	12,00	83,30	10,50	7,20	-35,60	11,30	15,70	12,80	11,30
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,80	86,60	5,20	3,10	-21,80	4,80	7,50	6,10	5,90
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	105.020	103,20	119.397	78.324	75.748	121.923	77.305	104.088	119.375
Delež prodaje na tujih trgih (%)	58	101,40	61	67	52	58	53	64	54
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	24.489	101,80	24.761	23.954	15.429	26.848	23.149	25.397	24.047
Plače na zaposlenega (EUR)	18.039	101,90	18.377	17.479	10.584	19.508	17.080	18.827	17.575
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	36.511	100,40	36.296	30.448	-77.607	36.823	33.622	40.386	37.970
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	67,1	101,50	68,2	78,7	-19,9	72,9	68,9	62,9	63,3
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.052	93,60	5.859	2.962	3.943	5.583	5.364	6.581	7.240
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	823	144,80	987	674	99.438	73	874	557	1.057
Obračanje sredstev	1	100,00	1	1	0	1	1	1	1
Obračanje kapitala	2	96,00	3	3	0	3	3	2	2
Obrat zalog	5,10	102,00	7,30	3,80	32,90	3,10	8,20	3,60	4,90
Dnevi vezave zalog	72,10	99,60	50,20	96,80	11,10	116,40	44,40	100,00	74,80
Obrat terjatev	12,50	99,20	12,70	13,80	16,00	15,80	13,00	10,90	11,90
Dnevi vezave obveznosti	37	97,60	34	54	86	34	37	45	33
Dnevi vezave denarja	65	101,40	45	69	-52	105	35	88	72
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.503	101,90	1.531	1.457	882	1.626	1.423	1.569	1.465
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)

SKD 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov v letu 2017 beleži povečini indekse rasti. Prihodki so na ravni celotne dejavnosti SKD 25 porasli za 8,1 %. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost SKD 25.1 (Proizvodnja gradbenih

kovinskih izdelkov), in sicer v višini 826,9 mio €, najmanj prihodkov pa je imela dejavnost SKD 25.3 (Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje), in sicer okoli 630.000 €. Celoten izvoz dejavnosti SKD 25 je bil za 10 % višji kot leta 2016 in je znašal 1,76 mrd €, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa beleži padec za 2,6 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 36.511 € in je za 0,4 % višja kot leto poprej. Izvzemši poddejavnost 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje (-77.607 €!) so imeli najvišjo dodano vrednost na zaposlenega v dejavnosti 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja, in sicer 40.386 €, najnižjo pa v dejavnosti 25.2 - Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern, kjer je znašala 30.448 €. Dobičkonosnost ROE in ROA v celotni dejavnosti SKD 25 sta v letu 2017 zabeležili negativen rezultat: ROE 12,0 (-16,7 %), ROA pa 5,80 (+ 13,4%). Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti so se nekoliko povišali, in sicer za 1,5 %, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali za 1,8 % in dosegli vrednost 24.489 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeno dodano vrednost ter velikostni razred družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AEMF, MEHANSKA OBDELAVA KOVIN, D.O.O.
 HTS IC D.O.O. PROIZVODNJA IN TRGOVINA
 KOVINOPLASTIKA CARLI, OBDELAVA KOVIN, D.O.O.
 KOVINOSTRUGARSTVO KOREZ DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, MONTAŽO IN PREVOZ, D.O.O.
 MED-EKO MEŠANA DEJAVNOST KOVINSKE OBRTI IN TRGOVINA D.O.O.
 OPIFEX PODJETJE ZA PROIZVODNJO, STORITVE IN TRGOVINO D.O.O.
 REMONTING KOVINSKA OPREMA, D.O.O.
 TEHMETAL, ORODJARSTVO, INŽENIRING IN TRGOVINA D.O.O.
 VAMAR TT, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
 VUMA, OBDELAVA KOVIN IN DRUGE STORITVE, D.O.O.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

HIDRIA - IP, D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH IZDELKOV, TOLMIN
 INT TEŽAK, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN MEHANSKO OBDELAVO KOVIN, D.O.O.
 JP.MONTAGE, D.O.O.
 MONTAŽA ŠKRBAN, PROIZVODNJA, STORITVE IN INŽENIRING D.O.O.
 MONTPRO PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN STORITVE D.O.O.
 NOVI PLAMEN, HLADNO PREOBLIKOVANJE IN ELEMENTI ZA SPAJANJE, KROPA, D.O.O.
 ORO ORODJARNA, PODJETJE ZA PROIZVODNJO, D.O.O.
 POVŠE METAL PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
 RM-LH IZOLA, PROIZVODNJA, PROMET IN STORITVE, D.O.O.
 TEHNOLOŠKI CENTER JAKL SPLOŠNA MEHANIČNA DELA D.O.O.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ALUMINIUM KETY EMMI, PREDELAVA ALUMINIJA, D.O.O.
 AREX PROIZVODNJA ORODIJ, NAPRAV IN STORITVE D.O.O. ŠENTJERNEJ
 CNC P&K-PUŠNIK PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
 EMO - ORODJARNA PROIZVODNA DRUŽBA D.O.O.
 GABRIJEL ALUMINIUM PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV D.O.O.
 GORENJE ORODJARNA, D.O.O., VELENJE, PARTIZANSKA 12
 KOLEKTOR ORODJARNA NAČRTOVANJE IN IZDELAVA ORODIJ TER ORODJARSKO STORITVE D.O.O.
 MAROVT PROIZVODNO IZVOZNO UVOZNO PODJETJE, D.O.O.
 MONTER DRAVOGRAD PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
 WILLY STADLER PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.

velike družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ARCONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT D.D.
IMPOL PALICE, CEVI IN PROFILI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
KOVINOPLASTIKA LOŽ INDUSTRIJA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV D.O.O.
MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR D.D.
MDM PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN INŽENIRING D.O.O.
NIKO, KOVINARSKO PODJETJE, D.O.O., ŽELEZNIKI
TITUS LAMA, PROIZVODNJA IN PRODAJA POHIŠTVENEGA OKOVJA, D.O.O.
TRIMO, ARHITEKTURNE REŠITVE, D.O.O.
UNIOR KOVAŠKA INDUSTRIJA D.D.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupine Proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25) se je skupni čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2017 povečal za 10 %. Če izzamemo dejavnost 25.3 je največjo rast izvoza imela dejavnost površinske obdelave in prekrivanja kovin (25.6), in sicer se je ta v primerjavi z letom 2015 povečala za 12,9 %. Največ ustvarjenega prihodka s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (25.1). Izvoz dejavnosti je dosegel slabih 492,5 mio €. Celotna dejavnost je imela ca. 1,76 mrd € prihodka od prodaje na tujem trgu, največji delež prodaje na tujem trgu pa je imela dejavnost 25.2 – Proizvodnja kotlov, in sicer je ta znašal 67 %.

Deleži izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	554,7
AVSTRIJA	321,8
ITALIJA	105,6
HRVAŠKA	80,5
SLOVAŠKA	78,1
FRANCIJA	59,1
VELIKA BRITANIJA	57,1
ŠVICA	52,3
MADŽARSKA	49,1
BOSNA IN HERCEGOVINA	47,0
OSTALO	356,0
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.761,3

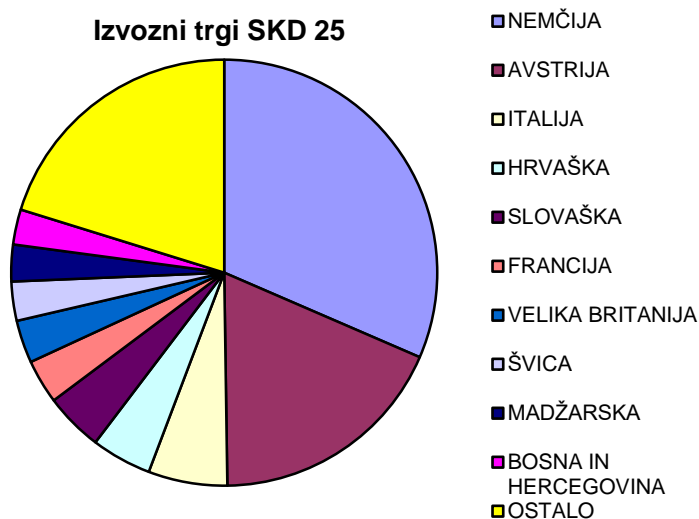

Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih

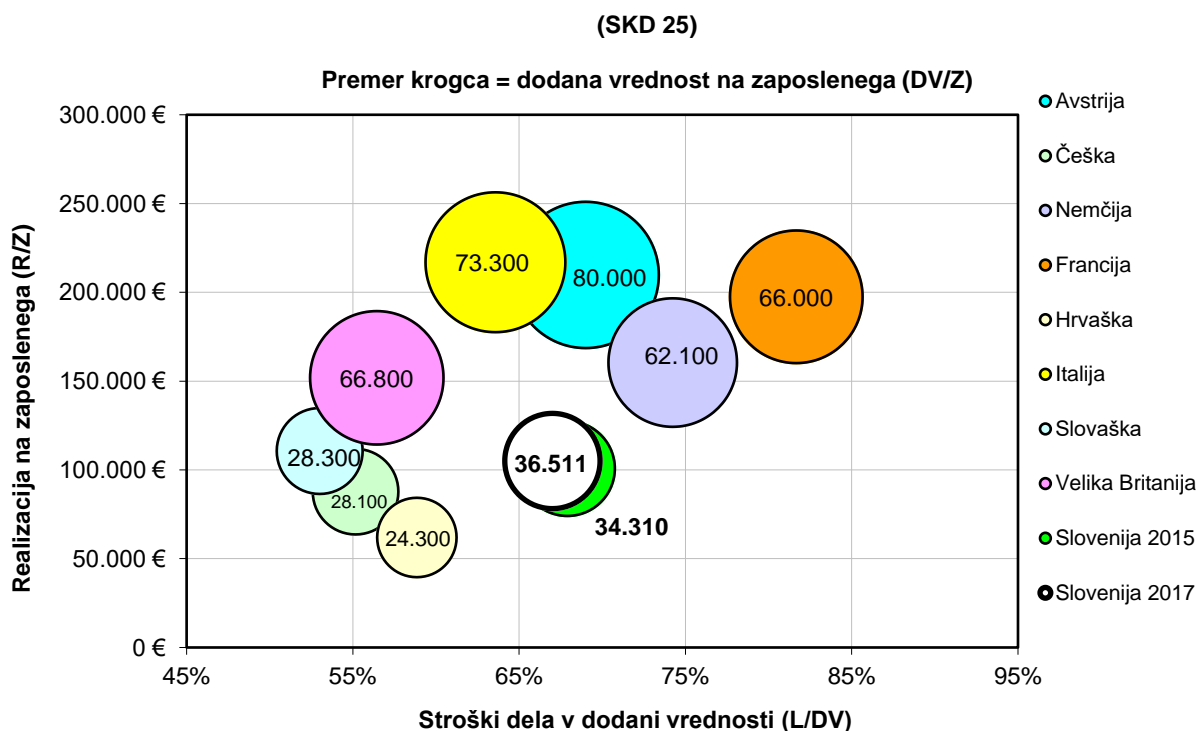
Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se tudi v tej dejavnosti največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in na Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidne iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2015, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2015 vključena »Slovenija (2017)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa 12 – dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2015 gibljejo med 62.000 € in 220.000 €. Pri tem prednjačita Avstrija in Italija z več kot 200.000 € realizacije. Slovenija v letu 2015 z dobrimi 100.000 evri realizacije na zaposlenega zaostaja za večjimi proizvajalkami. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2015 so države razvrščene v razponu med 50 % in 85 % (Slovenija 67,9 %). Najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri Franciji (81,2 %).

Najvišjo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega imajo Avstrija, Italija, Nemčija, Francija in Velika Britanija. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 24.000 € in 80.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa pa Avstrija s 80.000 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za leto 2015 pri Sloveniji znaša 34.310 €.

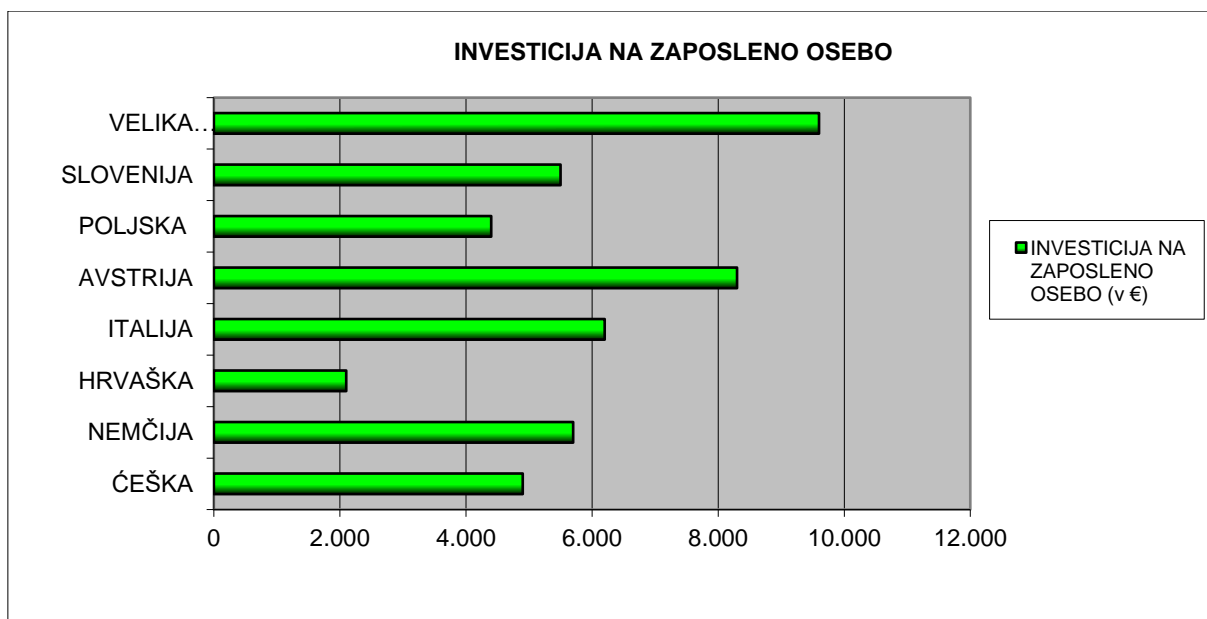
Slika Slovenije v letu 2017 glede na leto 2015 kaže rahlo izboljšanje stanja v panogi, predvsem na račun realizacije na zaposlenega, ki je višja za slabih 5.000 €. Dodana vrednost na zaposlenega je nekoliko višja, in sicer za dobrih 2.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so na podobni ravni kot v 2015.

5.1.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	7,1%	4.900
	NEMČIJA	3,9%	5.700
	HRVAŠKA	4,2%	2.100
	ITALIJA	4,1%	6.200
	AVSTRIJA	4,3%	8.300
	POLJSKA	6,1%	4.400
	SLOVENIJA	6,1%	5.500
	VELIKA BRITANIJA	6,7%	9.600

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 3,9 % (Nemčija) do 7,1 % (Avstrija). Pri večini držav delež vloženih sredstev ne presega 7%, razen pri Nemčiji (7,1%). Znesek investiranih denarnih sredstev na zaposleno osebo je najvišji pri Veliki Britaniji (9.600 €), medtem ko Slovenija za to nameni 5.500 €.

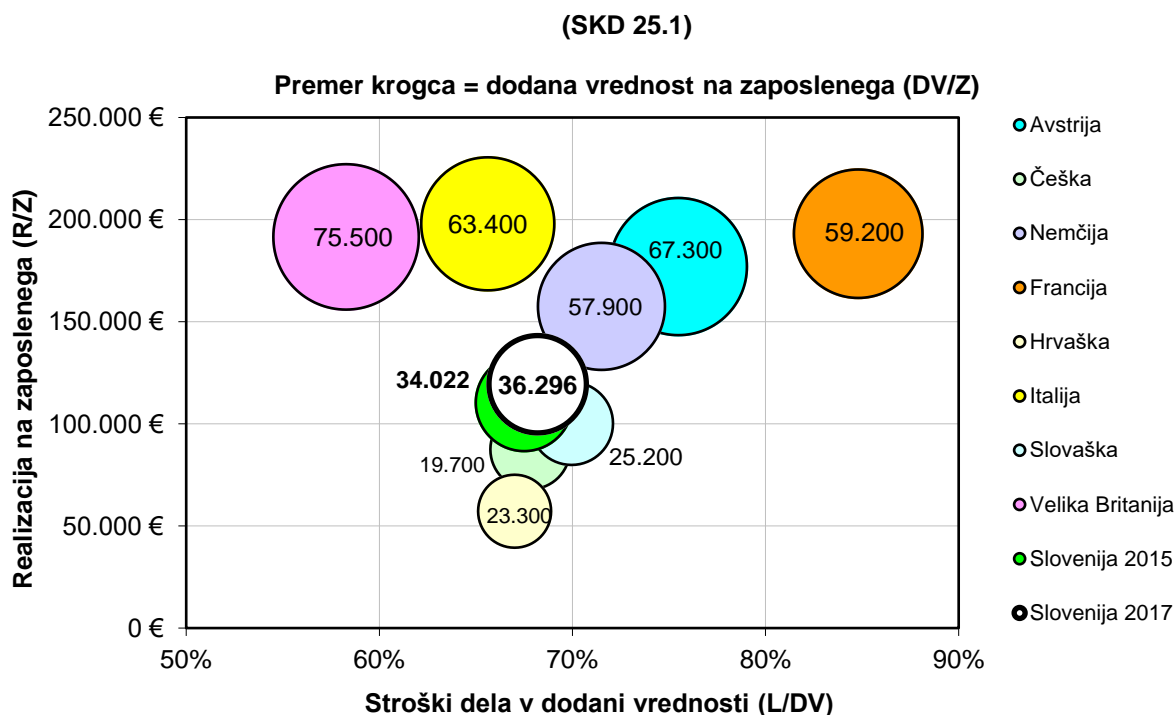

Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

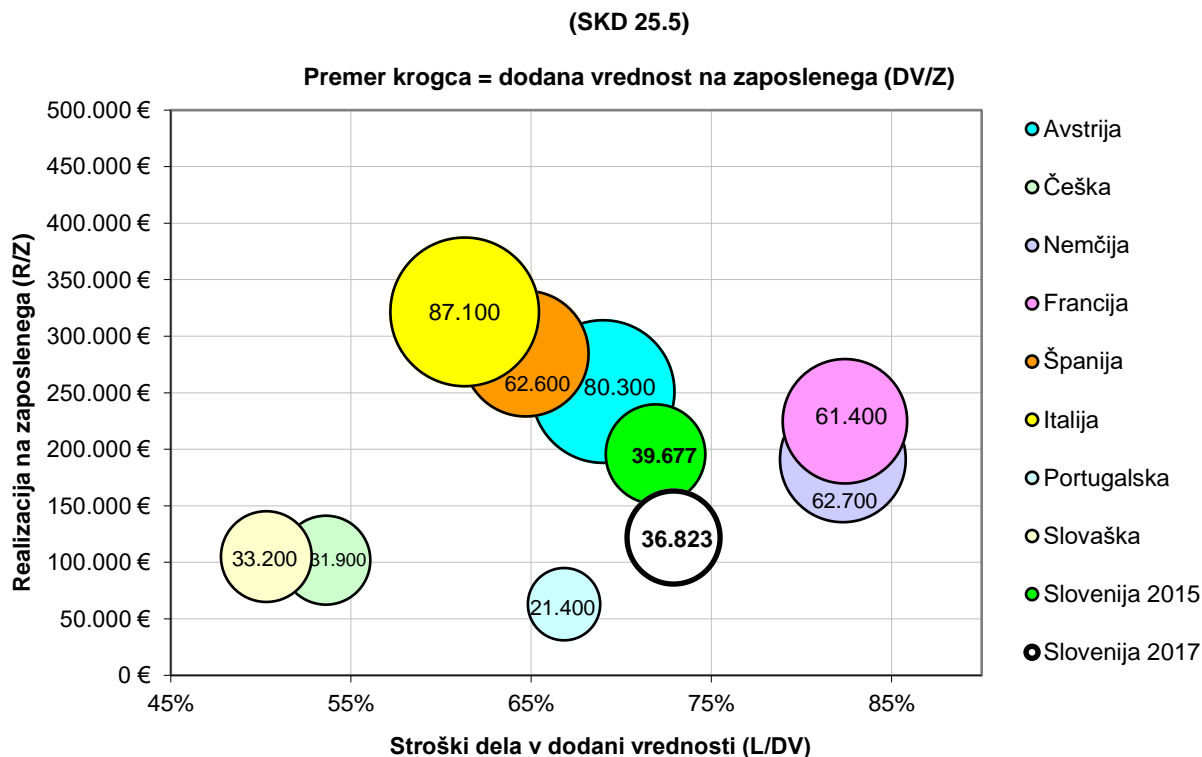
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (Graf 14) je pri večjih proizvajalkah opazen razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 55 % (Velika Britanija) in 85 % (Francija). Stroški dela v dodani vrednosti pri Slovenijo **v letu 2015** znašajo 67,5 % in so nekje na sredini med primerjanimi državami.

Realizacija na zaposlenega (R/Z) se v letu 2015 giblje med 57.000 € in 198.000 €; prednjači Italija z 197.941€. Slovenija ima skoraj polovico slabšo realizacijo (110.345 €) in dokaj zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk. Vrednosti dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se gibljejo med 19.000 € in 76.000 €, kjer so si najbolj razvite države precej podobne, najvišjo vrednost pa dosega Velika Britanija, in sicer s 75.500 €. Slovenija je imela v letu 2015 ustvarjene 34.022 € dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z).

Številke za Slovenijo **v letu 2017** so pri nekaterih parametrih nekoliko boljše kot v 2015. Stroški dela v dodani vrednosti so se sicer malenkostno povečali, in sicer za 0,7%, dodana vrednost na zaposlenega je višja za okoli 2.000 €, realizacija na zaposlenega pa za dobrih 9.000 € kot v 2015.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD 25.5)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 15: Primerjava dejavnosti kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

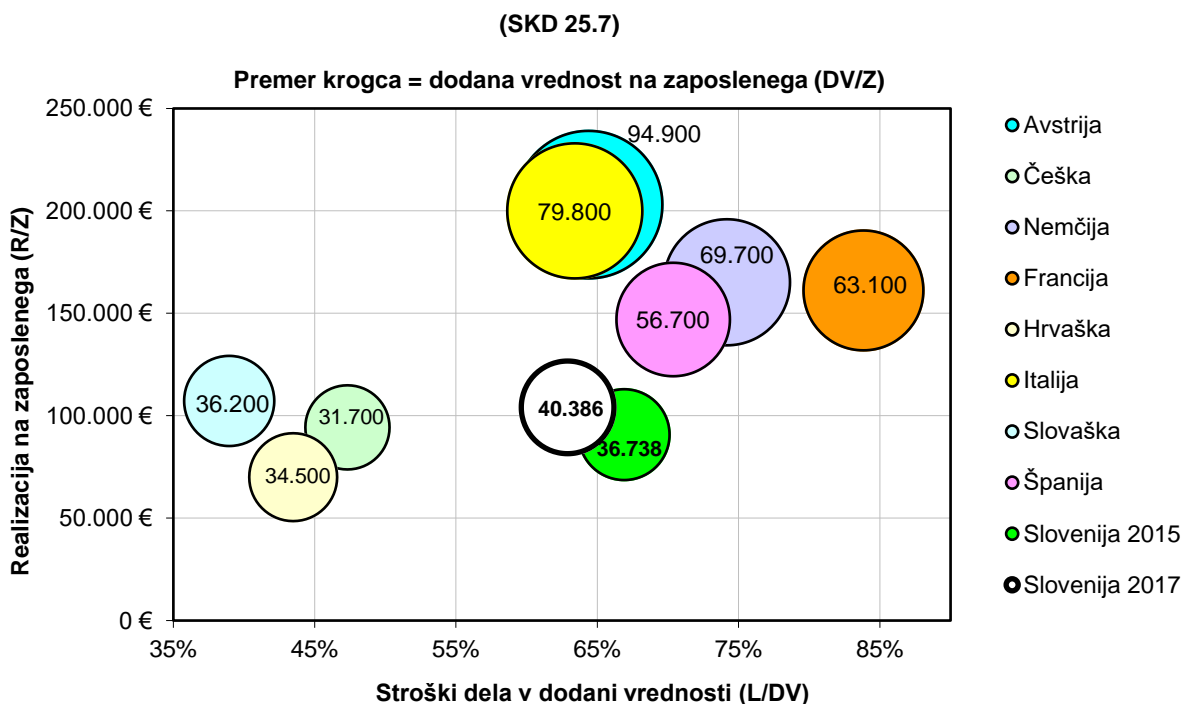
Pri kovanju, stiskanju, vtiskovanju in valjanju kovin ter prašni metalurgiji v letu 2015 od vseh »velikih« najbolj izstopa Italija, in sicer ima dodano vrednost na zaposlenega 87.100 €. Realizacija na zaposlenega je pri velikih proizvajalkah najvišja prav tako v Italiji in znaša dobrih 321.000 €. Ostale večje države proizvajalke so dokaj razpršene, predvsem po različnih vrednostih stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV). Ti se gibljejo med 50% in 85%. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri vseh opazovanih državah gibljejo med 21.000 € in 87.000 €.

Slovenija je **v letu 2015** imela povprečne stroške dela glede na dodano vrednost (72 %) ter solidno realizacijo na zaposlenega (195.704€), pri dodani vrednosti na zaposlenega pa je nekako na sredini večjih proizvajalk. Vsi parametri so se poslabšali predvsem zaradi dejstva, da se je podjetje, ki veliko doprinese končnemu rezultatu, prestrukturiralo ter spremenilo dejavnost.

V letu 2017 je Slovenija glede na leto 2015 v nekoliko slabšem položaju, in sicer ima nižjo dodano vrednost na zaposlenega (36.823 €) ter za odstotek višje stroške dela v dodani vrednosti. Padec se vidi tudi pri realizaciji na zaposlenega, saj je le-ta nižja za skoraj 75.000 €.

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

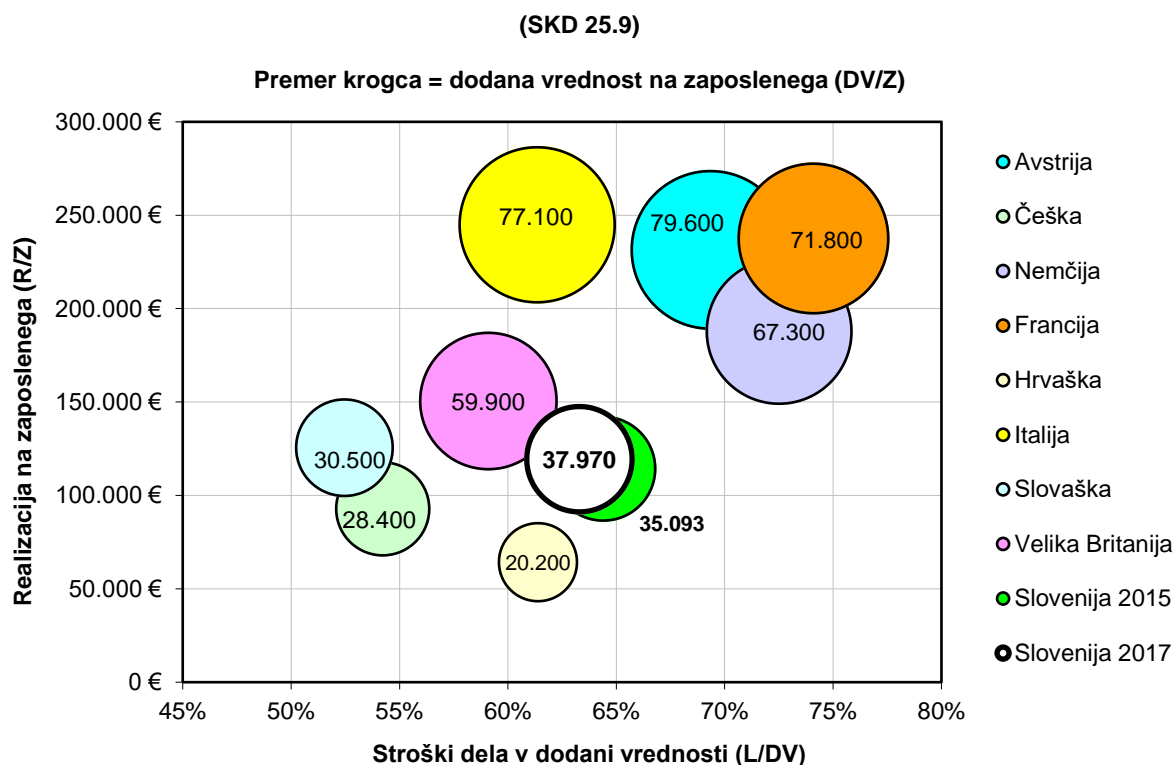
Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja Slovenija po realizaciji na zaposlenega in sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2015 gibljejo med 140.000 € in 203.000 € (največ Avstrija s 203.060 €). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 56.000 € in 95.000 €. **V letu 2015** najboljšo pozicijo izkazuje Avstrija in Italija.

Slovenija **v letu 2015** ostaja zadaj, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednost na zaposlenega (36.738 €), nizko realizacijo na zaposlenega (90.770 €) ter visoke stroške dela v dodani vrednosti (66,9%).

V letu 2017 se je slovenski mehurček ponovno izboljšal pri vseh parametrih. Realizacija na zaposlenega tako znaša 104.088 € in je za dobrih 14.000 € višja kot v 2015, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega znaša 40.386 €, stroški dela na zaposlenega pa so 4% nižji kot leta 2015.

5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa17 – dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2015 gibljejo med 64.000 € in 245.000 €; izstopata Italija z 244.883 € in Francija z 237.565 € realizacije na zaposlenega. Slovenija je **v letu 2015** dosegala slabih 115.000 € realizacije na zaposlenega. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 50 % in 75 %. Višina stroškov dela v dodani vrednosti za Slovenijo znaša 64,4 %.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 20.000 € in 80.000 €, kjer so si najbolj razvite države dokaj podobne. Najvišjo vrednost dosega Avstrija z 79.600 €, Slovenija pa ima v primerjavi z njo cca dva in polkrat nižjo dodano vrednost (35.093 €). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Hrvaško, Češko in Slovaško. Od večjih proizvajalk izstopajo ponovno Italija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija in Francija, tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa krepko zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Pozicijo "mehurčka" pri Sloveniji **v letu 2017** v primerjavi z letom 2015 za 1,1% izboljšujejo nižji stroški dela v dodani vrednosti ter dodana vrednost na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2015 zvišala za okoli 3.000 €, realizacija na zaposlenega pa je višja za dobrih 5.000 €.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1 – Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3 – Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4 – Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

(1) *Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 – Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)*

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2017:

	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	524	101,70	80	193	41	58	152
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	13.582	107,40	2.957	4.080	1.421	1.419	3.705
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	1.796.580.492	112,80	405.037.548	570.892.148	205.095.429	164.562.638	450.992.728
Kosmati donos od poslovanja	1.811.352.866	113,30	410.069.731	575.248.955	205.513.657	166.802.495	453.718.027
Čisti prihodki od prodaje	1.769.173.184	113,00	399.699.210	564.156.829	202.527.997	160.914.642	441.874.506
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	483.402.174	105,50	107.733.889	156.761.299	53.010.219	48.854.654	117.042.113
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.285.771.009	116,10	291.965.320	407.395.530	149.517.778	112.059.989	324.832.393
Odhodki	1.732.588.486	114,00	389.092.703	550.929.281	197.553.309	159.079.503	435.933.690
Stroški blaga, materiala in storitev	1.247.892.665	116,00	281.931.943	413.773.584	150.392.760	105.480.950	296.313.429
Stroški dela	383.838.415	110,80	81.253.269	110.409.447	36.626.172	43.070.106	112.479.421
Amortizacija	61.877.366	107,20	17.170.281	17.137.374	7.150.258	5.401.898	15.017.555
POSLOVNI IZID	91.436.176	98,50	24.149.203	27.807.147	9.208.911	8.433.757	21.837.158
FINANČNI IZID	-6.963.554	87,00	-2.032.670	-974.040	-707.739	-355.316	-2.893.790
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	92.939.036	99,90	24.491.810	28.208.905	9.403.979	8.539.389	22.294.952
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	164.572.588	102,10	43.217.465	48.068.510	17.670.091	14.177.674	41.438.848
Davek iz dobička	13.319.639	108,30	2.757.506	4.818.924	591.523	1.000.040	4.151.645
Čisti dobiček	92.945.431	109,40	21.613.257	27.540.959	8.563.844	8.274.870	26.952.501
Čista izguba	19.980.536	182,30	1.959.106	5.534.928	118.579	1.153.444	11.214.479
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	72.964.896	98,60	19.654.151	22.006.031	8.445.265	7.121.426	15.738.022
Enostavni denarni tok	144.598.448	101,70	38.379.806	41.865.636	16.711.377	12.759.711	34.881.918
Dodana vrednost (DV)	546.908.143	107,80	124.128.127	158.076.198	54.101.195	57.142.148	153.460.475
SREDSTVA	1.545.843.007	111,10	403.752.907	405.543.124	174.916.856	149.452.642	412.177.479
Zaloge	369.056.311	116,00	94.635.781	95.942.173	60.731.020	29.684.146	88.063.192
Kapital	724.136.820	110,30	211.660.118	189.727.815	75.299.826	66.275.548	181.173.513
Stopnja samofinanciranja (%)	47	99,20	52	47	43	44	44
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,80	1,00	1,20	1,10	1,10
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,30	90,30	10,80	8,50	8,70	8,80	9,40
Donosnost kapitala - ROE (%)	10,60	89,10	9,90	12,10	11,80	11,40	9,10
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,00	90,90	5,20	5,60	5,20	5,10	4,10
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	130.256	105,30	135.183	138.261	142.566	113.378	119.256
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	102,80	73,0	72,2	73,8	69,6	73,5
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	28.260	103,20	27.481	27.059	25.782	30.346	30.357
Plače na zaposlenega (EUR)	20.977	103,40	20.140	19.908	19.241	22.937	22.737
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.266	100,40	41.982	38.741	38.084	40.261	41.417
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	70,2	102,80	65,5	69,8	67,7	75,4	73,3
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.843	101,90	7.310	6.750	6.028	5.830	7.274
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.471	169,80	663	1.357	84	813	3.027
Obračanje sredstev	1	100,00	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	3	104,00	2	3	3	3	3
Obrat zalog	3,60	100,00	3,20	4,70	2,70	3,90	3,50
Dnevi vezave zalog	100,30	97,70	114,80	77,40	135,50	94,10	102,90
Obrat terjatev	13,20	106,50	11,40	16,50	18,80	11,90	10,90
Dnevi vezave obveznosti	42	97,40	34	36	44	54	53
Dnevi vezave denarja	86	96,60	113	64	111	71	83
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.748	103,40	1.678	1.659	1.603	1.911	1.895
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
stroji in naprave			28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)

Dejavnost SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav v letu 2017 beleži večinoma rast indeksov. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 12,8 % in znaša 1,8 mrd €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2), in sicer v višini 570,9 mio €.

Dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1) je imela 405,1 mio € prihodkov, dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) pa je v letu 2017 ustvarila slabih 451 mio € prihodkov.

Izvoz v celotni dejavnosti SKD 28 je bil v letu 2017 višji za 16,1 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je ostal na skoraj isti ravni, kot leto poprej. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 40.266 € in je za 0,4 % višja kot leto poprej. Dobičkonosnost ROE (indeks +10,60) in ROA (indeks +5,00) sta negativna, saj indeksa kažeta padec glede na leto 2016. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je za 2,8 % višji kot leta 2016 in znaša 70,2 %. Stroški dela na zaposlenega pa so višji (indeks 103,2) in znašajo 28.260 €.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ELMEH, MONTAŽA, POPRAVILA IN VZDRŽEVANJE OBDELOVALNIH STROJEV, D.O.O.
EM PUTNIK, ELEKTRO-STROJNE INSTALACIJE D.O.O.
MOZAIK ZOBEC PODJETJE ZA PROIZVODNJO STEKLA D.O.O.
PRIMA FILTRI PODJETJE ZA RAZVOJ, PROIZVODNJO IN TRŽENJE VSEH VRST FILTROV D.O.O.
STROJEGRADNJA KOLETNIK PROIZVODNO PODJETJE D.O.O.
TEHOVNIK, PROIZVODNJA, POSREDNIŠTVO, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
TETHIS PROIZVODNJA DVIGAL D.O.O
TIO PNEVMATIKA, PROIZVODNJA INDUSTRIJSKE PNEVMATIKE IN HIDRAVLIKE, D.O.O., LESCE
TREN DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, POSREDNIŠTVO IN TRGOVINO D.O.O.
VIBRO AVTOMATIZACIJA, SISTEMI ZA AVTOMATIZACIJO D.O.O.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

GAIO GORENJE AVTOMATIZACIJA IN INDUSTRIJSKA OPREMA, D.O.O.
INDUSTRIJSKA OPREMA BREŽICE D.O.O.
ISKRA PRO, PODJETJE ZA ROBOTIZACIJO IN AVTOMATIZACIJO, KRANJ, D.O.O.
KOTA ENERGETSKE NAPRAVE, HLAJENJE, OGREVANJE, TOPLOTNE ČRPALKE D.O.O.
LIBELA ELSI TEHTANJE IN AVTOMATIZACIJA, D.O.O.
RESEDA PROIZVODNJA, TRGOVINA IN SVETOVANJE D.O.O.
SORBIT VALJI, PROIZVODNJA KOVANIH VALJEV, D.O.O.
TA - REGULATOR PROIZVODNJA REGULACIJSKIH VENTILOV D.O.O.
TEHNIKA-SET INŽENIRING, PROIZVODNJA IN STORITVE D.D.
TPS IMP TOPLOTNI PRENOSNIKI - INVESTICIJE, MONTAŽA, PRODAJA D.O.O.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BELIMED POMIVALNI SISTEMI D.O.O
BRINOX INŽENIRING D.O.O.
FARMTECH, D.O.O.
GOSTOL-GOPAN D.O.O.
LESTRO-LEDINEK D.O.O.
OMEGA AIR INŽENIRING, D.O.O., LJUBLJANA
PIŠEK - VITLI KR PAN PROIZVODNJA KMETIJSKIH IN GOZDARSKIH STROJEV, D.O.O.
SIJ RAVNE SYSTEMS DRUŽBA ZA PROIZVODNJO INDUSTRIJSKE OPREME IN STORITVE D.O.O.
SIP STROJNA INDUSTRIJA, D.D.
YASKAWA RISTRO, PODJETJE ZA GRADNJO STROJEV IN NAPRAV D.O.O.

velike družbe

največje po dodani vrednosti

ADK, D.O.O.
GKN DRIVELINE SLOVENIJA, D.O.O.
LITOSTROJ POWER, D.O.O.
PALFINGER PROIZVODNJA D.O.O.
POCLAIN HYDRAULICS, D.O.O.
TAJFUN PLANINA PROIZVODNJA STROJEV, D.O.O.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav (SKD 28) je v **letu 2017** čisti prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 1,28 mrd €. To pomeni 16,1 % rast izvoza glede na leto 2016. Največ je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (28.2), ki je v letu 2016 ustvarila 407,4 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (SKD 28.3), in sicer 73,8 % delež, ter Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) z 73,5 % deležem.

Deleži izvoza proizvodnje strojev in naprav po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	336,1
AVSTRIJA	218,9
ITALIJA	92,2
HRVAŠKA	50,3
FRANCIJA	45,4
ZDRUŽENE DRŽAVE	36,8
BOSNA IN HERCEGOVINA	33,5
SRBIJA	33,3
POLJSKA	32,5
RUSKA FEDERACIJA	31,2
OSTALO	375,6
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.285,8

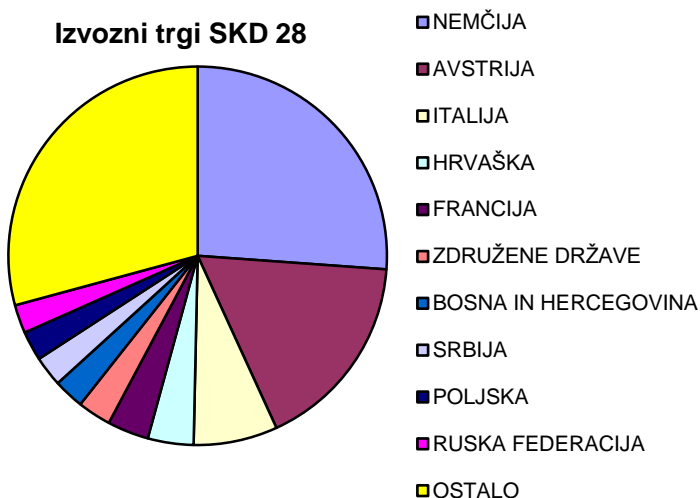

Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah

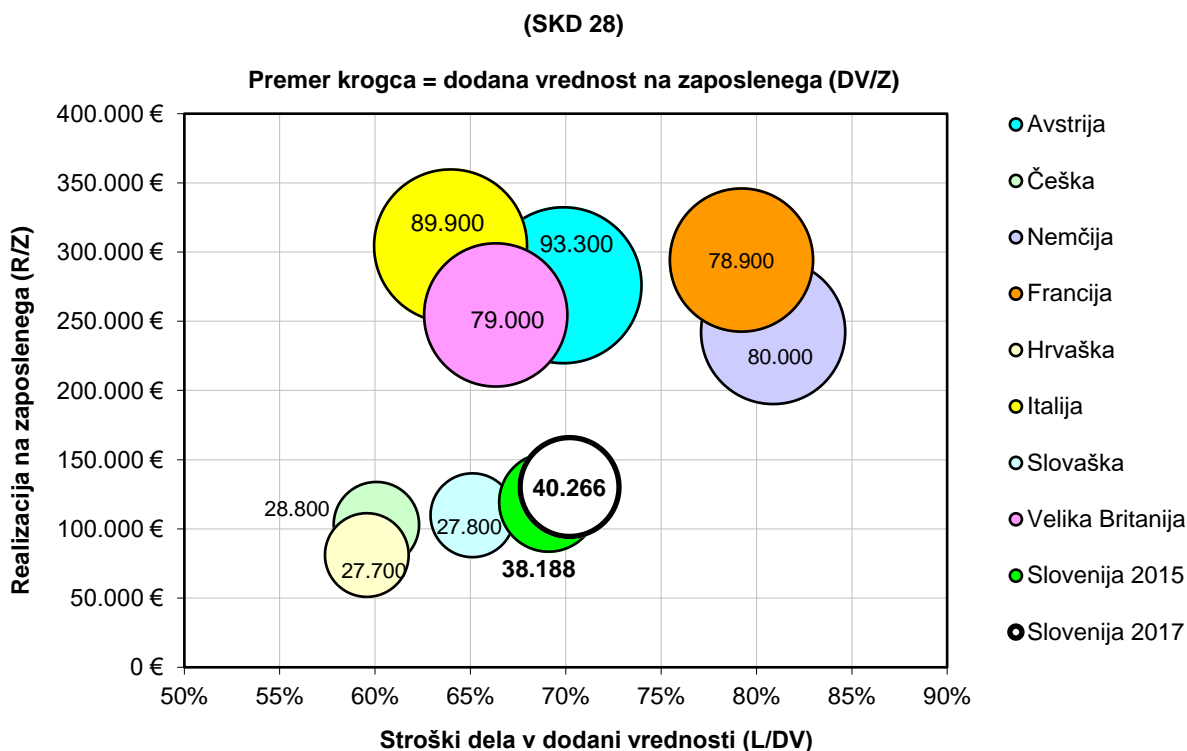
Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (336,1 mio €), Avstrijo (218,9 mio €) ter Italijo, kjer je izvoz znašal 92,2 mio €. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni z grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2014, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2014 vključena tudi »Slovenija (2016)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 18: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na Grafu 18 pri panogi SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (največjo ima Avstrija, in sicer 93.300 €). Realizacija na zaposlenega se pri teh državah giblje med 240.000 € in 305.000 €, kar je podobno kot leto poprej. Večje odstopanje se pojavi pri stroških dela glede na ustvarjeno dodano vrednost, in sicer se ti gibljejo med 60 % in 85 %. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Nemčija, in sicer ti znašajo 80,9 %.

Slovenija **v letu 2015** pri stroških dela dosega 69,1 % in je nekje v srednjem delu grafa v primerjavi z ostalimi državami, krepko pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega (38.188€) ter realizaciji na zaposlenega (2- do 3-krat manj od ostalih).

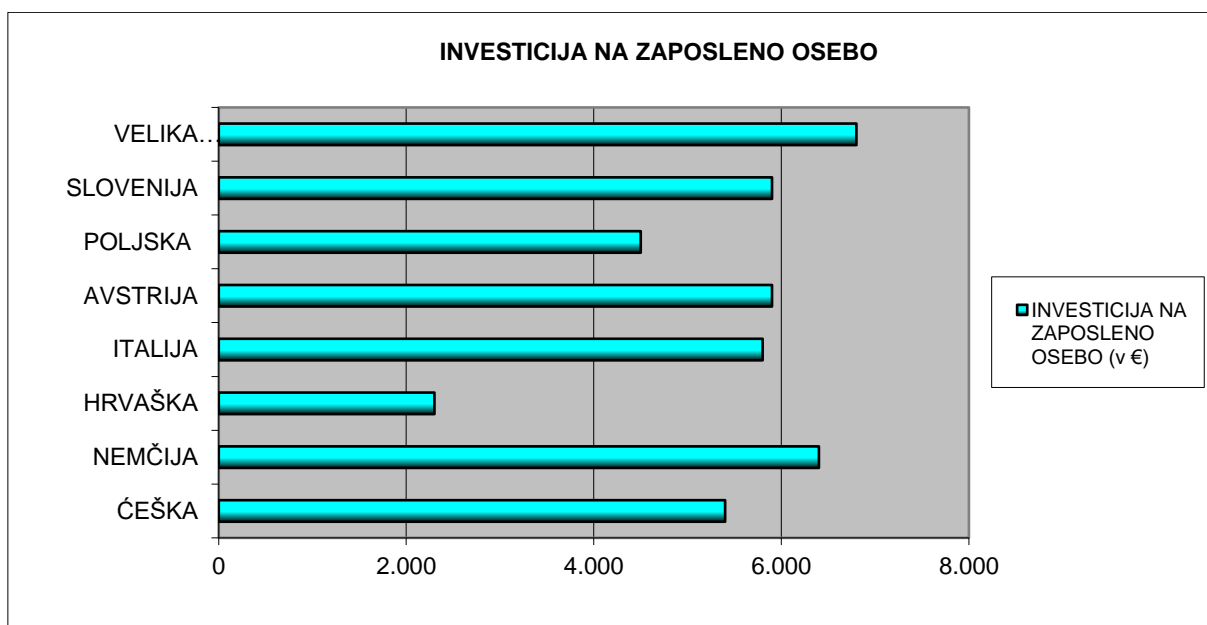
Leto 2017 je za Slovenijo malce boljše kot leto 2015. Realizacija na zaposlenega se je zvišala, za dobrih 11.000 €, dodana vrednost na zaposlenega za okoli 2.000 €, stroški dela na zaposlenega pa so se znižali, in sicer so padli za 1,1%.

5.2.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,5%	5.400
	NEMČIJA	2,8%	6.400
	HRVAŠKA	3,4%	2.300
	ITALIJA	2,3%	5.800
	AVSTRIJA	2,2%	5.900
	POLJSKA	5,2%	4.500
	SLOVENIJA	5,2%	5.900
	VELIKA BRITANIJA	2,8%	6.800

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

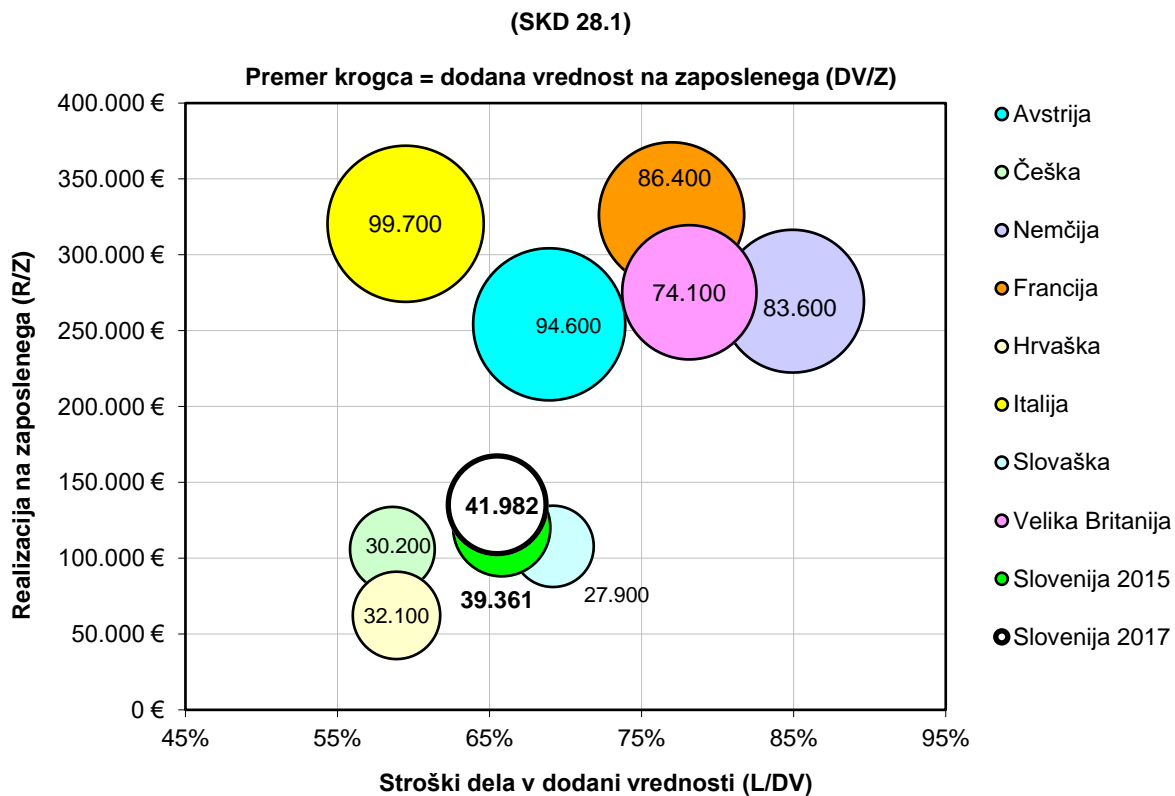
Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 2,2 % v Avstriji do 5,5 % na Češkem. Pri dejavnosti se delež prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti, pri večini držav giblje od 2,2% do 5,5%. Največ denarnih sredstev nameni Velika Britanija, in sicer v višini 6.800 €, najmanj pa za to nameni Hrvaška, in sicer 2.300 €.

Graf 19: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 20: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

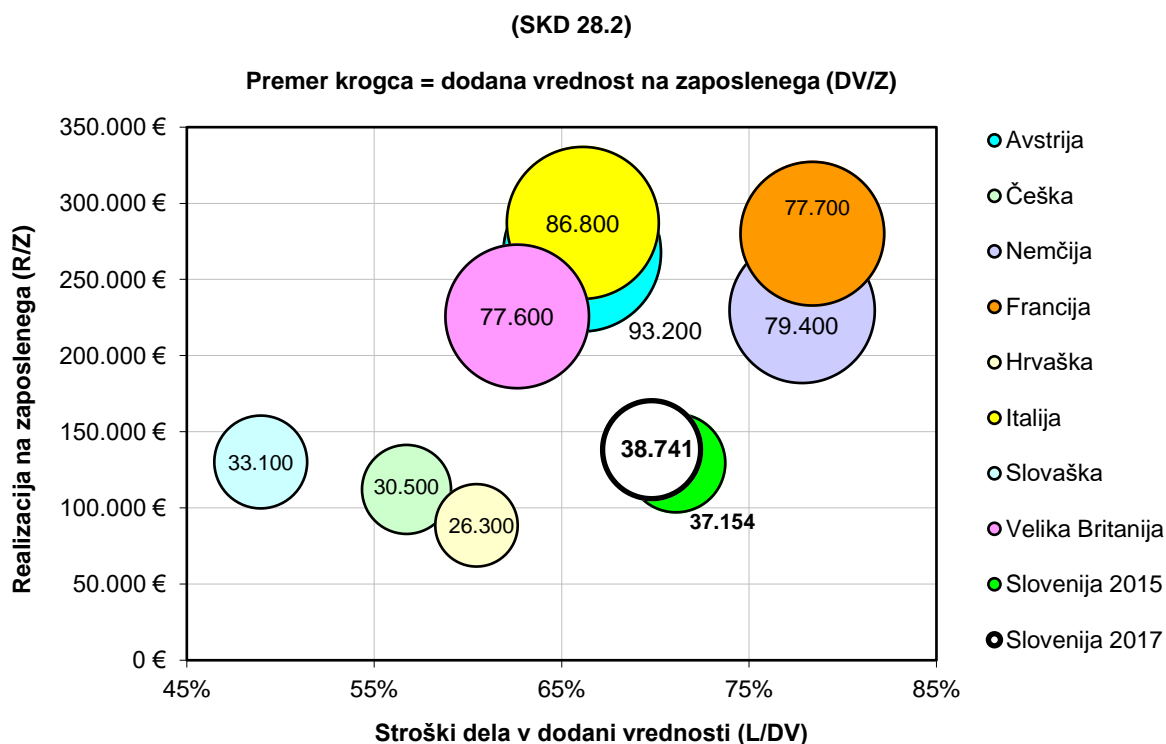
Na grafu vidimo podobno situacijo kot že večkrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Večinoma se ločijo na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 60 % in 85 %. Če izpostavimo najboljše, so to Velika Britanija, Avstrija, Italija, Nemčija in Francija. Dobro sliko Nemčije, kot mnogokrat do sedaj, kvarijo visoki stroški dela v dodani vrednosti (84,93 %). Vse preostale proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji (**2015**) je pozicija vseh treh parametrov glede na večje proizvajalke slaba in dokaj nizka v primerjavi z največjimi konkurenti.

V letu 2017 ima "krogec" pri realizaciji ter dodani vrednosti na zaposlenega višje vrednosti. Izstopa dodana vrednost na zaposlenega, saj je okoli 2.600 € višja, kot dve leti poprej. Malenkost nižji pa so tudi stroški dela v dodani vrednosti, saj so se znižali za 0,3%.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 21: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

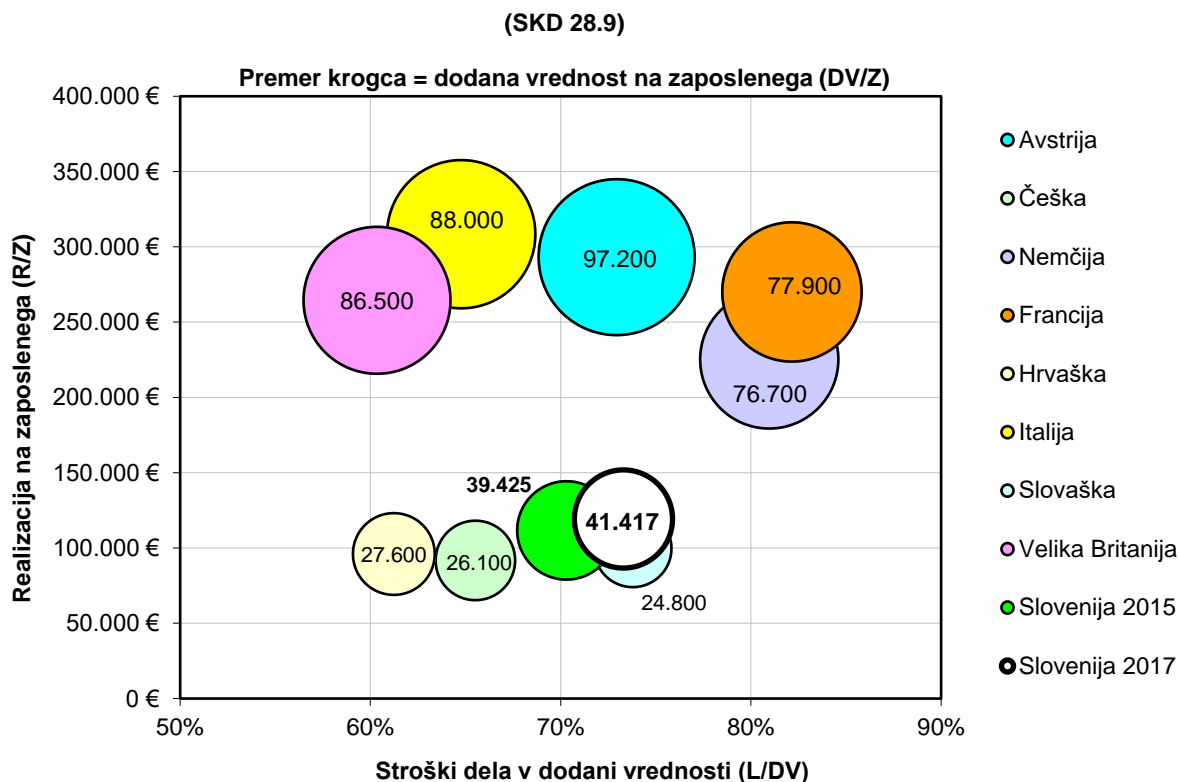
Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja drugih naprav za splošne namene) glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Franciji. Najboljše parametre imajo Italija (287.155 € R/Z), Francija (280.072 € R/Z) ter Avstrija (267.603 € R/Z). Dodana vrednost na zaposlenega je v primerjavi z ostalimi najvišja v Avstriji, in sicer znaša 93,200 €. Razpon stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost je nekje od 50 % do 80 %. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (78,38 %).

V letu 2015 ima Slovenija oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, več kot dvakrat manjše kot ostale večje proizvajalke.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila v Sloveniji **v letu 2017** višja za dobrih 1.600 €, stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 1,3%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa je višja, in sicer za slabih 9 tisoč evrov.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 22: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 22, dejavnost SKD 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene, ponovno opazimo zaostanek Slovenije **v letu 2015** za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2- do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Glede stroškov dela v dodani vrednosti se države nahajajo v razponu med 50 % in 80 %: najnižje ima Slovaška, in sicer ti znašajo dobrih 48%, sledi pa ji Češka s 56% stroškov dela v dodani vrednosti.

Kot je vidno na grafu, je v Sloveniji v **letu 2017** realizacija na zaposlenega porasla za okoli 8.000 €, dodana vrednost na zaposlenega se je povišala za cca 2.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so višji za 3% kot v 2015.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1 – Proizvodnja motornih vozil
- 29.2 – Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 – Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic v letu 2017:

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	133	101,50	21	38	74
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	10.528	118,60	2.732	2.199	5.597
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.070.174.951	132,90	1.650.108.696	635.887.583	784.178.672
Kosmati donos od poslovanja	3.059.352.943	131,90	1.647.564.613	626.456.559	785.331.770
Čisti prihodki od prodaje	3.035.186.201	133,50	1.639.206.384	628.268.920	767.710.898
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	189.002.599	133,20	21.781.480	30.102.671	137.118.449
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.846.183.602	133,50	1.617.424.904	598.166.249	630.592.449
Odhodki	2.923.865.360	131,80	1.619.905.431	583.751.630	720.208.298
Stroški blaga, materiala in storitev	2.504.903.306	134,70	1.458.731.497	516.445.199	529.726.610
Stroški dela	274.584.359	120,20	77.589.164	56.355.282	140.639.913
Amortizacija	124.572.270	116,50	77.978.982	4.657.149	41.936.139
POSLOVNI IZID	146.348.234	130,70	31.420.624	45.373.399	69.554.211
FINANČNI IZID	-3.146.207	121,00	-167.357	229.328	-3.208.177
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	146.152.635	130,20	29.442.035	47.109.880	69.600.720
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	273.590.488	121,80	107.863.113	52.938.304	112.789.071
Davek iz dobička	10.608.531	115,30	216.356	3.645.204	6.746.971
Čisti dobiček	139.962.828	127,50	36.104.921	41.426.925	62.430.982
Čista izguba	5.020.187	69,10	2.094.796	172.092	2.753.299
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	134.942.641	131,70	34.010.125	41.254.832	59.677.684
Enostavni denarni tok	262.380.494	122,10	112.431.203	47.083.256	102.866.035
Dodana vrednost (DV)	548.370.446	121,10	187.430.866	107.557.105	253.382.475
SREDSTVA	1.441.344.416	124,20	608.117.366	250.338.864	582.888.187
Zaloge	230.399.508	117,50	37.609.014	94.182.605	98.607.889
Kapital	561.820.205	114,80	203.366.893	93.951.476	264.501.835
Stopnja samofinanciranja (%)	39	92,40	33	38	45
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,40	107,70	1,80	1,50	1,10
Koeficient zadolženosti	0,60	120,00	0,60	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,10	110,00	1,00	1,10	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,00	90,90	6,60	8,40	14,70
Donosnost kapitala - ROE (%)	25,80	118,90	18,30	45,20	24,30

Donosnost sredstev - ROA (%)	10,40	114,30	6,60	16,70	11,20
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	288.284	112,50	599.983	285.651	137.166
Delež prodaje na tujih trgih (%)	94	100,00	99	95	82
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.080	101,40	28.399	25.623	25.128
Plače na zaposlenega (EUR)	18.137	99,90	19.215	18.792	17.353
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	52.085	102,10	68.604	48.902	45.272
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	50,1	99,40	41,4	52,4	55,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	13.294	107,50	13.215	18.835	11.155
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	477	58,30	767	78	492
Obračanje sredstev	2	115,00	3	3	1
Obračanje kapitala	6	120,80	9	7	3
Obrat zalog	11,70	115,80	41,90	5,80	5,90
Dnevi vezave zalog	31,20	86,20	8,70	63,00	62,00
Obrat terjatev	24,50	89,40	29,50	21,80	19,40
Dnevi vezave obveznosti	30	97,40	29	30	31
Dnevi vezave denarja	16	86,30	-8	50	50
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.511	99,90	1.601	1.566	1.446
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Dejavnost SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil in prikolic v letu 2017 beleži dokaj visoke indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 v letu 2017 zrasel za visokih 32,9 % in znaša 3,07 mrd €. Najvišje prihodke sta imeli poddejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) v višini 1,65 mrd € ter Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3), ki je zabeležila prihodke v višini 784,2 mio €. V Proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) pa so imeli v letu 2017 635,9 mio € prihodka.

Izvoz v celotni dejavnosti 29 se je povečal za visokih 33,5 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je primerjavi z letom 2016 višji za 33,2%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 52.085 € in je za 2,1 % višja kot leto poprej. Parametra ROE in ROA sta pozitivna: ROE +25,80, ROA +10,40. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je padel za 0,6 %, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 1,4 % in znašajo 26.080 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AD PLASTIK PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O. NOVO MESTO
AS DOMŽALE NADGRADNJE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO TOVORNIH NADGRADENJ, D.O.O.
CDT GROUP, PROIZVODNJA IN STORITVE, D.O.O.
EVISION AUTOMOTIVE RAZVOJ IN PROIZVODNJA MOTORNIM VOZIL, D.O.O.
KARBONIN PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
KOVINARSKA VRHNIKA D.O.O.
MVI - RC RAZVOJNI CENTER D.O.O.
PCI PREMIUM COMPOSITE INTERNATIONAL AG - PODRUŽNICA V SLOVENIJI
PREKOM MARKETING, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AS DOMŽALE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO AVTOBUSOV D.O.O.
CERJAK, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
CIMOS KINEMATIKA, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO AVTOMOBILSKIH DELOV, D.O.O.
EURO GV, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
K - BUS, TOVARNA AVTOBUSOV D.O.O.
KP - PLAST, PROIZVODNJA POLIESTRSKIH IZDELKOV, D.O.O.
NOVAK, IZPUŠNI SISTEMI, D.O.O.
PREVENT NADOMESTNI DELI, D.O.O.
SINTER PROIZVODNJA IN TRGOVINA LJUBLJANA D.O.O.
TI AUTOMOTIVE, PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH DELOV, D.O.O.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AGIS TECHNOLOGIES, PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN STORITVE, D.D.
B N M , AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA, D.O.O.
CECOMP PROIZVODNJA IN PRODAJA IZDELKOV IZ PLOČEVINE D.O.O.
INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME - CISTERNE, AVTOMEŠALCI, SILOSI, D.O.O.
ROSENBAUER, PROIZVODNJA IN TRGOVINA ZA GASILSKO DEJAVNOST, D.O.O.
SOGEFI FILTRATION, PODJETJE ZA PROIZVODNJO FILTROV, D.O.O.
TAM-EUROPE, RAZVOJ IN PROIZVODNJA GOSPODARSKIH VOZIL, D.O.O.
TPV PRIKOLICE, TOVARNA PRIKOLIC D.O.O.
VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, G. RADGONA D.O.O.

velike družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ADIANT NOVO MESTO, PROIZVODNJA AVTOMOBILSKIH SEDEŽEV, D.O.O.
ADRIA MOBIL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O. NOVO MESTO
AKRAPOVIČ, PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE, D.D.
CARTHAGO PROIZVODNJA AVTODOMOV D.O.O.
CIMOS IP, INVALIDSKO PODJETJE ZA STORITVE IN PROIZVODNJO D.O.O.
KLS LJUBNO D.O.O., SPECIALIST ZA ZOBATE VENCE
ODELO SLOVENIJA, PODJETJE ZA RAZVOJ, PROIZVODNJO IN TRŽENJE AVTOMOBILSKIH DELOV, D.O.O.
REVOZ PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN KOMERCIALIZACIJO AVTOMOBILOV D.D.
STARKOM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
TBP TOVARNA BOVDENOV IN PLASTIKE D.D.
TPV TRŽENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL D.O.O.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je v letu 2017 porasel za 33,5 % glede na leto poprej in je znašal 2,85 mrd €. Največ je izvozila poddejavnost proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), saj je v letu 2017 izvozila za dobrih 1,6 mrd € izdelkov. Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) pa 630,6 mio €. Prihodek na tujih trgih pri poddejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2) je znašal 598,2 mio € in je bil višji za 17,8 % kot leta 2016.

Dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) je v letu 2017 ustvarila več kot polovico izvoza celotne dejavnosti SKD 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih je pri dejavnosti 29.1 v letu 2017 znašal 99 % in je bil za 0,2 % višji kot leta 2016. Pri preostalih dveh dejavnostih pa je delež znašal 95 % (SKD 29.2) in 82 % (SKD 29.3).

Deleži izvoza proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	916,0
FRANCIJA	736,1
ITALIJA	228,4
AVSTRIJA	124,6
ŠVEDSKA	112,3
VELIKA BRITANIJA	96,5
NIZOZEMSKA	77,7
ŠPANIJA	71,4
ČEŠKA REPUBLIKA	55,0
POLJSKA	45,1
OSTALO	383,1
Skupaj izvoz dejavnosti 29	2.846,2

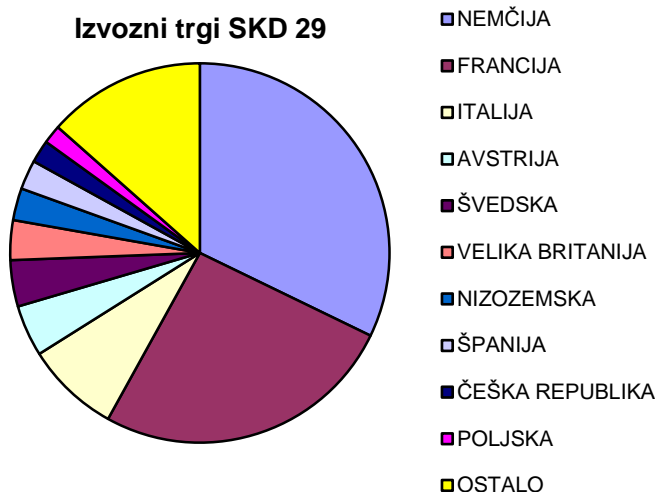

Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

Pregled izvoza proizvodnje motornih vozil in prikolic pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (916,0 mio €), Francijo (736,1 mio €) ter Italijo (228,4 mio €). V primerjavi z letom 2016 se je v vse omenjene države izvoz povečal.

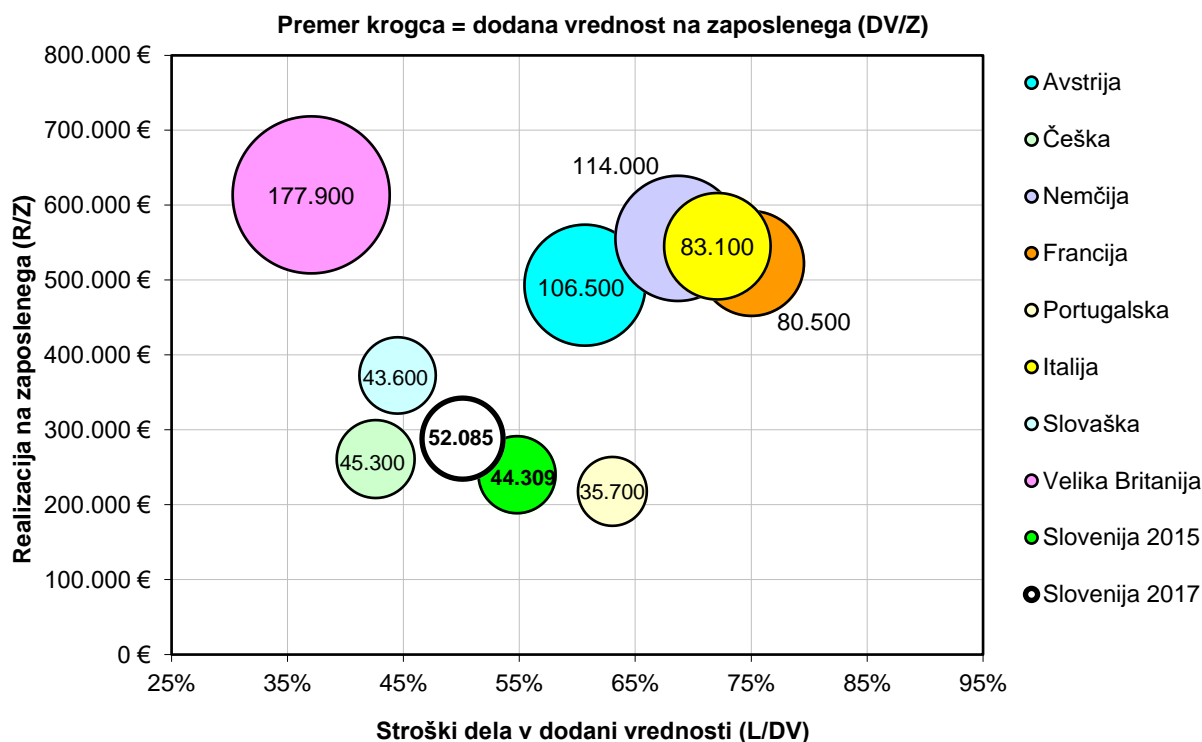
5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2015, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2015 vključena "Slovenija (2017)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

(SKD 29)

Graf 23: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje deljeno sliko. V najboljši poziciji so Avstrija, Velika Britanija in Nemčija. Razliko med njimi ohranja višina stroškov dela v dodani vrednosti, ki se nahajajo v razponu med 35 % in 70 %.

Slovenija ima **v letu 2015** v primerjavi z ostalimi državami sicer nižje stroške dela v dodani vrednosti (slabih 55 %), vendar je ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega nizka in je približno dvakrat manjša kot pri najboljših, realizacija na zaposlenega pa dvakrat manjša v primerjavi z najboljšimi.

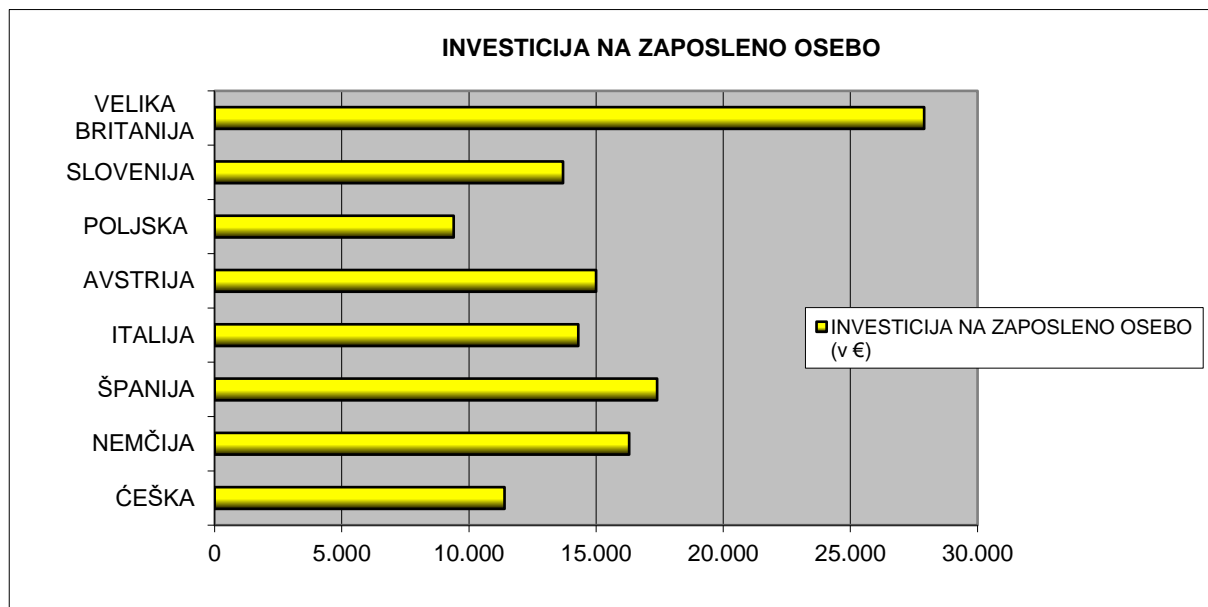
V letu 2017 je Slovenija glede na 2015 v boljši poziciji. Stanje "mehurčka" izboljšuje realizacija na zaposlenega, ki je v letu 2017 znašala 288.284 € in je za okoli 48.000 € višja kot 2015. Dodana vrednost na zaposlenega se je zvišala za približno 8.000 € in je v letu 2017 znašala 52.085 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 4,7 odstotka.

5.3.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA MOTORNH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,4%	11.400
	NEMČIJA	3,1%	16.800
	ŠPANIJA	4,0%	18.800
	ITALIJA	4,4%	18.900
	AVSTRIJA	3,3%	15.700
	POLJSKA	5,8%	10.500
	SLOVENIJA	3,0%	6.700
	VELIKA BRITANIJA	5,1%	30.800

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

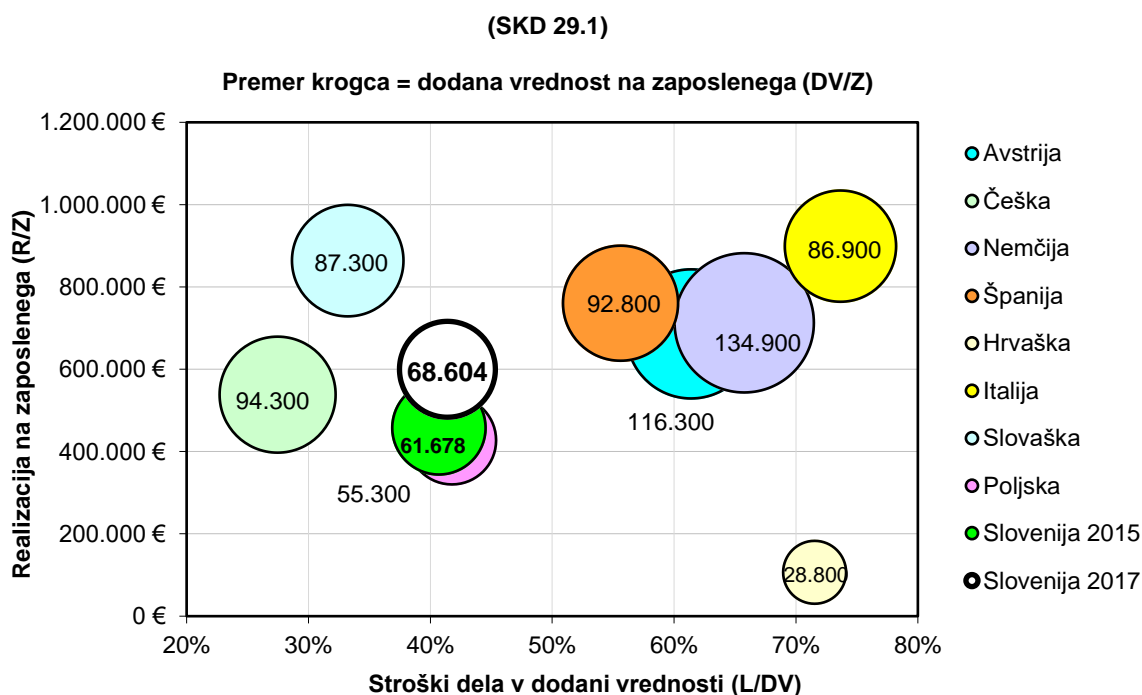
Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti, namenijo na Poljskem, in sicer visokih 5,8%. Ostale proizvajalke imajo delež med 3,0 in 5,1%. Največ denarja vložijo Velika Britanija (30.800 €), Italija (18.900 €) in Španija (18.800 €). Pri Sloveniji znaša delež denarja, ki se vlaga v investicijo, na zaposleno osebo 6.700 €.

Graf 24: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

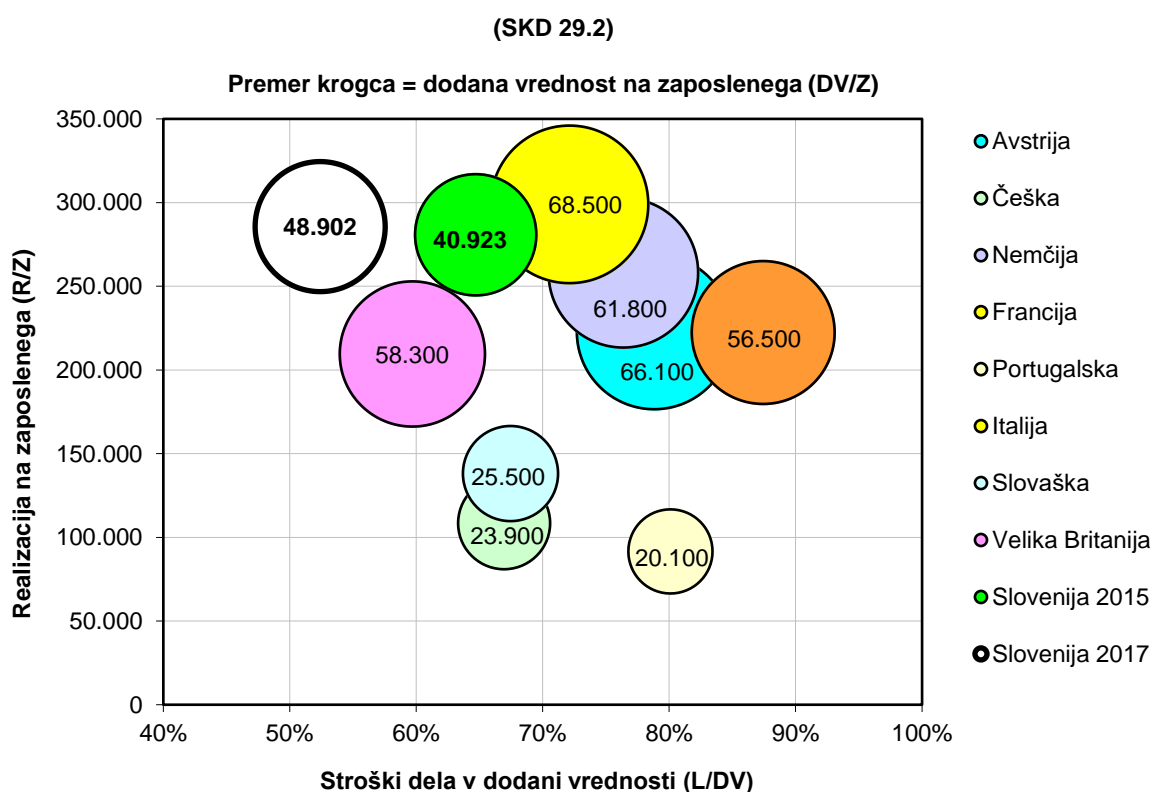
Graf proizvodnje motornih vozil kaže, da imata najboljše rezultate Avstrija in Nemčija, vendar so pri slednji stroški dela v dodani vrednosti dokaj visoki (okoli 65%). Najvišjo realizacijo na zaposlenega dosega Slovaška (864.033 €) in Italija (899.187 €), vendar ima prva za 20 tisoč evrov nižjo dodano vrednost (87.300 €) v primerjavi z Avstrijo (116.300 €).

Slovenija je v **letu 2015** ustvarila 61.678 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela 457.597 € realizacije na zaposlenega. Če bi opazovali samo stroške dela na zaposlenega, lahko vidimo, da so med nižjimi (41%) v panogi.

V letu 2017 je bila v Sloveniji realizacija na zaposlenega (R/Z) precej višja, in sicer kar za 142.000 €, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) pa se je povežala za cca 7.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so ostali na podobni ravni kot v letu 2015.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

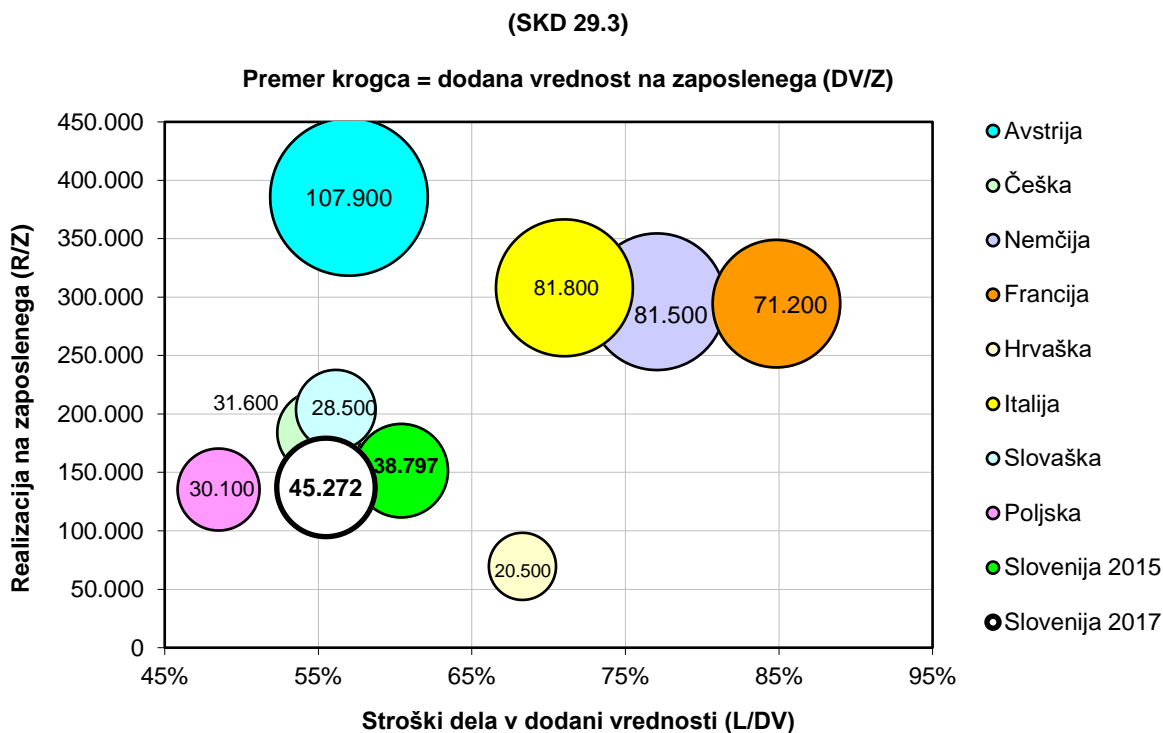
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 29.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v **letu 2015** glede realizacije na zaposlenega med najvišjimi v primerjavi z ostalimi državami, in sicer je ta znašala 280.764 €. Slovenija je imela tudi nižje stroške dela v dodani vrednosti v primerjavi z preostalimi proizvajalkami, in sicer so ti znašali 64,7 %. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala 40.923 € in je ostala na podobni ravni kot leto poprej. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega je imela Italija, in sicer 68.500 €.

V letu 2017 pri dejavnosti proizvodnje karoserij za vozila na grafu vidimo porast pri realizaciji na zaposlenega (+5.000 €), medtem ko se je dodana vrednost na zaposlenega povežala za slabih 8.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se dokaj znižali, in sicer za 12,3 %.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so imeli v Avstriji, ki je imela realizacijo na zaposlenega dobrih 385.000 € in dodano vrednost 107.900 €.

Slovenija je bila pri tej panogi **v letu 2015** »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (60,4%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **letu 2017** nam kaže boljšo sliko kot v 2015. Dva izmed parametrov sta se izboljšala v primerjavi z letom 2015, le realizacija na zaposlenega (137.166 €) je precej nižja kot v letu 2015. Dodana vrednost na zaposlenega je višja, in sicer za skoraj 7.000 €. Kot je vidno na grafu, še vedno dokaj zaostajamo za vsemi večjimi državami proizvajalkami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 – Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 – Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 – Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 – Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje drugih vozil in plovil v letu 2017:

	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
Število družb	96	104,30	50	3	24	19
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	905	132,10	237	164	303	201
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	122.885.808	124,80	31.265.113	40.433.090	32.108.497	19.079.108
Kosmati donos od poslovanja	125.120.946	124,90	31.877.717	40.945.946	31.998.512	20.298.771
Čisti prihodki od prodaje	118.068.486	125,20	30.214.466	39.162.233	29.824.841	18.866.947
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	18.882.152	105,10	3.364.894	3.881.781	6.022.859	5.612.618
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	99.186.334	129,90	26.849.572	35.280.451	23.801.982	13.254.329
Odhodki	119.613.211	126,90	31.186.490	38.018.768	29.259.210	21.148.742
Stroški blaga, materiala in storitev	89.690.516	127,60	23.399.499	31.200.558	19.959.845	15.130.614
Stroški dela	21.878.981	122,80	5.195.423	4.720.586	7.428.173	4.534.799
Amortizacija	4.271.413	120,40	904.867	1.634.040	951.005	781.502
POSLOVNI IZID	6.966.704	99,90	1.081.244	3.296.677	3.039.251	-450.468
FINANČNI IZID	-931.673	126,70	-279.224	-294.650	27.882	-385.681
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	7.232.633	101,50	1.199.781	3.353.131	3.131.376	-451.655
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	13.010.333	115,70	3.253.089	4.997.961	4.406.048	353.234
Davek iz dobička	1.349.983	132,10	246.646	497.410	588.726	17.201
Čisti dobiček	7.008.334	103,00	1.413.924	2.565.664	2.900.161	128.585
Čista izguba	2.053.264	144,70	740.013	247	333.092	979.912
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	4.955.070	92,10	673.911	2.565.417	2.567.069	-851.327
Enostavni denarni tok	10.732.770	113,00	2.727.219	4.210.247	3.841.741	-46.438
Dodana vrednost (DV)	34.623.385	119,80	8.329.976	9.662.092	11.742.096	4.889.221
SREDSTVA	116.846.417	117,70	35.967.074	30.149.015	31.774.963	18.955.365
Zaloge	27.222.743	113,70	8.768.740	4.917.788	8.420.055	5.116.160
Kapital	33.859.775	116,40	2.618.687	14.632.472	13.806.203	2.802.414
Stopnja samofinanciranja (%)	29	99,00	7	49	43	15
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	2,40	104,30	12,70	1,00	1,20	5,10
Koeficient zadolženosti	0,70	100,00	0,90	0,50	0,50	0,80
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,10	0,90
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,00	92,40	10,80	12,80	14,80	1,90
Donosnost kapitala - ROE (%)	15,60	72,60	27,70	19,20	20,10	-25,80
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,60	78,00	2,10	8,50	8,90	-4,70
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	130.488	94,80	127.724	238.998	98.458	93.642
Delež prodaje na tujih trgih (%)	84	103,70	89	90	80	70
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	24.181	93,00	21.962	28.809	24.522	22.507
Plače na zaposlenega (EUR)	17.714	91,60	15.563	21.431	18.312	16.318
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	38.266	90,70	35.213	58.966	38.763	24.267
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	63,2	102,60	62,4	48,9	63,3	92,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.746	78,00	5.977	15.658	9.574	638
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	2.269	109,60	3.128	2	1.100	4.864
Obračanje sredstev	1	110,00	1	1	1	1
Obračanje kapitala	4	97,40	12	3	2	6

Obrat zalog	3,50	106,10	3,00	6,20	2,40	3,20
Dnevi vezave zalog	105,20	93,70	122,30	59,30	150,20	114,40
Obrat terjatev	12,90	104,90	14,30	10,60	12,50	19,50
Dnevi vezave obveznosti	47	92,30	63	30	58	42
Dnevi vezave denarja	87	95,20	85	64	121	91
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.476	91,60	1.297	1.786	1.526	1.360
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017	vrednost 2017
	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)

Dejavnost SKD 30 – Proizvodnja drugih vozil in plovil v letu 2017 beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 v letu 2017 višji za 24,8 %. Najvišje prihodke ima dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer v višini 40,4 mio €, najnižje pa dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), in sicer znašajo dobrih 19,1 mio €. Izvoz na ravni celotne dejavnosti se je povečal za 29,9 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je pozitiven (+1,5 %). Dodana vrednost na zaposlenega na ravni celotne dejavnosti SKD 30 dosega 38.266 € in je za 9,3 % nižja kot leto poprej. ROE in ROA sta sicer pozitivna (+15,6 in +4,6), vendar še vedno z negativnim indeksom. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti znaša 63,2 % in je za 2,6 % višji glede na leto 2016. Stroški dela na zaposlenega so se znižali za 7 %, ter znašajo 24.181 €.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil glede na ustvarjeno dodano vrednost.

mikro, male in srednje družbe

Največje po dodani vrednosti

ALBATROSS FLY, IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL, RADOVLJICA, D.O.O.
ATAIR, RAZVOJ IN PROIZVODNJA LAHKIH LETALSKIH NAPRAV, D.O.O.
C-ASTRAL, PROIZVODNJA ZRAČNIH IN VESOLJSKIH PLOVIL D.O.O.
HOVERCRAFT PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
KOVIS PROIZVODNA DRUŽBA D.O.O.
LIV KOLESA, PROIZVODNJA, PREDELAVA IN TRGOVINA, D.O.O.
OTTO, PROIZVODNJA IN VZDRŽEVANJE LETAL, D.O.O.
PIPISTREL PODJETJE ZA ALTERNATIVNO LETALSTVO D.O.O. AJDOVŠČINA
PIPISTREL VERTICAL SOLUTIONS D.O.O., PODJETJE ZA NAPREDNE LETALSKE REŠITVE
S.A.R. NAVAL SYSTEM, NAVTIČNI SISTEMI - LADJEDELNIŠTVO, D.O.O.
SEASCAPE, PROIZVODNJA, NAČRTOVANJE, TRŽENJE PLOVIL, D.O.O.
SVP AVIO STORITVE D.O.O.
TOMOS D.O.O., MOTOINDUSTRIJA
TRIXY AVIATION PROIZVODNJA ZRAKOPLOVOV D.O.O.
TVT TIRNA VOZILA, PROIZVODNJA IN VZDRŽEVANJE TIRNIH VOZIL, D.O.O.

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti SKD 30 – Proizvodnje drugih vozil in plovil je bil prihodek od prodaje na tujih trgih leta 2017 za 29,9 % višji kot v letu 2016. Skupni prihodki od prodaje na tujih trgih so znašali 99,2 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer slabih 35,3 mio €. Najmanj je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), kjer je prihodek znašal 13,2 mio €.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30 največji del predstavlja Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) z deležem 90 %. Najnižji delež prodaje na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja drugih vozil – SKD 30.9 s 70-odstotnim deležem.

Deleži izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	11,7
SRBIJA	11,5
ZDRUŽENE DRŽAVE	9,7
FRANCIJA	8,1
POLJSKA	6,2
ČEŠKA REPUBLIKA	5,0
BOLGARIJA	4,6
SLOVAŠKA	4,3
AVSTRIJA	4,3
INDIJA	4,2
OSTALO	29,6
Skupaj izvoz dejavnosti 30	99,2

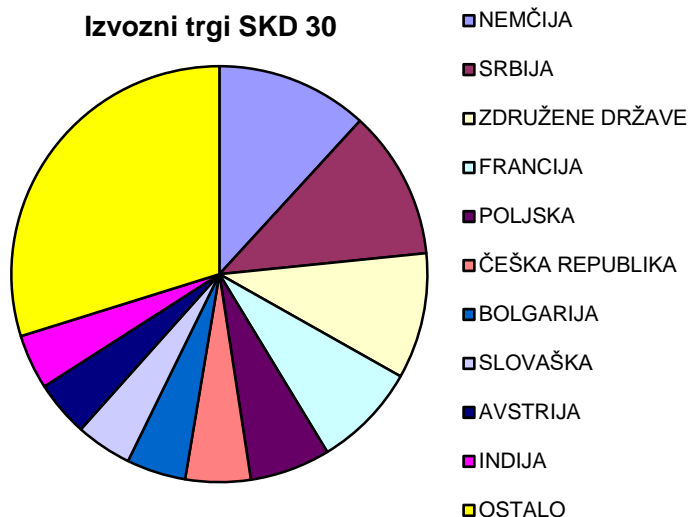

Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah

Pregled izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil kaže, da se je v **letu 2017** največ izvozilo v Nemčijo (11,7 mio €), v Srbijo (11,5 mio €) in v ZDA (9,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

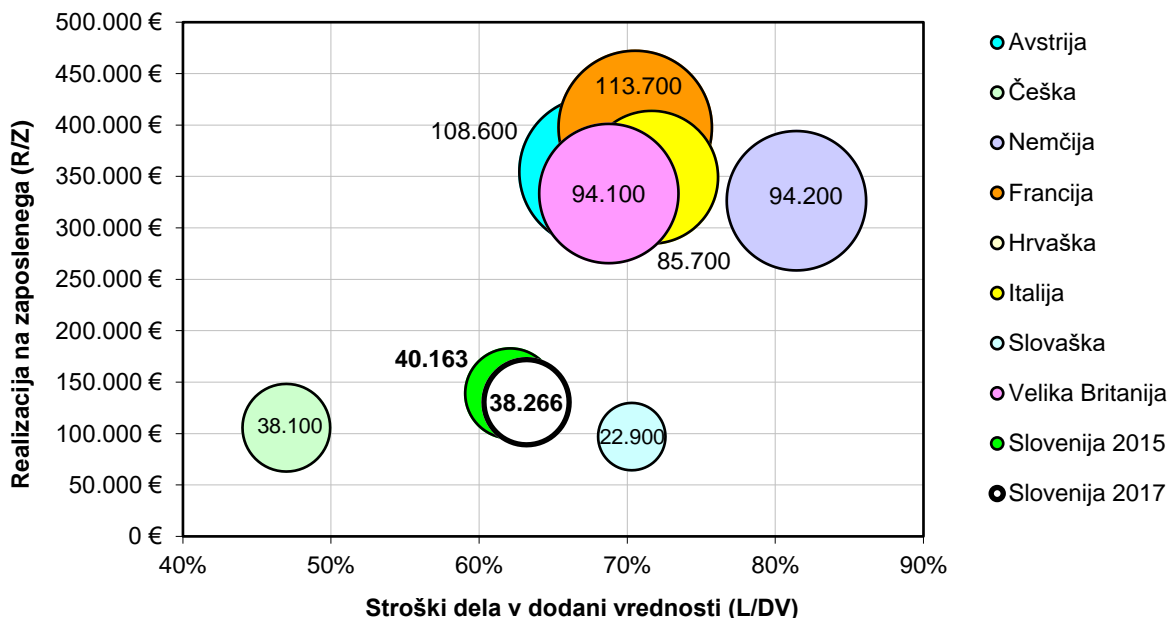
Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2015, saj za države Evropske unije v bazah Eurostatu ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2015 vključena "Slovenija (2017)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

(SKD 30)

Premer kroga = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

Graf 28: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu opazimo določeno razpršenost v panogi. Največjo realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosega Francija, in sicer 397.669 €. Prav tako ima najvišjo dodano vrednost, in sicer ta znaša 113.700 €. Višina stroškov dela v dodani vrednosti pri večini držav sega v razponu med 40 % in 85 %. Izjema je Hrvaška, kjer so le-ti znašali 107%. Preostale večje proizvajalke imajo nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi z Italijo, vendar pa dokaj podobno dodano vrednost na zaposlenega. Najnižje stroške dela v dodani vrednosti je imela Češka, in sicer so ti znašali slabih 47%.

Slovenija v letu 2015, primerjano z večjimi državami v tej panogi, dosega dokaj nizko realizacijo (ca. 139.000 €) in dodano vrednost na zaposlenega (40.163 €).

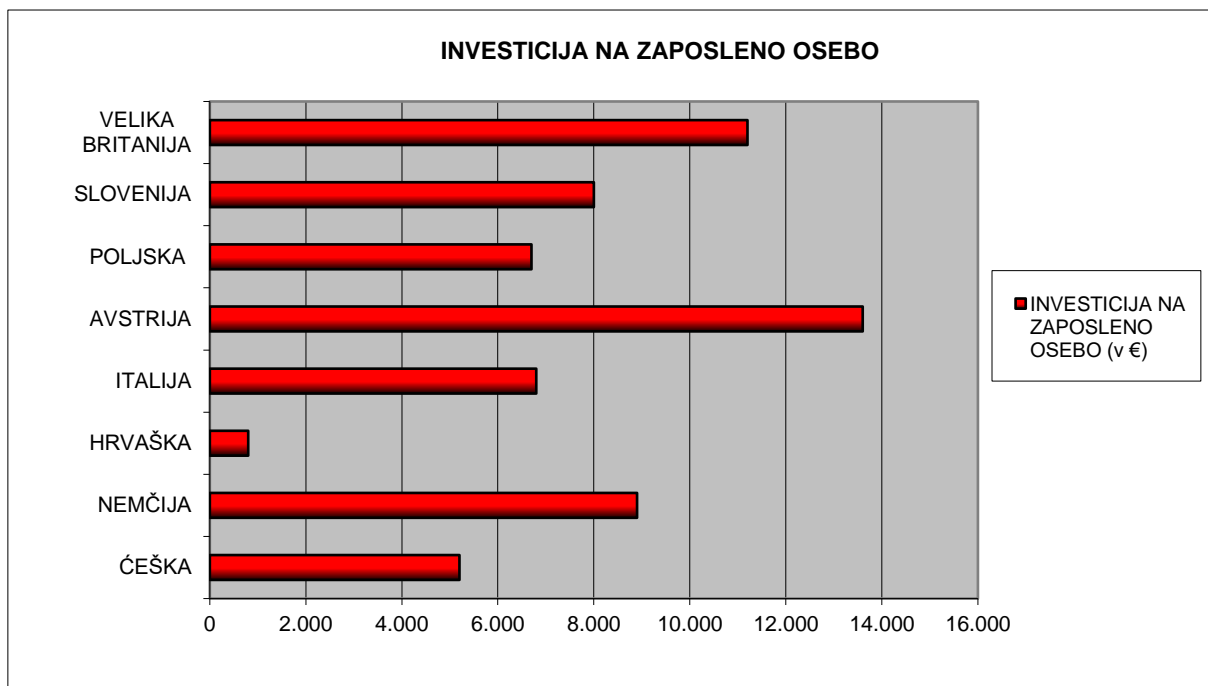
V letu 2017 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil glede na leto 2015 malce poslabšala svoj položaj, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, saj so se le-ti zvišali za 1,1%. Dodana vrednost na zaposlenega je nižja za slabih 2.000 €, medtem ko je realizacija na zaposlenega višja za slabih 9.000 €.

5.4.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL (SKD 30)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,1%	5.200
	NEMČIJA	2,8%	8.900
	HRVAŠKA	1,3%	800
	ITALIJA	2,3%	6.800
	AVSTRIJA	4,0%	13.600
	POLJSKA	5,6%	6.700
	SLOVENIJA	6,5%	8.000
	VELIKA BRITANIJA	3,4%	11.200

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri državah giblje med 1% in 7%. Največji delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, ima Slovenija (6,5 %), največ denarja na zaposlenega pa namenita Avstrija (13.600 €) in Velika Britanija (11.200 €).

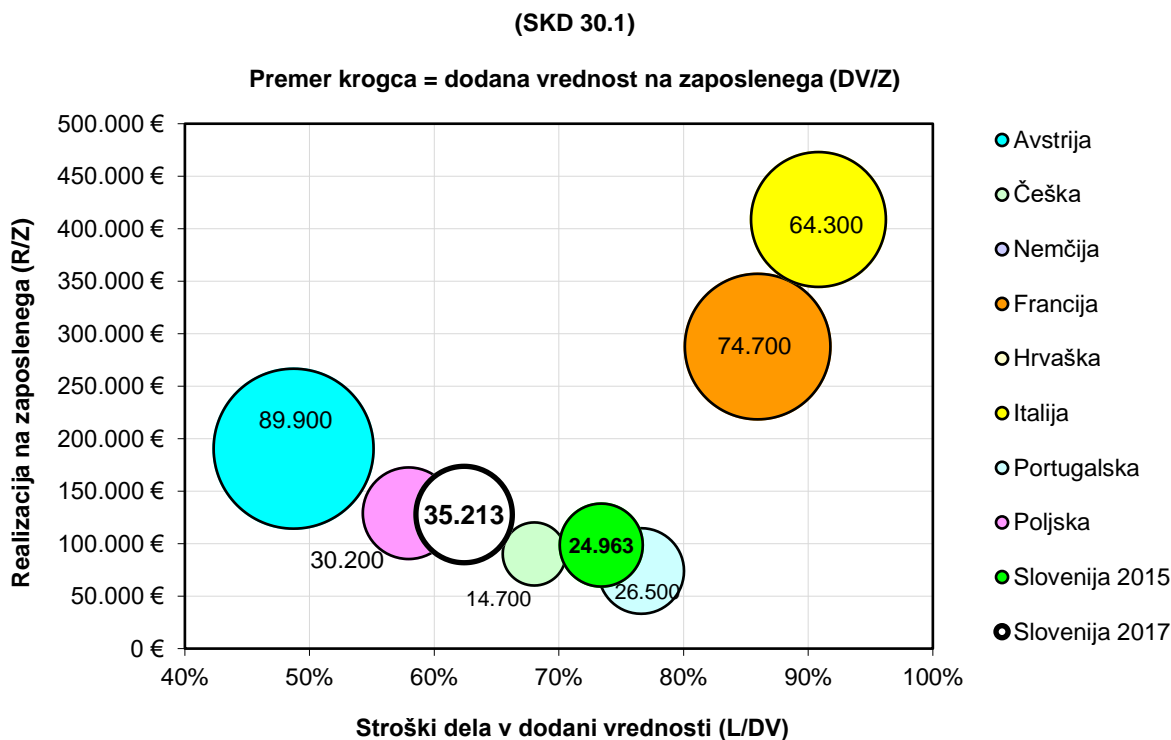

Graf 29: Investicije v panogi SKD 30

Za tri podrazrede dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 30: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

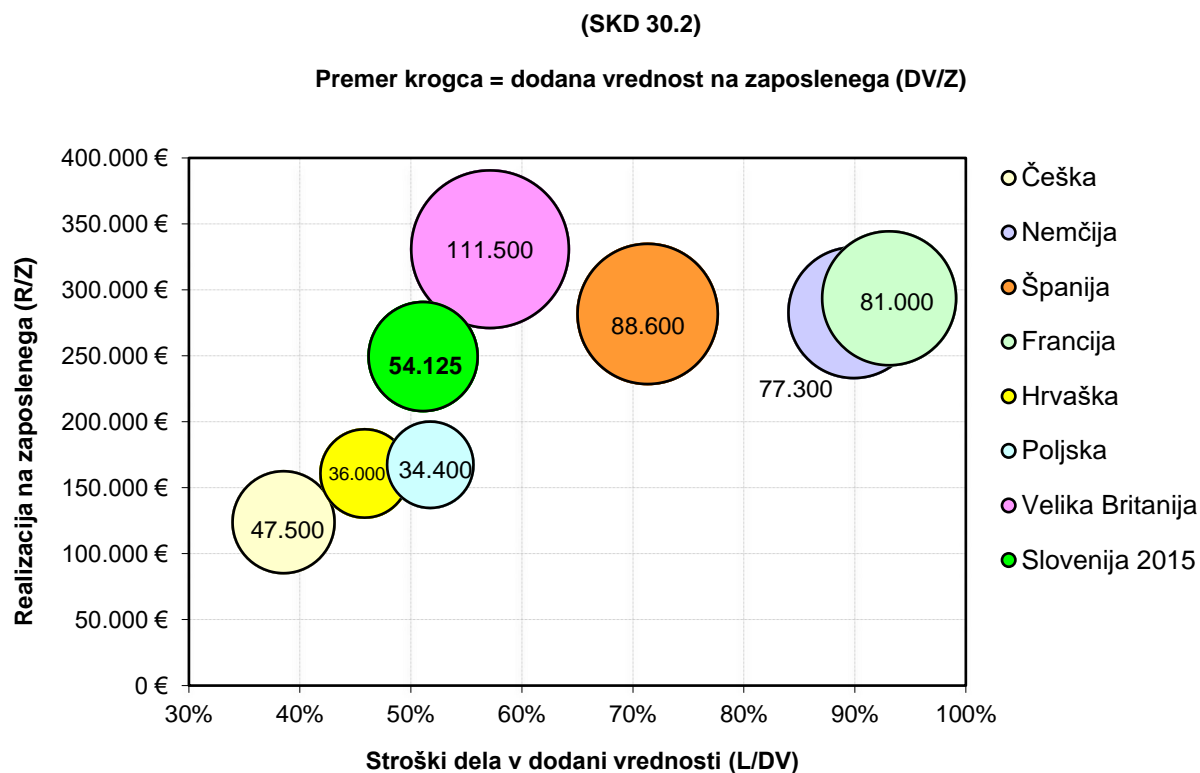
Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega, imata v tej panogi najboljšo pozicijo Avstrija (89.900 €) in Francija (74.700 €). Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Italija (408.000 €), najnižje stroške dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je imela Avstrija, in sicer so ti znašali približno 49%. Pri Nemčiji (ni na sliki), pa so stroški dela na zaposlenega dosegali visokih 128%!

Slovenija je v **letu 2015** dosegla povprečne rezultate pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki je bila približno 3-krat manjša od ostalih proizvajalk (24.963 €), rezultat realizacije na zaposlenega pa je znašal dobrih 98.598 €.

V letu 2017 ima Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2015 pri vseh segmentih boljše rezultate. Realizacije na zaposlenega se je povišala iz 98.598 na 127.724 €, dodana vrednost na zaposlenega se je povišala za cca 11.000 €, strošek dela v dodani vrednosti pa se je v letu 2017 v primerjavi z 2015 znižali za 11%.

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

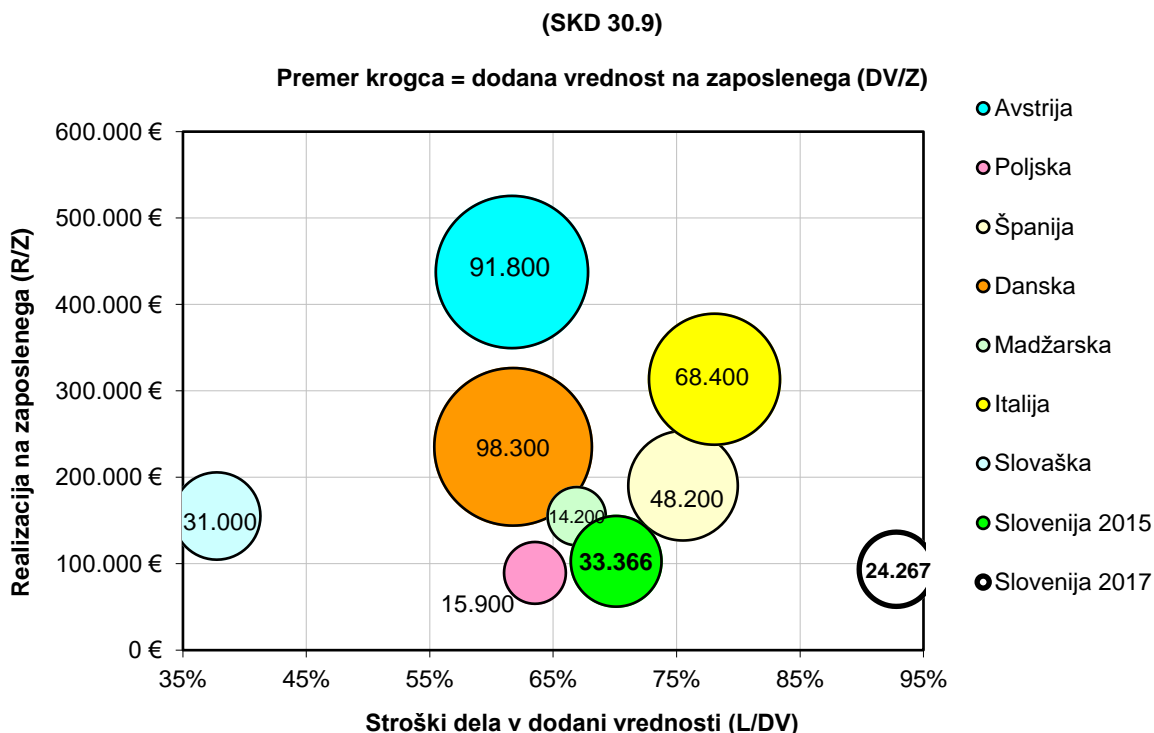
Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil malce zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nižjo dodano vrednostjo (54.125 €), malo manj pa z realizacijo na zaposlenega (249.463 €). Stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 51%, pa uvrščajo Slovenijo v letu 2015 bolj v ospredje panoge. Graf izkazuje, da je proizvajalka, ki najbolj izstopa v panogi Velika Britanija, saj realizacija na zaposlenega znaša 330.843 €, dodana vrednost na zaposlenega pa 111.500 €. Če povzamemo vse države skupaj, se stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti gibljejo nekje med 35 % in 95 %.

Pri dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) je bilo leto 2017 za Slovenijo skoraj pri vseh obravnavanih segmentih podobno letu 2015. Nekaj se je pridobilo pri realizaciji na zaposlenega, saj se je ta zvišala za slabih 11.000 €, dodana vrednost na zaposlenega je porasla za cca 5.800€, medtem ko so stroški dela v dodani vrednosti nižji za 2,2%, kot leta 2015.

Na sliki ni opaziti belega odebeljenega kroga za leto 2017. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, ga za leto 2017 ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 32: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da najboljše rezultate dosegata Avstrija in Danska. Dober rezultat ima še Italija, preostale države pa so razporejene pretežno na dnu grafa in imajo slabše vrednosti, vključno z dodano vrednostjo na zaposlenega ter s stroški dela v dodani vrednosti.

Slovenija ima **v letu 2015** dokaj slabe rezultate, vendar vseeno boljše v primerjavi z nekaterimi manjšimi proizvajalkami.

V letu 2017 panoga zaseda veliko slabši položaj v primerjavi z 2015. Najbolj je to opazno pri višjih stroških dela v dodani vrednosti. Le-ti so se povečali za 22,7 % v primerjavi z letom 2015. Dodana vrednost (24.267 €) se je znižala za dobrih 9.000 €, realizacija na zaposlenega pa za cca 9.000 € glede na leto 2015.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1 – Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez 33.130, 33.140 in 33.190** – tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 in 33.190, odvzete**)
- 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oziroma panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje poddejavnosti:

- 33.1 Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
- 33.11 Popravila kovinskih izdelkov
- 33.12 Popravila strojev in naprav
- 33.13 Popravila elektronskih in optičnih naprav**
- 33.14 Popravila električnih naprav**
- 33.15 Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
- 33.16 Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
- 33.17 Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
- 33.19 Popravila drugih naprav**
- 33.2 Montaža industrijskih strojev in naprav
- 33.20 Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2017:

	popravila in montaža strojev		33.1. vrednost 2017	33.2. vrednost 2017
	vrednost 2017	Index 17/16		
Število družb	642	104,40	309	333
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	7.260	101,20	4.035	3.225
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)				
Kosmati donos od poslovanja	664.042.357	109,80	292.806.112	371.236.245
Kosmati donos od poslovanja	663.425.030	109,60	291.566.094	371.858.936
Čisti prihodki od prodaje	645.657.678	109,50	278.250.862	367.406.816
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	296.984.164	105,30	233.072.334	63.911.830
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	348.673.514	113,30	45.178.528	303.494.986
Odhodki				
Stroški blaga, materiala in storitev	627.009.960	110,20	283.079.939	343.930.021
Stroški dela	375.463.115	113,60	135.466.413	239.996.703
Amortizacija	221.747.240	104,50	132.603.595	89.143.645
Amortizacija	15.851.151	100,60	8.064.116	7.787.035
POSLOVNI IZID	39.426.922	98,40	9.923.427	29.503.496
FINANČNI IZID	-1.528.873	103,10	-654.149	-874.724
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	40.009.237	99,80	10.003.412	30.005.825
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	59.703.848	101,10	20.075.484	39.628.364
Davek iz dobička	6.716.328	112,30	1.400.624	5.315.704
Čisti dobiček	34.035.483	98,20	8.509.777	25.525.706
Čista izguba	2.671.084	133,90	835.517	1.835.567
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	31.364.399	96,00	7.674.260	23.690.138

Enostavni denarni tok	51.059.010	98,80	17.746.332	33.312.678
Dodana vrednost (DV)	280.868.773	103,50	152.599.092	128.269.681
SREDSTVA	382.582.734	103,50	209.267.570	173.315.163
Zaloge	51.289.299	116,40	33.488.381	17.800.918
Kapital	173.576.698	99,00	96.316.556	77.260.142
Stopnja samofinanciranja (%)	45	95,60	46	45
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	111,10	0,90	1,10
Koeficient zadolženosti	0,50	125,00	0,40	0,50
Celotna gospodarnost	1,10	100,00	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,20	92,00	7,20	10,80
Donosnost kapitala - ROE (%)	18,80	94,50	8,30	31,80
Donosnost sredstev - ROA (%)	8,60	93,50	3,70	14,80
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	88.936	108,20	68.966	113.919
Delež prodaje na tujih trgih (%)	54	103,40	16	83
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	30.545	103,30	32.866	27.640
Plače na zaposlenega (EUR)	22.291	105,30	23.515	20.760
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	38.688	102,30	37.822	39.772
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	79,0	101,00	86,9	69,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	4.688	97,00	2.109	7.915
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	368	132,30	207	569
Obračanje sredstev	2	105,90	1	2
Obračanje kapitala	4	108,30	3	5
Obrat zalog	7,90	92,90	4,20	15,60
Dnevi vezave zalog	46,20	107,20	86,60	23,50
Obrat terjatev	13,40	101,50	11,70	15,00
Dnevi vezave obveznosti	31	99,00	32	31
Dnevi vezave denarja	42	107,60	85	17
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.858	105,30	1.960	1.730
	vrednost 2017	Index 17/16	vrednost 2017	vrednost 2017
	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)

Dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav **v letu 2017** beleži večinoma indekse rasti. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za 9,8 % glede na leto 2016. Obe poddejavnosti sta v letu 2016 beležili pozitivne rezultate na prihodkovni strani, in sicer je dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) v letu 2016 beležila 4,4-odstotno rast prihodkov (292,8 mio €), dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) pa 14,5 % rasti (371,2 mio €).

Izvoz se je na ravni celotne dejavnosti povečal za 13,3 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je padel za 0,2 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 38.688 € in je za 2,3 % višja kot leto poprej. ROE z vrednostjo 18,8 in ROA z vrednostjo 8,6 sta se nekoliko znižala, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 79 % in je za odstotek višji glede na leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 3,3 % in znašajo 30.545 €.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki so urejene po velikostnih razredih družb.

mikro družbe

največje po dodani vrednosti

ELEKTRO MASTEN, MONTAŽA, STORITVE IN TRGOVINA, D.O.O.
GLIDERSERVICE NOVAK, POPRAVILO IN VZDRŽEVANJE LETAL, D.O.O.
GP MONT, MONTAŽA IN SVETOVANJE, D.O.O.
GVS ELEKTRONIKA PROIZVODNJA ELEKTRONSKIH SKLOPOV, TRŽENJE IN INŽENIRING, D.O.O.
HAM MONTAŽA, PROIZVODNJA, POPRAVILA, MONTAŽA IN DRUGE STORITVE D.O.O.
HRID - MONT, INDUSTRIJSKA MONTAŽA IN INŠTALACIJE D.O.O.
JB TECH, MONTAŽA INDUSTRIJSKIH STROJEV IN NAPRAV D.O.O.
PALBAFOR MONTAŽA D.O.O.
PROJEKT - ING, MONTAŽA IN DRUGE STORITVE, D.O.O.
VORIO, PROIZVODNJA, STORITVE IN INŽENIRING, D.O.O.

male družbe

največje po dodani vrednosti

A.M MONTAŽA, MONTAŽA INDUSTRIJSKE OPREME D.O.O.
DORSSSEN IMS, INDUSTRIJSKA MONTAŽA IN SERVIS, D.O.O.
ELEKTRO - KA MONTAŽA INDUSTRIJSKIH STROJEV IN NAPRAV D.O.O.
EMG ELEKTROINSTALACIJE IN MONTAŽA D.O.O.
LOTRIČ MEROSLOVJE D.O.O.
MASTROJ, POSREDOVANJE, TRGOVINA NA DEBELO, SVETOVANJE D.O.O.
MONT-PLAN ROGAŠKA, MONTAŽE IN TRGOVINA, D.O.O.
M-TEHNOLOGIJA, MONTAŽA, POPRAVILO, PROGRAMIRANJE IN SERVISIRANJE STROJEV, D.O.O.
WEBER-MANSMONT, DRUŽBA ZA TRGOVINO, PROIZVODNJO IN STORITVE, D.O.O.
ZEROX, MONTAŽA, SVETOVANJE, TRGOVINA, D.O.O.

srednje in velike družbe

največje po dodani vrednosti

ADRIA AIRWAYS TEHNIKA, VZDRŽEVANJE LETAL, D.D.
ALIUS, PROIZVODNJA, MONTAŽA IN STORITVE D.O.O.
DANFOSS TRATA REGULACIJE OGREVANJA, PREZRAČEVANJA IN KLIMATIZACIJE, D.O.O.
HTZ HARMONIJA TEHNOLOGIJE IN ZNANJA, INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O. VELENJE
MOS SERVIS, TRGOVINA, STORITVE, INŽENIRING D.O.O.
MTD BIO PROIZVODNO, STORITVENO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.
SSI SCHAEFER, LOGISTIČNI SISTEMI, D.O.O.
SŽ - VLEKA IN TEHNIKA, D.O.O.

5.5.3. Izvoz

Celotna dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav je **v letu 2017** ustvarila približno 348,7 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih, kar je za 13,3 % več kot v 2016. Dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ustvari 83 % izvoza v celotni dejavnosti SKD 33, medtem ko panoga Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) z izvozom ustvari le slabih 16 % prihodkov celotnega izvoza SDK 33.

V panogi Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel okoli 303,5 mio €, medtem ko je pri dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 45,2 mio €. Delež prodaje na tujih trgih je na ravni celotne dejavnosti v letu 2017 višji za dobre 3,4 % in je dosegal 54 %. Delež prodaje na tujih trgih v dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) znaša 83 % in se je povečal za 0,7 %.

Deleži izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav

država namena	Izvoz v mio €
DANSKA	212,4
AVSTRIJA	31,0
NEMČIJA	21,1
HRVAŠKA	12,4
ITALIJA	10,2
POLJSKA	9,1
KITAJSKA	7,1
FRANCIJA	6,4
SRBIJA	4,4
DEVIŠKI OTOKI (BRITANSKI)	3,7
OSTALO	31,0
Skupaj izvoz dejavnosti 33	348,7

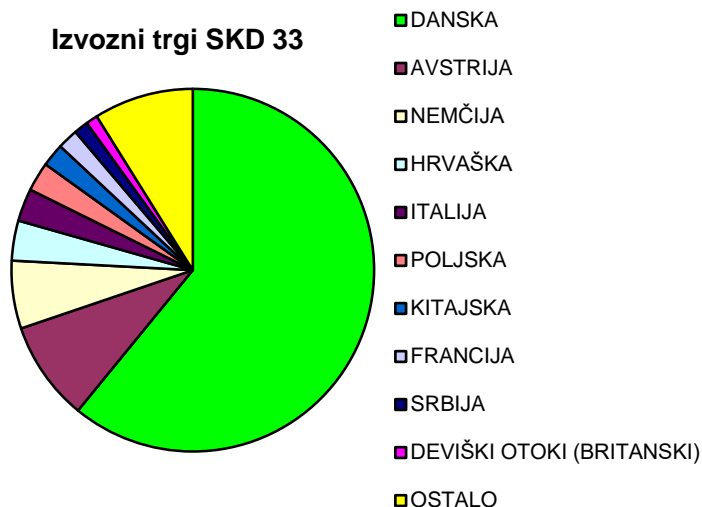

Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah

Pregled izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav kaže, da se največ izvozi na Dansko (212,4 mio €), v Avstrijo (31 mio €), Nemčijo (21,1 mio €) in na Hrvaško (12,4 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

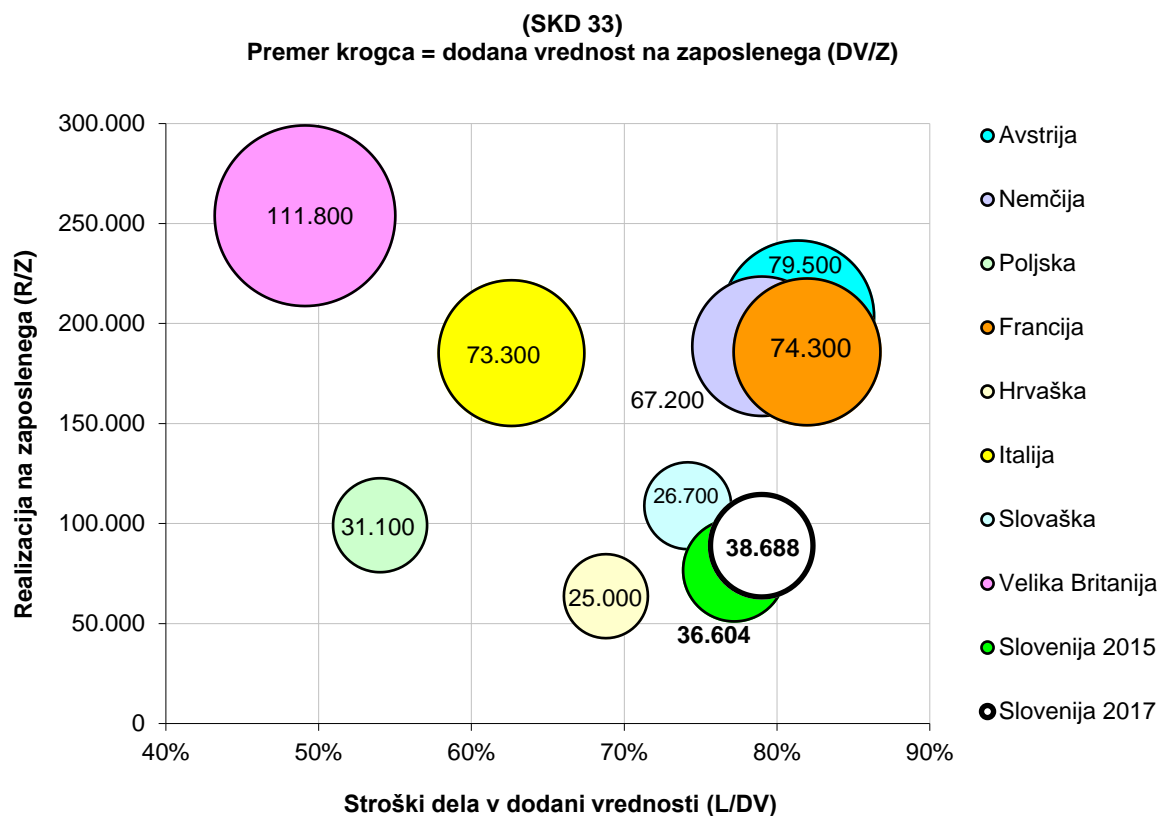
5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava panoge SKD 33 – Popravila in montaže strojev in naprav v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije).

Primerjava je izvedena za leto 2015, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2015 vključena "Slovenija (2017)".

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 33: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri dejavnosti "SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav" je na sliki ponovno opaziti razpršenost proizvajalk. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Velika Britanija (49,11 %), najvišje pa Francija (81,97 %). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobni. Izstopata le Avstrija, ki ustvari 79.500 € dodane vrednosti na zaposlenega in 203.000 € realizacije na zaposlenega ter Velika Britanija, ki ustvari 111.800 € dodane vrednosti na zaposlenega in realizira 254.000 € prihodkov od prodaje na zaposlenega.

Slovenija je v podobni situaciji kot mnogokrat do sedaj, saj so si doseženi rezultati podobni skoraj vsako opazovano leto. Stroški dela so nekako na sredini oziroma bolj v ozadju ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

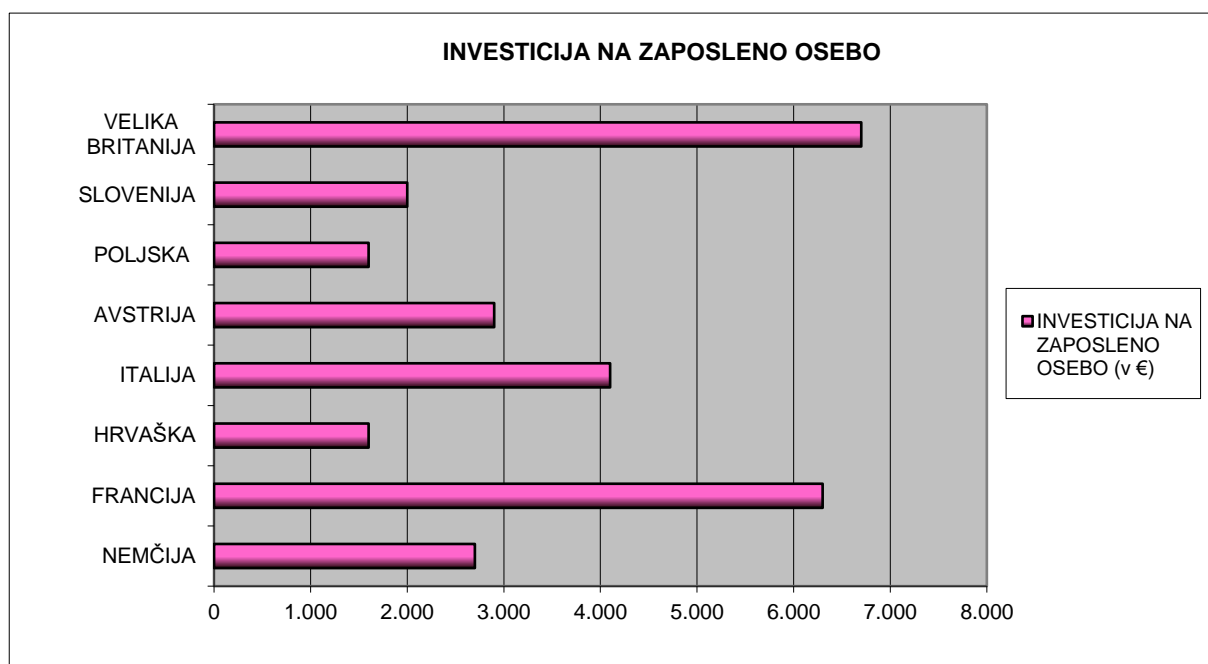
V letu 2017 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2015 dokaj podobne rezultate. Številke nekoliko odstopajo pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki se je povečala za dobrih 2.000 €, realizacijo na zaposlenega pa je višja za cca 12.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so porasli za 1,8%.

5.5.4.1. Investicije v panogi

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	1,6%	2.700
	FRANCIJA	3,8%	6.300
	HRVAŠKA	3,1%	1.600
	ITALIJA	3,7%	4.100
	AVSTRIJA	1,6%	2.900
	POLJSKA	2,2%	1.600
	SLOVENIJA	3,1%	2.000
	VELIKA BRITANIJA	2,9%	6.700

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

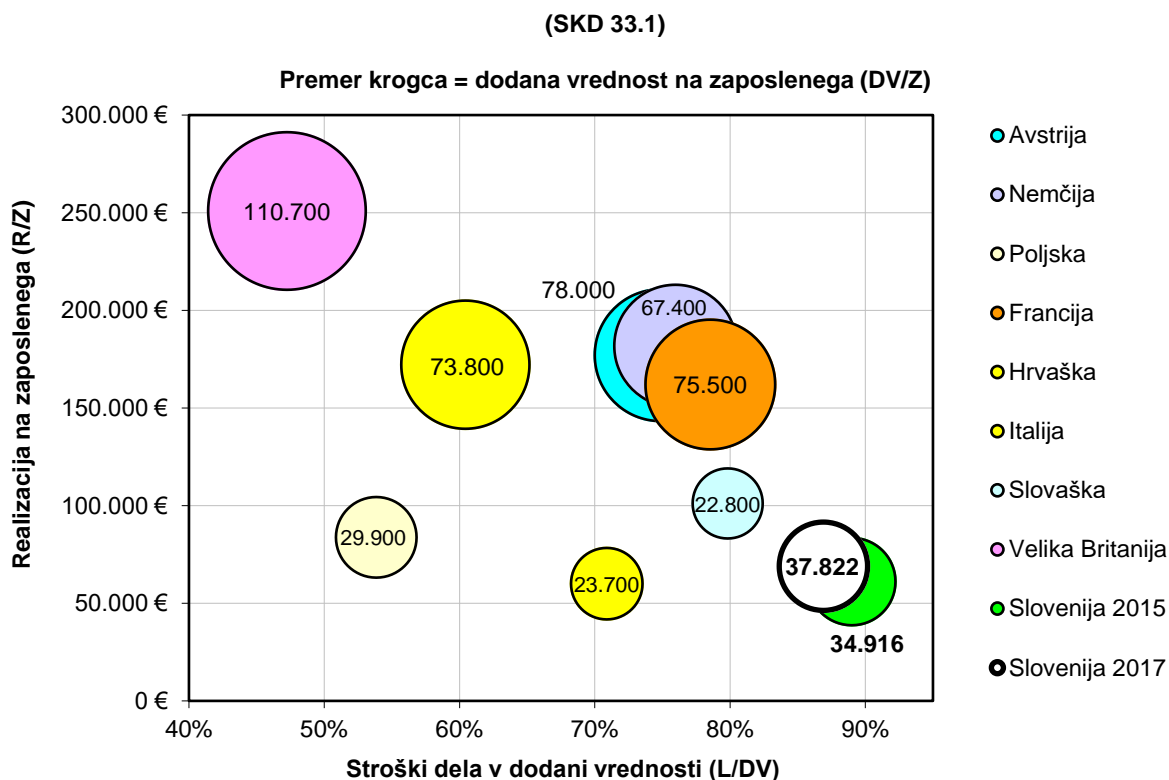
Pri dejavnosti SKD 33 (Popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev, namenjenih razvoju in raziskavam, pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,6 % (Nemčija in Avstrija) in 3,8 % (Francija). Tudi tukaj vidimo določeno razpršenost vloženih sredstev na zaposlenega. V večjih evropskih državah največ za to namenijo v Veliki Britaniji (6.700 €), Franciji (6.300 €) in Italiji (4.100 €). Slovenija ima pri tej dejavnosti investiran delež prihodka, ki je namenjen v investicijo dejavnosti 3,1 %, investicija na zaposleno osebo pa znaša 2.000 €.

Graf 34: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 35: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

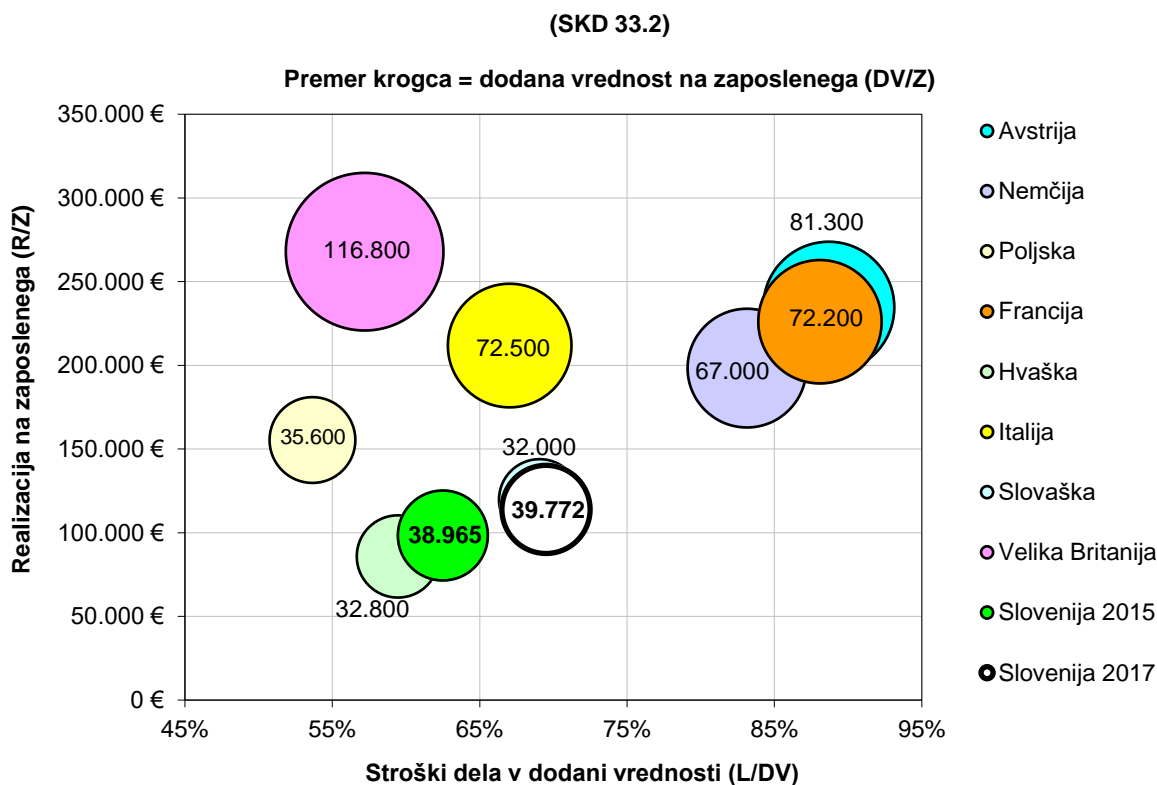
Tukaj lahko vidimo enako sliko kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Na prvem mestu je z najnižjimi stroški dela (47,24 %), največjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (110.700 €) ter najvišjo realizacijo na zaposlenega (250.885 €), Velika Britanija. Dobre rezultate pa dosega še Avstrija (177.041 €) in Nemčija (181.749€).

Slovenija je **v letu 2015** imela 89% stroškov dela v dodani vrednosti, 61.110 € realizacije na zaposlenega ter 34.916 € dodane vrednosti na zaposlenega, kar jo uvršča bolj proti dnu grafa.

Dodana vrednost na zaposlenega je **v letu 2017** višja za dobrih 2.800 €, realizacija na zaposlenega pa za cca 7.800€, v primerjavi z vrednostjo izpred dveh let. Stroški dela v dodani vrednosti so v letu 2016 nižji za 2,1 % in znašajo 86,9 %.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2015

Graf 36: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Zanimiva slika se nam kaže pri panogi "SKD 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav". Pri "storitvah" Slovenija v letu 2015 kaže podobno sliko kot velikokrat doslej, saj sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega še vedno za 1,5 do 2-krat manjša kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike države). Le stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji nekoliko nižji in znašajo 62,5 %. Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu od 45 % do 90 % (najvišje imata Avstrija in Francija).

Tako realizacijo na zaposlenega (267.881 €), kot največjo dodano vrednost (104.200 €), ustvari Velika Britanija. Po ustvarjeni dodani vrednosti ji je še najbližje Avstrija (81.300 €). Ostale večje proizvajalke dokaj zaostajajo za omenjenima državama.

V letu 2017 je bila dodana vrednost na zaposlenega (+ 800 €) na podobni ravni kot dve leti poprej, stroški dela v dodani vrednosti pa so za 7% višji kot leta 2015. Realizacija na zaposlenega je za dobrih 15.000 € nižja v primerjavi z letom 2015.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	8
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	12
Graf 3: Struktura zaposlenih	13
Graf 4: Struktura dodane vrednosti	13
Graf 5: Struktura prihodka	14
Graf 6: Struktura izvoza	14
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2017	15
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)	16
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)	19
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	21
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	23
Graf 12: Primerjava dejavnosti proiz. kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	32
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25	33
Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	34
Graf 15: Primerjava dejavnosti kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	35
Graf 16: Primerjava dejavnosti proiz. jedilnega pribora, ključavnic, okovja, ... (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	36
Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	37
Graf 18: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	42
Graf 19: Investicije v panogi SKD 28	43
Graf 20: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	44
Graf 21: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	45
Graf 22: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	46
Graf 23: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	51
Graf 24: Investicije v panogi SKD 29	52
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	52
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proiz. karoserij za vozila, prikolice in polprik. (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	53
Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	54
Graf 28: Primerjava dejavnosti Proiz. drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	58
Graf 29: Investicije v panogi SKD 30	59
Graf 30: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	60
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	61
Graf 32: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	62
Graf 33: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	67
Graf 34: Investicije v panogi SKD 33	68
Graf 35: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	69
Graf 36: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	70

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora	10
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2017	11
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	16
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	17
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	18
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe	20
Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala	23
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2017	24
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice	25
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	25
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proiz. kovinskih izdelkov (SKD 25)	29
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah	31
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25	33
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proiz. strojev in naprav (SKD 28)	39
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah	41
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28	43
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela, ... proiz. motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)	48
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah	50
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29	51
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)	56
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah	57
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30	58
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dod. vr., strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)	64
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah	66
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33	68

8. VIRI

- Kazalniki poslovanja Analitika GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki GZS-Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki Eurostat
- Podatki: SURS, AJPES
- Spletne strani